

ఆంధ్రమిత్ర

31272

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

వంపుటము ౧౭
Vol 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ జూన్ నెల 24-వ తేది సోమవారము
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర జ్యేష్ఠమాస బహుళ ద్వితీయ

సంచిక ౬౯
No 69

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయుప్రోక్ట
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెయికుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-1
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
క్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలది.
అమృతాంజనం దీపో
6, 7 తంబుకెట్టిపిప్పి, మద్రాసు
109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బాంబాయి.

భిషగ్గర్తన పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు

లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆక్షేపకరవస్తువు లేవియు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని
విడిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితినే ఎటువంటి కఠినతరాహిత్యమునైనను జీర్ణీకరించి, గాలి నీర్లస్వభా
వము మారుటవలన చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మం
దము, మలబద్ధము, పడినెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాళ్ళలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కా
యందు నొప్పి, ఆహారజీర్ణ కాలమందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, క్లేగు ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక
వ్యాధులను గుణవరచును. స్త్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానమువాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను
2-3 తమలపాకులలో నమలి మ్రొంగవలెను. సాంక్రామికకోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను
నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధాంగు లగుదురు. ఈమాత్రలనీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 800 మాత్రలు
గల నీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపావులోఫలము దొరకును. పొట్టుమూలకముగా 6 నీసాలు రు 1-8-0.
12 నీసాలు రు 2-18-0. 25 నీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:—మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మెదడు దుర్బ
లమువలన గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచితాజ.
రక్షవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటలకు కంఠస్వరమును మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడన పాడన వుత్సాహము నింపుచి.
బలహీనలైన స్త్రీలకు నెత్తినడుమ (నెత్తి నోరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడన నడువన కానిపిల్లలకు సంకేతించుటవి.
6 బొట్టుల నీసా 1-కి రు 1-0-0. పొట్టుపురులు ప్రత్యేకము.

91

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

మీరు చెల్లిం చు వైకమునకు తగిన

ఆభరణములు

దొరకు నమ్మకమైన దుకాణమేదీ? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుపే చక్కగా విచా
రించి, దీర్ఘ కాలమునుండి ప్రజలలాభము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము
నందే బేరముచేసిన, వెనుక చింతించవలసిన అవసరములేదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధియైన ఈమహాస్థాన
మునకే దయచేయుము.

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ.

నగలవర్తకులు, 29, మైసూబజారులోడ్డు, మద్రాసు.

ఏజెంట్లు కావలెను

మామండలితరపున అష్టవ్యాపారమును సా
గించుటకు ఆంధ్రదేశమునందలి అన్నిజిల్లాలయందు
ను, అన్నితాలూకాలయందును, అన్నిఫిర్కాలయం
దును, ఏజెంట్లు కావలసియున్నారు. జిల్లా ఏజెంట్లు
లకు నియతవేతనమైనచో నెలకి రు 60- లచొప్పు
ననూ కమిషను పద్ధతిని కనీసపు పనితో నెలకు
రు 100- ల చొప్పుననూ, వేతన మీయబడును.
తాలూకా ఏజెంట్లకు కనీసపుపనితో నెలకు
రు 50- ల వేతనమీయబడును. ఫిర్కా ఏజెంట్లకు
కనీసపు పనిమీద నెలకు రు 25- ల వేతన మీయ
బడును. అందు ఏజెంట్లకును నిర్మిత మొత్తములు
గా ఖర్చు చేయబడును. కావలసినవారు ఈక్రింది చి
రునామకు వారివారి యోగ్యతలను తెలుపుచూ ద
ర్ఖాస్తులు పంపినచో వినరములు తెలుపబడును.

చిరునామా:— కార్యదర్శి
శ్రీరాజనాథయకమండలి
శివ కుండ, గుంటూరు

అని వ్రాయవలెను.

బాలుర మహిమ

తమకు లిపిలోనున్న మా సంస్కృత వృత్తకములు
చదివి బాలురు సంస్కృతముతో మాట్లాడుచున్నార. పెద్దల
నూ పెద్దల కేటి. రామకృష్ణయ్య దేవుడు మాకు ఇంకను
పాములు పంపుచో మా ఆకు సంస్కృత వృత్తకములు పంపె
దము. వి. పి. గా పంపనగునాచిక ఖర్చులతో రు 2-8-0 అగు
ను. మణిఆర్థకు పంపుచో రు 0-5-0 లాభముండును. వైపు
కముల స్వయముగా నిదువుకొన వచ్చును.

శ్రీకృష్ణసంస్కృత గ్రంథమాల, పెద్దాపురము

ఒక ఆదర్శనియమైన సహకారపద్ధతి

వినియోగము, వ్యాపారము, వివాహము, విద్య
యొక్క మున్నగువాని నిమిత్తము.

వడ్డీలేకుండా ఋణములు

రూ. 5,000 వరకు.

ఎప్పుడైనను దరఖాస్తు

చేయవచ్చును

ప్రవేశమును రూ. 1/- మాత్రమే

ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వము లింగ్లీషులోనే వ్రాయవలెను.

అడ్మినిస్ట్రేటరు ఫారముకొరకును, తదితర వివరముల
కొరకును అ. 0-4-0 తపాల బిళ్లలను పంపవలెను.

Messrs A. P. VINE & Co.,

Managing Agents,

Ferozepore City

(Punjab.)

తెలిపిలసము:-

మొనర్పు ఏ.పి. వైన్ అండు కో

స్టోప్

మేనేజింగ్ ఏజెంట్సు

ఫోను నెం. 222.

ఫిరోజ్ పూర్, పంజాబ్.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పరచబడ్డ రెటిరేమెంటులకు పద్ధతి
నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతులు

యొక్క వివరములు

యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుడు.

హిందూ దేశములో యిట్టి లాభములను చూపు
కంపెనీ యిదివరకు మరెవరికీలేదని నమ్ముచున్నా
మని స్టేట్స్ మెన్ పేరువారు 15-2-28 తేదీన
ప్రచురించుచున్నారు.

వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు.

82-1

వి. కె. చెట్టి,

రైల్వే మద్రాసు.

ఫోను నెం. 2420

పాస్టుబాక్సు నెం. 150

చీఫ్ ఏజెంట్:- టి. వి. రాఘవయ్య,

నార్తర్న్ సర్కిళ్లు, బెజవాడ.

బొంబాయి జ్యాయలరిమాట్టు

అసలు సవరణ బంగారుకు

అసలు రాళ్లుపెట్టిన నగలకు
ఉత్తరవాద మివ్వబడును.

166

కేటలాగు ఇనాముగా పంపబడును.

116

2/94 వైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

వెల స్వల్పము!

ఫల మధికము!!

చలువకు, చత్వారమునకు, తగిన సులోచ

నములు మంచి నమ్మకముగా యివ్వగలనమర్థము.

వెట్టు-ఎండు వస్త్రా గడియారములు నమ్మకముగా
ఒకేఖరారు ధరకు యివ్వబడును.

188

యిమ్మడి చలమయ్య, తెనాలి.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన ఏర్పడునైనను గట్టిపరచి ఒక్కగం
టలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబంధును
కట్టుటలో పెరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరంతరప్రేమను
కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0

3-17

త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,

మహేంద్రవాడ-రామచంద్రపురంపొట్ల, గోదావరిజిల్లా.

గుంటూరుమండల ఆదిమాంధ్ర గౌరవనీయ సభ

శ్రీయుత సూర్యదేవర చానువయ్యచౌదరిగారి
ఆశ్రయ కోశ వ్యాసము

పశువుల పరోపకారము

పశుజాతిలో నాడపశువులు తన సంతానమును పోషిం
చుకొనుటలో తన గర్భసంజరితమయిన లేగకు నాహారము చా
లినను, చాలకపోయినను, చాల లేదను కారణముననే మన కాహా
రముగా పాలను, పెరుగును, వెన్నను, నేయిని మజ్జిగను యొసం
గుచుండుటయేగాక జీవకోటికి నాధారభూతమైన వ్యవసాయ
మునకు నుపయోగపడు కోడెల నొసంగు చున్నవి. ఇక మగ
పశువులలో ఆధుల జీవకోటి జీవించుట కనుచు భూభలసాయము
జనించుటకునై అసరమైనప్పుడు శక్తికి మించిన కార్యముని
యైన తిరిగిక ప్రజ్ఞ మిటకరింపుకొని చుక్కెదున్నుచు, మనల
నుగాని, మన ఇష్టసామగ్రినిగాని యొకచోట నుండి మరెయొక
చోటునకు చేర్చుట కేర్పడిన బండ్లను తెలవాల్సి లాగుచు మనుజు
లకు అనేకోపకారములను గావించుచున్న వెనుట నిర్వివాదాం
శము. ఆహా! పశువులు తమ సంతానపోషణ కేర్పడిన పాలను
తమ సంతానముయొక్క పోషణతోపాటు మన కొసంగుచు,
తమ పోషణ కేర్పడిన శక్తిసామర్థ్యములను మత పోషణకన్న
మిన్నగా మన కొసంగుచున్న గోగణపరోపకారమును గూర్చి
నిట వేయివిధముల వివరింపవలసిన యవసరము లేదు. పశుకల
మలమూత్రములు సహితము మనుజుల వారోగ్యాభివృద్ధికి ముఖ్య
సాధనములై దనరారు చుండుటగాంచిన ఈపశువు లెంతటి
పరోపకార పాఠోద్యము గలవియో ఎల్లరియల్లంబులకు తెల్లం
బగును. ఇట్టి పరోపకారముగల పశుజాతి మన పూర్వ్యులెట్లు
గౌరవించిరో పరికిలించుట యప్రస్తుతముగాదు.

పశువుల పూర్వగౌరవము

ఇతర జాతుల పోషకార్థము నహింపుటచే మానవజాతి
యధిక గౌరవము నందుచున్న కర్మమునుసరించి మానవజాతికి
పశుకాల సర్వాధ్యక్షుడు దేశికవిధముల తోడ్పడుచున్న పశుజా
తి కట్టిగౌరవ మొసంగవలయునో అట్టిగౌరవమునే మనపూర్వ
లానంగిరనుటకు నిపశువులకు సత్కరణస్వరూపమున బ్రాహ్మణ
సాన మొసంగి రెన్నిరూపముగాను "గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్శుభంభ
వతు" యని కర్మకాండలో మనలను పల్కుచుండుమని మన

పూర్వము కాసింది యుండుటయే ప్రబల దృష్టాంతము. పూర్వ
కాలమున పశువు లట్టి గౌరవోన్నతసాన మలంకరించి యుండు
టచేతనే శ్రీకృష్ణసంతతివాడు "గోపాలక" యను బిరుదు
నాశించి ఆలగాపరియై, చల్లలమూట భుజమున ధరించి, నేలువును
చేబూని జలాశయ ప్రాంతములలో చక్కని కనవుల ప్రదేశ
ములకు గోవులను తోలికొని వెడలి వాటికి కడుపునిండ మేపు
చు, వలయునపుడు నిర్మలలోదకమును పానము చేయించుచు, వే
ణునాదముచే వాటి నానందపరచుచు ఇటు లనేకవిధముల గో
వేషజేసి "గోపాలక" యను బిరుదును పొందియుండెను. పె
క్కేల, మనపూర్వము నీ పశుజాతిలో ఆవును కామధేను వని
యును, ఎద్దును నందికేత్యురు డనియును వ్యవహరించి యుండుట
చే మన పూర్వ లీపశువుల నెంతటి భక్తిప్రపత్తులతో పూజించిన
ది విశేషమగుచున్నది. పశుజాతి కిట్టి మహోన్నతసానము లభిం
చుటకు నాజాతి పరోపకారపాఠోదయే కారణ మనుట కిశు
మంతయును సందియములేదు.

పశువుల ప్రస్తుత గౌరవము

పశువులు "పరోపకారార్థ మిదం కేరీరః" అను ధర్మము
ను నెరవేర్చు జాతిమనుటచే కడుపునింపుకొనుటకు కనవులేక
పోయినను, దాహము తీర్చికొనుటకు నిర్మలలోదకము లభింపకు
న్నను, సౌఖ్యముగ నివసించుటకు చోటుగానింపకున్నను ఆ
నందస్పృశ మన ఆదరణ శూన్యమైనను, తుదాతురతచే దొ
క్కలు వెక్క-సపడుచున్నను ముదిమిపెరిగినవరకు మానవోప
యోగముల గావించి వృద్ధతలో కామండు యొక్క నిర్దాక్షి
ణ్యతచేత కసాయివాని స్వాధీనముచేయబడి ప్రాణభీతితోమేను
మణక, మలమూత్రములు జారిపడ నంబా యని యరచుచు
వ్యధసానముననున్న గోవుల నెన్నిటినిో మనము గాంచుచున్నా
ము. నేటి గోవుల స్థితి యిట్లుండినందున నయ్యని మనచే నెట్లు
గౌరవింపబడుచుండెనో మీరలే యూహింపుడు. అకటక
టా! పశువులవలన మన మనేక యుపకారములను పొందుచు
వాటిని మనము పెట్టుబాధలు వర్ణనాతీతముగ దా!అటులయినను
మనచే పశుజాతికి గలుగుచున్న యనరకముల కొంత
వివరించెద.

నేడు పాలనొసంగు పశువుయొక్క లేగకు పాలు చూలి
నను, చాలకపోయినను పశువుకడ లభించు పాలలో మనకు
సంతృప్తి కలుగువరకు పాలను సంగ్రహించుచున్నాము. అట్లు
పశువులయొక్క లేగలకు చాలినన్ని పాలువలని దోచుములచే
యనేక లేగలు అకాలమృత్యువు వాతంబడుచున్నవి. అట్లు
చూర్మదశనొందక జీవించిన లేగలు గార్ధభాకారముతో పెద్ద

తల్లి లారా?

అమ్మ

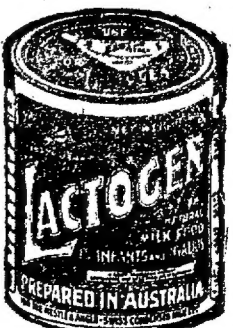
మీ చంటిబిడ్డల ఆరోగ్యము, బలమువనయ
వలలో శుభావరక్షల నొనర్చ గ్రహింపవలెను.
ఎవ్వధ పేతువుచేతనో మీరు మీబిడ్డకు, నవాజ
ముగా తల్లిపాలనిచ్చి పెంచవలసియొడల, యితరులచే
యిట్టి పరిస్థితులలో యివ్వబడుచున్న ఆహారమునే
మీబిడ్డకు నీయదు. అది ఏదన "లాక్టోజెన్"నే
ప్రపంచమందు విఖ్యాతిగాంచిన వైద్యకీ భా
వబలచేతను ఉపయోగించబడి కొనియొడబడు
చున్నది. వారిపలహారల్ల లాభమును పొందుడు.
మీబిడ్డకు లాక్టోజెన్ నీయడు. 6

LACTOGEN

తల్లిలారా! పోషకార్థము నిమిత్తం 2 అ
స్ట్రావులు నంబీవో యీ ఆహారముయొక్క
నమూనా పట్టివి అందుతో ఆలూచితి
తెంచావో సహా ఉచితముగా పంపబడును

Nestlé & Anglo-Swiss
Condensed Milk Co.,
P.O. Box 396, Calcutta.

ఈ పేపరు పేరును ఉదాహరింపుడు.

వియ్యే తగినంత దేహపటుత్వము లేమిచేతను విధాయక కృత్యములను సలక్షణముగ నిర్వహించుకొనలేక పోవుచున్నది.

పశువులు చికి, వానకు, యెండకు చిక్క-కను, ఈగ దోమ బాధలు లేక యుండునట్లును నివసించుటకు తగు సదుపాయములు లేక ఆరోగ్యము నశించి యనేక పశువులు రుగ్మతల పాలగుచున్నవి.

గోధూమి లేక పశువులకు ముఖ్యహారముగ పచ్చిగడ్డి దొరకకపోయినను తృప్తికరమగు నితరాహారమైనను చాలినంత లేక పెక్కు-పశువులు తుదాసురతతో చిక్కి శల్యావశిష్టములై మానవులకు తగు ప్రతిఫల మొసంగకయే నశించుచున్నవి. అట్లు చిక్కిన యావులు కట్టుటయే దుర్లభము. అధవా కట్టినను ఎందులకు కొరగాని లేకల నుద్బంధించుకొనుట నిస్సందేహము.

కొందరు రైతులు తమ జీవనోపాధికై భూమిపై పడుండి స్వయముగ లేవజాలక దుర్బలత్వముతోనున్న ఎద్దులను ఎట్టిటో లేవదీసి బండికిగట్టి వేధించుచున్నారు. ఇట్లు పశుకామందులు పశువుల సౌఖ్యము నిశమంతయునంద జూడక వేధించుట వారి యార్థికలోపమును, పశువుయొడ జూపనలపిన కృతజ్ఞత నెరుగగల వ్యక్తత లోపమైయున్నది. ఇట్లు ఆర్థిక-లోపముచేతను వ్యక్తతలోపముచేతను పశుకామందులు పశుసంరక్షణమును సలక్షణముగా చేయకపోవుటచే పశువులయొక్క ఆరోగ్యము, సంఖ్యయు అంతకంతకీ తగ్గించిపోవుచుండె. పశువుల సంఖ్య తగ్గుటకు పైన నిరూపించిన కారణములేగాక మనుజుభక్షణమైన విక్రయించుటవలన గూడ పశుసంఖ్య చాల తగ్గిపోవుచున్నది. కట్టా! కడుపు వింపుకొను మార్గములేక శల్యావశిష్టమై జీవించు దిక్కులేని పశువుల గాంచినను, కామందులయొక్క దయాళూసావధితచే పశుసౌఖ్యమున కసాయవాని కరవాలమున కెఱయగుచున్న పశువుల గాంచినను, ఆహారవిహారవికల్పముచే రుగ్మతలపాలై పరితపించు పశువుల గాంచినను నోట తడియారదుండె. మేను వణకుచుండె. అవయములు నిశ్చేష్టత వహింపుచుండె.

అయ్యో! కామధేనువు లనియు, నందికేశ్వరులనియు, మన పూర్వులచే పూజింపబడిన పశుజాతికి వాటివలన పొందుచున్న ఉపయోగములకు తగు కృతజ్ఞత జూపజాలక కృతఘ్నత్వము వహించి వేధించుట అతిభగోరము! బహుమార్కర్మము మహాపాతకము! పరోపకారపారిణత గల పశుజాతి కిట్టి సంకటము లొదవుట మానవజాతికి శ్రేయోదాయకము గానరదు.

గోసంగక్షణసంఘావశ్యకత

పూర్వము మనుజుల జీవనోపాధి కెంతభూమి సాగు చేయబడుచుండెనో అంత భూమి పశువుల మేతకై వదలబడుచుండెను. అందుచే పశుధన మపు డెంతయో పొచ్చుగానుండి మానవుల కనేక ఉపయోగములు గావించు చుండెడిని. నేడో, పూర్వము పశువులమేతకై వదలబడిన భూములలో కొంతభాగము మానవ జీవనోపాధికై నేద్యము చేయబడెను. మిగిలిన గోధూమిలో చాలభాగము రాజ్యాంగమువారు వనవృద్ధిని చెప్పి సుశుభ్రగ పశువులమేయ పిలులేకుండా చేసినారు. అందుచే గోధూమి కఱవై పశు కామందులకు పశుపోషణ కష్టతరమైనది. తమ కొదవిన నిర్ధనకమువలన కొందరు పశుకామందులు ప్రతిఫల మియ్యజాలని దుర్బల పశుసంరక్షణను చేయక విడుచుచున్నారు. అట్లు దిక్కులేని పశువులను కృతఘ్నత్వముతో మాంసాహారముకయి వధింప గొనిపోవు పశువులను పశు కామందులే తమ పశువుల బోషించుకొనలేక విడుచు నిక్కాలమున సంరక్షించుట ప్రత్యేక వ్యక్తుల కసాధ్యము గావున గోసంగక్షణ సంఘములు స్థాపించి తద్వారా గోసంఘమునంతయు నుద్ధరించజాలక పోయినను దిక్కులేని పశువులైన రక్షించుట పరమధర్మము.

పశువులవలన గలిగెడి సుఫలము నిపుడిపుడు కనుగొని విదేశీయులు తమతమ దేశములలో గోసంగక్షణ సమితులనేగాక, తదభివృద్ధికై యనేక యాలోచనల జరిపి పశు సంరక్షణమును నిర్విఘ్నముగాను, జయప్రదముగాను జరుపుచున్నారు. గోపాలకార్యభారమును పాశ్చాత్యదేశములలో సామాన్యులేగాక కళాశాల విద్యాయం దు తీర్చుటకు మహామహాలును, ధనాధ్యులును కలిసి జయప్రదముగ కొనసాగించుచున్నారు. అమెరికా స్విట్జర్లాండు దేశములయందు పశువుల పోషించి వాటి లాభముతీయు సంపద లనేకములు గలవు. అచ్చటి నుండియే మన శిశువులబోషింప పాలదబ్బాలు, పలువిధములగు పొడి మొదలగునవి మనకు వచ్చుచున్నవి. అకటా యెంత విచారకరమో యోజింపుడు. ఉత్తమ మానవజాతితో గోవును సరిపోల్చుకొను భారతీయులు నేడు తమ శిశువుల పోషణమునకై అమృతతుల్యములగు గోక్షీరములకు బదులు విదేశీయులచే కల్పింపబడిన కృత్రిమక్షీరములకు చేయబడి అంగలార్చు పనికి వచ్చినదిగదా. విదేశీయులు మనకట్టి సౌకర్యముల కల్పింపనినాడు మన శిశువులు అభివృద్ధి

నొందక మృశ్యువునాతలబడలసినదేనా. ఓ సభికులారా, భారత జాతీయాభివృద్ధి నానించునో పోషకలారా, పాలుసేయుమున యోగించుట చేతనే మేధాశక్తిహీనులన్న విషయమును మరుగుకుడు. జర్మనీదేశములో పరిపంక్షణండు వత్సరములు కన్పించుట బాల బాలికలకు నిత్యమును గోక్షీరముల నిచ్చుచుండురు. అందు నల్ల నే జర్మనులు మేధా శక్తియుతులై ప్రతిభగలవారై లోకమున వన్నె గాంచియున్నారు. అటులే మనమునూడ అన్ని విధముల యభివృద్ధికి రావలయునన్న మనవిడ్డలకు వలయునన్ని గోక్షీరముల నిచ్చు నేర్పాట్లు గావింపవలయును. అట్లు చేయుట కిట్టి యుద్దమము లో సహాయకారులు, గావున నిట్టి సంఘముల నెలకొల్పి గోసంగక్షణజరిపి గోజాతి సభివృద్ధి పరచుట తృప్యసరము. ప్రస్తుతస్థితి ననుసరించి నేకు గోజాతి సంఘము నుద్ధరించలేక పోయినను దిక్కులేని పశువులను మాంసాహారమునకు గాను గొంతులు గోయబడు పశువులను సంరక్షించుచూ క్రమక్రమముగ గోజాతి కంతకు సంరక్షణ యొనంగుట శ్రేయోదాయకము. అట్లునటనల్లనే దమారసహృదయులగు కొందరు మహానుభావులు ఏలూరు, తెజవాడ, గుంటూరు మున్నగు పట్టణంబులలో గోసంగక్షణ సంఘములను స్థాపించి దిక్కులేని గోవుల సభిక్త ప్రేమతో కాపాడుచున్నారు. ఆకు చరిత్రులకు నానందనము.

గోరక్షణ సంఘవిధులు

ప్రస్తుతకాలమున కసాయవాని కఱకుకట్టుల కెఱయగుచున్న పశువుల సంరక్షించుటకును, జీవనోపాధి లేక తొడ్చాడచే పరితపించుచుండు దిక్కులేని పశువులను పోషించుటకును, ధన మవశ్యకము. గావున గోసంగక్షణ సంఘము సంఘసభ్యుల చందాలవలననే సంపత్తిప్రపదక లోకలోబోధులనుంచి విరాళములు సంపాదించుట, శ్రమించుటకడ ధర్మచందాలను ప్రోత్సహించుచు, ప్రజలారెండు శుభాశుభ కార్యములలో దానధర్మముగ ధనములు సమహాస్పృహయు ప్రపంచవిధి. వర్తమాన కాలమున భారతదేశ దౌర్భాగ్యంపు పెంపుచే పాలకుల సహాయము లేనిది పాలితులే పశుపోషణ చేయజాలరు. రాజ్యాంగమువారైనను, మానవజాతి పురోభివృద్ధికి పట్టుకొమ్మయగు గోగణపోషణకు చేయూత నొసంగుట పరమధర్మము. వా రాధర్మమును

నెరవేర్చినను నెరవేర్చకున్నను, అందువల్ల కలుగు శుభోశుభములకు మాత్రము మనతోచాలు వారును భాగస్వాములేనని కొక్కిరాకాణీంచుచున్నాను. "ఎనుగనిది అప్పయైనను పెట్టడ" ను లోకోక్తిని గమనించి గోసంగక్షణ సంఘమువారును, రాజకీయమున ప్రజాప్రతినిధిత్వమును వహించిన వారును ఈవిషయములో తగు చేయూత నొసంగుటకు రాజ్యాంగమువారిని అర్థించి వారివలన తగు సహాయము పొందుట నాప్రథమ విధికి సహాయకారి.

ఈసంఘ సభ్యులు పశువుల కాహారమును గడ్డిని సాధ్యమైనంతవరకు సకాలములో రైతుల దగ్గరనుంచి ప్రోత్సహించియు అట్లు ప్రోత్సహించి భక్తులనువని తోచిన క్రయమునకు సంపాదించియు సంవత్సరమునకు సరిపు గడ్డిని నిల్వయుంచుట ముఖ్యము. మరియు నీపశువుల మేలను రాజ్యాంగమువారి నర్థించి బంజరు భూముల సంపాదించుటయేగాక రాజ్యాంగము వారిచే వేలము వేనుబడు పచ్చిగడ్డిని ఉచితముగ పంపించుము ముఖ్యవిధి. రాజ్యాంగము వారు నీ బంజరుల సంరక్షణకు ధూమల నిచ్చుటకంటె దిక్కులేని పశువుల సంరక్షణకు ధూమలనొసంగుట మహాస్పృహ కార్యము గనుక వారుదయతో వీలగు ధూమల నొసంగుటచే దిక్కులేని పశుపోషణ ము చేయు గోరక్షణ సంఘములకు తగినంత బంజరుభూముల నిచ్చుట సభ్యులనుట కేయాశ్చర్యమునుండదు.

గోరక్షణ సంఘమువారు ఆర్థికలోకముచే పశుకామందు కసాయవానికి నమ్మక పశువును వేయకన్నులతో గమనించి అట్టి వాటిని సంరక్షించుటకును, పోషణలేక చిక్కి శల్యావశిష్టమై బలియొందు దిక్కులేని పశువుల సమహాస్పృహకును, దేశము కొఱకు దేహమర్పించు స్వాగ్ధత్యావలను దయారస హృదయుల పంచాని ప్రచారకులుగా నియమించి వలయును.

గోరక్షణ సంఘమువారు కక్షించవలసిన పశువులు నివసించుటకు ఆరోగ్యకరమగు ప్రదేశములలో పశుశాలను నిర్మించి దానిపారిసభ్యమును చక్కగా గమనించుచుండవలెను.

సంఘము తరపున పోషించవలసిన పశువులను కాపాడుటకు సుశిక్షితులైనవారిని పాలకులుగ నియమించి సభ్యులతి

తరుణము వినిచిపోకమునుపే మీరలవెండ్రుకలగురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వనతో ఊడిచుచునంతవరకు ఆలసింపకుడు వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహింపుడు.

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్

ను నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట విరుగుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చునలై, తుమ్మెదరెక్కలవలె నిగనిగలాడించును. ఈసులభపదతిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు గతో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు ఆధిక్యము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతిపట్టణములోను, పల్లెలోను, కృష్ణము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతియూరివర్తకులయొద్ద కొనునప్పుడు, దుకాణాదారులందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మువారలందరివద్దను దొరకును. మీయాూరివర్తకులయొద్ద కొనునప్పుడు, కామినియాఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

నీసా 1-కి మె రు 1-0-0; పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం. నీసాలు 2-కి రు 2-10-0; పోస్టేజీ ఆ 0-12-0.

ఓ టో ది ల్ బ హా రు (రిజిస్టర్డ్)

కొనుట ముఖ్యము.

మీదుస్తులమీదగాని, జేబు దుమాలమీదగాని రెండుమాడు చుక్కలు ఆటోడోబ హారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైట్టి మల్లె, డైటీపువుల పరిమళములను, వెదజల్లి ట్టనవచ్చును. వెండిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోడో బహార్ తృప్త మరెద్దియు కానరాదు. నేడే ఒకనీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించువు.

1/2 ఓన్సు ఓటోడోబహారు	రు. 2-0-0
1/4 " "	" 1-4-0
1 డాము " "	" 0-12-0

నమూనానీసా రెండణలపోస్టు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణ 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్మూమసీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

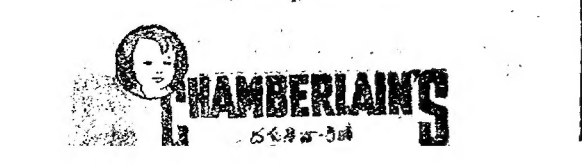
జూన్ మాసములో పునఃసంస్కరణ పరిశీలన చేయుచుండవలెను. అట్లు పరిశీలన చేయుటలో పునఃసంస్కరణ యాజ్ఞాను కాపాడ మిక్కిలి శ్రద్ధావంతులై పునఃసంస్కరణము, అధికారి ఆజ్ఞానులు చేసి ఏకపక్షమున గాత్రమున నున్నప్పుడు విశిష్ట చేయుటకు పునఃసంస్కరణ నిపుణులు పాపము. అట్టి పునఃసంస్కరణ నెఱవేసిన పైద్యులు సేతులభింబులు ముట్టుకును నున్నది. రాజ్యాంగ మునాదు ఇట్టి చేత ప్రభుత్వమునకు మూలకారణమును ముఖ్య విషయములలో జోక్యమును కల్పించుకొని తన సహాయము చేయుచుండుట కోరినను. వారు పునఃసంస్కరణ, పునఃసంస్కరణము నందు పాల్గొలుపు జ్ఞానవంతులుగ చేయకర్తలు. వారా కర్తవ్యమును కడచోయుటచే ఈ దేశము పునఃసంస్కరణ, ఇతర దేశములకన్న వెనుకబడుటకు కారణమై యున్నది. ఈ దేశ రక్షణభారము వహించిన పాలకులు కారణమును గమనించి యైన పునఃసంస్కరణ పాపముల నెప్పుడుగా నిర్మించి బహుజను లందు నిపుణులగుటకు తనసహకారము కలుగజేయవలసిన కర్తవ్య అట్లు చేయుటలో ప్రస్తుత కాలపరిస్థితుల సమస్యించి ప్రతిగ్రామమున ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాదులు లుండుట తలు ప్పించు చుండుటచేతను, నాయుపాధ్యాయులకు నీవకాసుం దులకు సఖ్యుల నెప్పుడుగా నుండుట సహజమగుచేతను, నా యుపాధ్యాయులకు బోధనావయములలో పునఃసంస్కరణను నొక పాఠముగ నేర్పించి యాయుపాధ్యాయులద్వారా ప్రతి గ్రామ ములలో పునఃసంస్కరణను నభివృద్ధి చేయవలసినదని కోరికల ములో నీదేశమున మారు మూలలైన పునఃసంస్కరణ మభివృద్ధి జెందుట కిది ముఖ్యము సందేయము లేదు. ఇట్లు పునఃసంస్కరణ మభివృద్ధి పరచుటలో నూతనాభివృద్ధికి అర్హులైన సామూహిక నూటి కొక భాగము చొప్పున పునఃసంస్కరణను చేసిన నికార్యము నెకవేగగలదు. మానవాభివృద్ధికి మారు మూలల సృష్టముల అర్హుల చేయు నాగు సర్వ కాల సర్వా వధలయందు మానవజీవితాధారమైన పునఃసంస్కరణ యాజ్ఞాభివృద్ధి కొకరూపును అర్హులములకు పాలకపాలకులు చేయకంజ చేయుట కృత్యమును పునఃసంస్కరణకు సహకారమును చేయుటకు నాశనము చేసికొనుట యవసరము. ప్రస్తుత కాల మున పునఃసంస్కరణ పునఃసంస్కరణలో నున్నది. దాని సుధరించుటకు మిగిలిన దేశము శ్రీరాములు పాదరిగారు పునఃసంస్కరణ చింతించుకొని రచించి మహాసంస్కరణ గావించియున్నారు. అందులకు నాగ్రంథమునని వైద్యమును మనము చేసికొనుట ముఖ్యమని నాయుద్దేశ్యము.

ఇట్లు పునఃసంస్కరణ చేయువారికి మహాశ్రద్ధమైన సుఖము లభించు చుండుట మనప్రార్థన గోచరము. చెప్పి ధూప్రదక్షిణము చేసికొని కలచుని నిరూపించుటయే నివర్తనము. ఇంతయు! సంతానము లేని కుటుంబములో గోప్రదక్షిణ సంతానమును ఉంటుంటే ప్రభుత్వము.

పసిపిల్లలు మాత్రమేగాక పెద్దవారుకూడ నిరంతరము భోజనాద తరము లేక నీళ్లను తాగినపిమ్మట కఠినమైన నొప్పిచేతాధిగతులగుచున్నారు. పిల్లలకు శుభ్రమైనది దీనివైద్యము. గడచిన ఆశీషవైద్యములనుండి ప్రత్యేక నుంతులు ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. శాలనోప్పి, అను సారము, ఉదయ శుభ్రముగలగ తిమిరివాయువు మొదలుగలది క్షయలో పడవలసివచ్చును. ఆకస్మాత్తుగాగలగలగల వ్యాధులకు చేబల్లేన్న శాలనోప్పి అతిసారమునాటి ఎప్పుడును గర్భవ చేసినదిగా నుండు కొడవదెను. ఏలనగా శాలనోప్పి, తిమిరివాయువు తారా, అతిసార మొదలుగలవి (అనుగా ఉన్నట్లుండి అధికమును చున్నది.

చేబల్లేన్న శాలనోప్పి నివారిణి
CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
Des Moines, Iowa U. S. A.
ఇందులో ముక్తపదార్థములు చేబల్లేదు.

సాత్త్విక హారము లేక ఆహారసంస్కరణము

హారములు జప్తియై సర్వ వేషా రామేశంపంతులు గారనుసరించుచున్న పదవి

ఈవిషయము గా సహాయమునిచ్చే వ్రాయబడి యీనెల 13 వ తేదీని వెలువడిన ఎంకయిండియా పత్రికలో ప్రకటింప బడిన వ్యాసము (17-6-29 ఆంధ్రపత్రికలో 15 వ పేజీ చూడు) నంబి మహాత్ముని ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముగా సర్ రామేశంపంతులుగారి అనుభవమును వివరించుచు మైలాపూరులో నున్న మనరాసు విభుమిని కో ఆపరేటివు ప్రార్థన కార్యకర్త యీ లేఖను మహాత్మునకు పంపెను.

రాజమహేంద్రవరమున శ్రీయుత బొల్లాప్రగడ సుంద రగోపాలరావుగారు మహాత్మునితో నీవిషయమున సంభాషించుట వలననే తా నీపద్ధతి నవలంబించితిని మహాత్ముడు వ్రాసెను.

నిమిషపు
కోజుకు 6 నిమిషపు రసమును త్రాగుచున్నానని మహాత్ముడు వ్రాసెను. నిమిషపులో నీవిభుమిని తక్కువగానున్నది గాన, కోజుకు రెండునిమిషపు కంటె యెక్కువ తినరాదని యి, తక్కిన నాలుగునిమిషపులకు బదులుగా నొక నారింజపం దును తినుట నుంచిదనియును రామేశంగారు తెలిపిరి. రామేశం గారు పునఃసంస్కరణ కార్యకర్తలుగా నీళ్లలో నిమిషపులో సగముచెక్క రసమును త్రాగి పిండి కొద్దిగా లేనెకటిపి త్రాగు చున్నారనియును యీ లేఖలో వ్రాయబడినది.

లేనెకటి
కోజుకు రెండు అవున్సుల లేనెను నీళ్లలోకలిపి పుచ్చు కొనుచున్నానని మహాత్ముడు వ్రాసెను. కోజుకు రెండవున్సుల లేనె అనవసరము. అదిగాక చీడవారు లేనెను పళ్లను కొనజాలరు. పళ్లలోనున్నంత ప్యాక్టిక శక్తి టెల్లములో లేకపోయినను నీడవారు లేనెనును పళ్లను బదులుగా చేటుకు టెల్లముగాని, తాటి టెల్లముగాని యుపయోగింప దగును. టెల్ల చుక్కెర

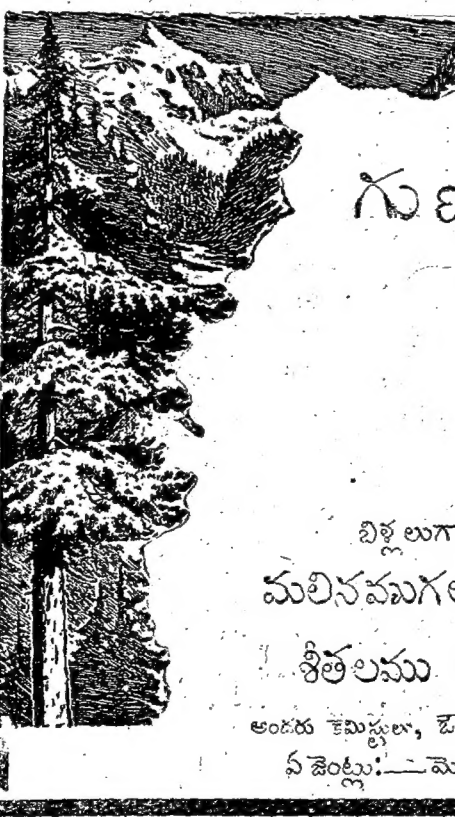
విషముగాని ఆహారముకాదు. ప్రతిసారినును విదేశీయులనుండి 20 కోట్ల రూపాయల వెలగల టెల్ల చుక్కెర భారతదేశమునకు దిగుమతియగుచున్నది. ఈ 20 కోట్ల రూపాయలను శుక్కు దండుగయ్యే. ఇది డబ్బిచ్చి విషము కొనితినుటయే అని రామేశంగారు తెలిపిరి.

బాదంపప్పు

కోజుకు 8 తులముల బాదంపప్పును భుజించుచున్నానని మహాత్ముడు వ్రాసెను. రామేశంగారు 8 తులములకొబ్బరిని పచ్చడిగా నూరి తినుచున్నారు. దోసకాయలు, బీరకాయలు, పొట్లకాయలు, కాబేజీ, ఎంకాయలు, యాహారముకల్లెలను పచ్చిముక్కలనే తినుచున్నారు. ఇవి రుచిగానుండుటకు పచ్చడిచేసి తినుచున్నారు. మూడునాటుగేండ్లనుండి రామేశంగారు నెయ్యి నూనె పాలు వీనిని ఇవలివేసిరి. మారలకును పచ్చడులకును పోపు నీమిత్తము మాత్రము కొద్దిగా నూనె వాడుచున్నారు.

ధాన్యములు-పప్పులు-అటుకులు

గోధుమధాన్యము, జొన్నలు మున్నగు ధాన్యములను పెసలు పెసగల మున్నగు పప్పుగింజులను నీళ్లలో నానవేసి మొక్కలు మొలచునట్లు చేసినచో, (యీపద్ధతి మహాత్ముని వ్యాసమున వివరింపబడినది.) వానిలో ఏ విటమునును కీ విటమునును కలుగును. రామేశంగారు 18 నెలలనుండిని ధాన్యమును (సోడి) దంపిచేయబడిన అటుకులనే తినుచున్నారు. ధాన్యము మొక్కలు మొలచు స్థితిలోనుండగా వానిని దంపి అటుకులను చేయించెదరు. కొన్ని రకముల (రైసు) బియ్యము (బియ్యము లేక ధాన్యమా?) పై పొరతోగూడ నానవేసినచో వాని మొలకలు వచ్చును. ఈ బియ్యముతోగూడ అటుకులను చేయవచ్చును. ధాన్యజాతులలోనుండు పనరుగుములు తిగించుటకును, ఔరగుములను పొచ్చించుటకును, ఆకుపూరల రసముల యీ బియ్యమును నానవేసి పిమ్మట ఆగిరి మీద 5 నిమిషముల నేపు వుడికించి అటుకులను చేసెదరు. 5 నిమిషములు మాత్రమే వుడికించినచో ఏ. బి. సి. విటములు నశింపవు. నీళ్లలో నానవేయుటలన గింజ పెద్దదగును. సులభముగా నంటబట్టును. అని యీ లేఖలో వ్రాయబడినది.

ఆ మా ఘ మై న గుణము నిచ్చు నివారిణి

PEPS

సెన్స్

విశ్లేలుగానున్న సుప్రసిద్ధమైన శ్యానతో పిల్చు బౌషధము మలినవమగల కుత్తుక, ఇన్ఫ్లుయెంజా, దగ్గు, జలుబు, శీతలము రొమ్ముపడిశము వగైరాలకు దివ్యమైన నివారిణి.

అందు కెమ్మిట్లు, బౌషధకాణాదారులు బుడ్డి 1-కి రు 1 వంతున విక్రయించుచున్నారు. ఏ జెంటల్మన్: మెనర్సు దాదా అందు కో, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

శ్రీలక్ష్మీజ్యోతిరీ కంపెని, బెజవాడ - ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

కత్తికాదు.

మాప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరకముగాజులు, మెడగొలుసులు, రత్నములు, పచ్చలు, కెంపులు పొదిగినవగలు, ఉంగరములు, కాళ్లగొలుసులు, బంగారు, వెండిగొలుసులు, మరచెంబులు, పల్లెరములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగా నుండును.

నవరసుబంగారునకు, ఛాదివెండికి, క్రొత్తమాదిరీలకు, చక్కని పనితనమునకు గ్యారంటీ

నచ్చనివస్తువులను తిరిగితిసికొందుము. నంపూర్ణ తృప్తినిచ్చుటయేమాపుద్దేశ్యము. బంగారువెండి వస్తువులమీద ఎంగ్రేవింగ్ నగిషివనులుచేయించి యివ్వబడును.

ప్రాప్తెటరు: ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

మదరాసు బ్యాంకింగు విచారణ సంఘసభ్యులు

డి. బి. వి. మునుస్వామినాయుడుగారు ఎం.ఎల్.సి.

శ్రీరామకృష్ణ పిక్చర్స్-వలూరు

శ్రీ కంఠంపాటి కన్నయ్య అండు బ్రదర్స్ వారు చాలా భవమును వెచ్చించి రమణీయమైన భవము నొకదానిని నిర్మించిరి. ఇయ్యది పట్టణమధ్యను నుండుటచే, నాటకములను, సినిమాలను బహు విలుగాను పురజనులు సులువుగ నెట్లు కనువుగనున్నది. ప్రజారంజకమైన నీ నాటక భవనమున ది 22-6-29 వరకు గం 1-30 లకు శ్రీరాజా మోతే గంగ రాజు జమిందారుగారిచే ప్రభుప్రవేశ మహోత్సవ మొనరింప బడినది. సాంపునింపుల నిచ్చుచు, చిత్రవిచిత్రమైన సీనులతో విద్యుద్దీపములతో, శృంగారంపబడిన నీభవముయొక్క సాబ గునుగూర్చి శ్రీవారు ప్రశంసించుచు ఈభవము ఆచంద్రార్కము ఈభవని వరులుగాకయని ఉపన్యసించి, భవననిర్మితులను మెచ్చుకొనిరి. సభికుల నెల్లరిని శ్రీకన్నయ్య బ్రదర్స్ వారు మిక్కిలి గౌరవించి ఆనందింపజేసిరి.

జవ్వాజి అప్పారావుగూర్తు.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా రెండవ పంటసాగుబడి

భూముల నిర్ధారణ-వలూరు

గతసంవత్సరం తాడేపల్లి గూడెంలో సమావేశమైన పశ్చిమగోదావరి జిల్లా మహాసభవారు స్పెషల్ డ్యూటీ ఆఫీ సరుగారు చేసిన యేర్పాట్లు మిక్కిలి అసంతృప్తికరముగా యున్నవనియు, రైతుల కనవర యిబ్బందులను ప్రయాసలను గల్గించుచున్నవనియు యేకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. దరిమి లాను నాకుచేరిన జాబులవలన కూడా అసంతృప్తి ప్రబలియున్న దని నాకు తెలియవచ్చినది. కొందరు ఆయేర్పాట్లు తృప్తికర ముగ యుండిన యుండవచ్చును. ఈ సందర్భమున రైతుల ప్రత్యేక సమావేశము గావించుటకుగాను నేనీసభ్య ప్రచురించిన ప్రకటనానుసారముగా పలువురు నాకు జాబులు వ్రాయు చున్నారు.

కాని కాంగ్రెసుపార్టీ కాసనసభ్యులు కాసనసభాకార్య క్రమమునకు సంబంధించిన విషయములలో ప్రస్తుతము జోక్యము కలుగచేసికొనవలదని కాంగ్రెస్ వర్గింకుకముటీ వారు ఆదేశించుటచే సదరు సమావేశప్రయత్నమును నేను విరమించు కున్నాను. ఈ సందర్భమున రైతులకు నేను తగు విధముగా దోడ్పడజాల నందులకు చింతింల్లుచు యీవిషయమై నాకెవరును వ్రాయ నవసరములేదని తెలుపుకొనుచున్నాను.

ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన రిపోర్టునకు ఆక్షేపణలు చెప్పదలచుకున్న నారు సదరు ఆక్షేపణలను ఆగష్టు 1-తేదిలో పుగా రివిన్యూబోర్డువారికి తెలుపుకొనవలయును.

దండు నారాయణరాజు

వలూరు.

సి. గోపాలకృష్ణానుగారు ఎం. ఎల్. సి.

(ప్రె. ఫో. టీ.)

డి. బి. ఎ. ఎం. మురుగప్పచెట్టిగారు

డా॥ పి. జె. తామనుగారు

మదరాసు బ్యాంకింగు విచారణసంఘమునందు ప్రభుత్వ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

ఆర్యవైశ్య మహాసభ

ఈ నెలలో పెద్దాపురమున జరుగు మహాసభకు ప్రతినిధులను పూర్తిగా రానిచ్చు ఆభిప్రాయము "హాస్యసంఘమువారికి యున్నటుల తోచదు. గావున పూర్వాచారపరాయణులగు వై శ్యులెల్లరు అటునే ఆదివసులలోనే వేరొకమహాసభను సమూర్ధి ప్రతినిధులుగానుండు చిక్కున తొలగించిన బాగుండునని తల చెదను. ఇందులకు వైశ్యప్రముఖులు కష్టముఖముల నాలోచించి తమతమ సలహాలను తెలుపకోరెదను.

భోజనవసతులు యీ ఆహ్వానసంఘమువారివలెనే డబ్బు పుచ్చుకొని సమూర్ధుల ఆహ్వానసంఘములు స్థిరముగా యీ వరకే అచ్చట యేర్పడివున్నవి.

ఇమ్మిడి సత్యనారాయణ.

(ప్రె. ఫో. టీ.)

ఖా. బి. హమీదు సుల్తాను మరకయారుగారు

ఈనలుగురు మదరాసు బ్యాంకింగు విచారణ ఉపసంఘము నందు అధికారతర సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

చిత్తూరుమండల విద్యాసంఘము

శ్రీయుత రామకృష్ణ రాజులుంగా రేకగ్రీవముగ సభ్యుడవడి కెన్నుకొనబడుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

చిత్తూరు, జూను 28:—నిన్నటిదినము సాయంత్రము 4 గంటలకు జిల్లాబోర్డు కార్యాలయావరణమునందు! చిత్తూరు మండల విద్యాసంఘ సమావేశము శ్రీయుత రామకృష్ణ రాజులుంగా రేకగ్రీవముగ (బంగారుపాత్రైపు జమిందారు) యభ్యుత్తర క్రింద జరిగెను. నాటి కార్యక్రమమునందు ప్రభు కర్తవ్యమున సభ్యు యైన యెన్నికకు రాజా శ్రీ బొప్పరాజు రామకృష్ణ రాజులుంగా రేకగ్రీవముగ (బి. ఏ. డి. యల్.) నామము ప్రతిపాదించబడి బల పరుపబడెను. అభ్యుత్తరవని కితర యభ్యుత్తర లేనందుచే శ్రీ రాజుగా రేకగ్రీవముగ కెన్నుకొన బడినట్లు ప్రకటించబడినది. వెంటనే శ్రీ మునిసామినాయుడుగారు, రాజా వెంకటరంగా రాయనింగారు మున్నగు ప్రముఖులు శ్రీరాజుగారి నభినందించు చు నుపన్యసించిరి.

శ్రీ రామకృష్ణ రాజులుంగా కేవలము కెన్నుకొన బడుట కిది రెండవవారు. రెండుపర్యాయములు గూడ పోటీలేకనే యెన్నుకొనబడిరనిన వీరి ప్రజారంజకత్వము బాగుగ నెల్లడికాగలదు. వీరిదివరకే కార్యక్రమము తాలూకాబోర్డు అభ్యుత్తులుగ నున్నారు. విద్యాధికులు, రసికావతంసులు, కళా ప్రతిపాదకమైన విద్యావిషయక సంస్థలు, కళాభిజ్ఞులగు నిట్టివారి యభ్యుత్తరము క్రిందనే యభివృద్ధి గాంచవలయును. శ్రీరాజు గారు ప్రజాసామాన్యమునందు జ్ఞానాభివృద్ధిని కలిగించుటకొరకు సాయశక్తుల తోడ్పడుచునే యున్నారు. తాలూకాబోర్డు పాఠశాల కన్నిటికిని సాధ్యమైనంతవరకు కట్టడములు మున్నగు నుప కరణములను సమూర్ధులు, ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధికి నలయు వెరవుల నన్నిటి నెరిగి ప్రభుత్వమువారితో పోరాడియున్నారు. నాటకముగూడ "విద్యాభివృద్ధి" కొక యుపకరణముని తలచు వారిలో వీరిొకరు. అట్టివారు మండల విద్యాపీఠము నలంకరించుట యెంతయు సంతసప్రదము. ఈసందర్భమును పురస్కరించు కొని వారి నెంతయు నభినందించుచున్నాము.

అరుంధతీయ సేవకసభ

పెరంబూరు అరుంధతీయ సేవకసభవారు యీ నెల 19 తేదీని పెరంబూరునందు శ్రీయుత పి. ఆర్. గోవిందస్వామి గారి యభ్యుత్తరక్రింద సమావేశమైరి. పులికొండ్రం, అప్పలరా జుకండిక, అడివి కొండంబేడు మున్నగు గ్రామములందు త్రాగుటకు నీళ్లకై బావులు, పాతశాల్లు, రహదారులు మున్నగున వి ఏర్పరచినందులకు లేబరు కమిషనరుగారికి తమ కృతజ్ఞత ను వెల్లబెట్టిరి.

కాంగ్రెసు ప్రచారకసభ

దుండగిండ్ల గలభాచేయుట

"ప్రజల కర్తవ్యము"

నిన్నటి సాయంత్రము చెన్నపురి తిరువల్లికేళ్ళి కాంగ్రెసు సంఘమువారి యాజమాన్యమున తిలకు ఘట్టమునందు బహిరంగ ప్రారంభ జరుపబడెను. శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు సభ కర్తవ్యము వహించిరి. సభలో తుంటరులు కొందరు ఉపన్యాసముల నావేశించుచు, విగ్రహ కేకలు వేయుచు గలభా జేయ నొనరించిరి. కాంతముగ నుండవలసిన దనియు సహనముతో ప్రవర్తించవలసిన దని అధ్యక్షులు పలుమారులొకరినను అల్లరిగూక మరల చెలరేగుటచే తుంటరుల గలభాతోనే సరిపమా ప్తి నొందవలసివచ్చెను.

అల్లరికి కారణము

"కాంగ్రెసులో బాగుకంట్రాప్టు" సమస్య గూర్చి చర్చించుటకు కాంగ్రెసు సంఘమువారి యాజమాన్యమున నిన్నటి దిన మధ్యాహ్నమున ఆసమయమునకే మరొక సభ జరుపబడునని ప్రకటించబడి ఆసభ మరొకనాటికి నిలిపివేయ బడెను. ఆసభ జరుగక, కాంగ్రెసు ప్రచారకసభ జరుగుటచే మొదటి సభలో అల్లరిజేయ సమకట్టి వచ్చిన తుంటరులు రెండవ సభనుగూడ జరుగనియక ఆటంకపడుచున్నట్టిది.

"కాంగ్రెసును బలపరుపుము"

సభాపాతీయగీతములతోడను, గాంధీమహాత్ముని మోటారు క్రిందబడిన మనుజుని ప్రాణసంరక్షణకై భగవద్దేవునితోడను ప్రారంభమయ్యెను. అధ్యక్షులు ప్రసంగమున ఉపన్యసించుచు కాసనసభల లోపలను, చెలుపల దేశమందును జరుపవలసిన పనులకు రెంటికిని భేదము గల దనియు, దేశమునందెంతయో నిర్మాణ కార్యక్రమము నిర్వహించబడవలసియున్న దనియు, అందులకై కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించిన విధానము ననుసరించి పనిజేయుట కిదియేయైన యదనియు, దేశమందంతటను వివిధ కాంగ్రెసుసభ్యులను జేర్చి, కాంగ్రెసుబలము నభివృద్ధిపరచిననే గాని స్వరాజ్య సంరంభమునందు జయమును బడయజాల మనియు, కాంగ్రెసు సంస్థకు విరాళముల నొసంగి కాంగ్రెసునిధికి ధనమును సమకూర్చవలె ననియు, విదేశీ వస్తు బహిష్కారమును, ఖద్దరు ధారణమును అత్యంతవశ్యకములనియు, కాపుర దేశీయులందరును ఈ విషయములపై తమ శక్తిసంతకము కేంద్రీకరించి దేశ స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు తోడ్పడవలయు నని పలికిరి.

ఈ సమయమున డి. కొలంబై గారు వేదికపైకరుదించి "కాంగ్రెసు" వ్యవహారములను చర్చించుటకై జరుపబడు నని ప్రకటించిన సభ ప్రక్షుతము నిలిపివేయబడిన దనియు, రావోపు వారములో జరుగగల దనియు తెల్పిరి.

మరియుత్తర:—అను కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు కాంగ్రెసు మను వ్యవహారములు, కాంగ్రెసును సభాధనమునందే చర్చించబడవలెను గాని బహిరంగసభలలో మాడదని పల్కినను, "ఓహో" నని కేకలు కొలంబై గారికిని, మారియుత్తరమున కొంత వావాగ్నివాదము జరిగెను. ఆసమయమున సభలో కలవరము ప్రారంభమయెను.

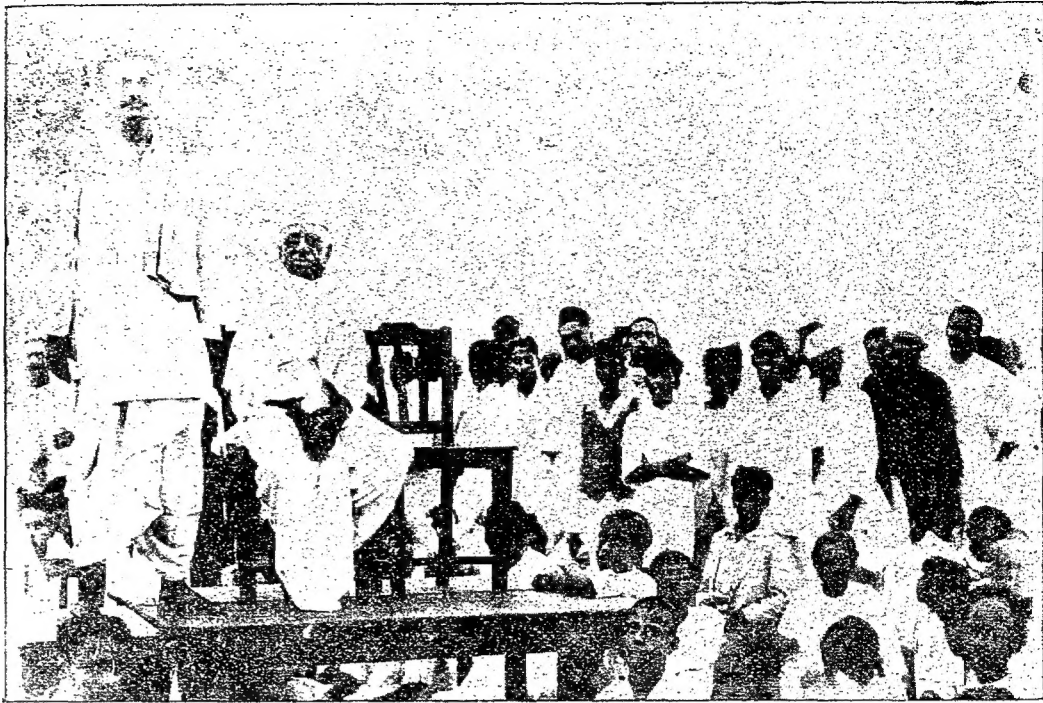
అధ్యక్షులు:—కాంగ్రెసు మనువ్యవహారము లీసభయందు చర్చించబడవలసి నిర్ణయమొసంగిరి.

శ్రీ మారియుత్తరగారు మాట్లాడుచు నైమను బహిష్కారోద్యమ సందర్భమున తాను మాడుకోజులు రిమాండులో నుండగా శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు తప్ప మరెవ్వరును లేనను సహాయ మొనరించి యుండలే దని పలికిరి.

"యువజన ప్రబోధము"

శ్రీ మహారి అన్నపూర్ణయ్యగారు ముఖ్యముగ యువజనుల నుద్బోధించుచు, వారి కర్తవ్యమును విశదీకరించిరి. ఇంతకు లోగడ జరిగిన పరిస్థితిని బట్టి ఈ సంవత్సరము దేశములోని యువజనులకు ఆశాపూరిత చిహ్నములు గలిగియున్నవని, ప్రభుత్వమువారి పుణ్య దేశమునందు తీవ్రమగు నిర్బంధ విధానము నకు గడంగినారు. ఈ రాష్ట్రమునందు తమ నాయకుడును, త్యాగమూర్తియు నగు శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారి నిర్బంధముతో నయ్యది ప్రారంభమైనది. ఇదియే శత్రువులు గొట్టిన మొదటి దెప్పి. కాని అంతటితో ముగియలేదు. ఇతర రాష్ట్రములందంతటను స్వాతంత్ర్యోద్యమము నడచి, సహాయ నిరాకరణోద్యమమునలె దేశ మెల్లవల ప్రాకరుండ జేయుటకై యువకుల నేతలును నిర్బంధించిరి. గాంధీమహాత్ముడు రాజకీయరంగమందు పునః ప్రవేశించుటచే ప్రభుత్వమువారికి గొలిగిన యలజడి ఫలితముగ వారి

ఆదివారమునాటి బీచినభ

దేశోద్ధారక కా. నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు అధ్యక్షులుగ నున్నారు. శ్రీ మహారి అన్నపూర్ణయ్యగారు రుచన్యసించుచున్నారు. (పి. ఎన్. ఎ.)

తీవ్ర నిర్బంధములకు గడంగిరి. ఇట్టి తరుణముననే యువకులు బాగుకంట్రాప్టుతో మెలగి డిలపడక ధైర్యముతో మెలగవలెను. గాంధీగారి ఆంధ్రదేశ సంచారమునల ఆంధ్రదేశ ప్రజలలో తీవ్రమగు ప్రబోధము గలిగించి ఉత్సాహమును బురికొల్పినది. గడచిన ఆరుమాసముల లోపల ఈ దేశమునందు మాడు ప్రధానవిషయములు జరిగినవి. అవి యేమన ప్రజారక్షకచట్టము వైసురాయిగారి ఆర్డినెన్సు, మిరటు ప్రాసిమ్యుమములు, బ్రేడ్సు తగాదాబిల్లు యివిగాక దేశమునందేశక ప్రాంతములలో యిండ్ల సోదాలు, యువజనుల నిర్బంధము లెన్నియో జరిగినవి. ఈనిర్బంధ విధానము కలకత్తాయందు ప్రారంభమైన ఉద్యమమునకు దోహద మొసంగినది. బొంబాయిపట్టణమందు సమావేశమైన అఖిలభారత కాంగ్రెసుసమావేశము కాంగ్రెసువారను సరించుట కొక కార్యక్రమము నొసంగియున్నది.

కావున కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారముగ కాంగ్రెసు సభ్యుల సభికులు జేర్చి విదేశీవస్తు బహిష్కారమును జయప్రదముగ నిర్వహించవలసిన బాధ్యత ప్రజలపై గలదు. (ఈ సమయమున సభలో కొంతగలభా జరిగెను.)

శ్రీ అన్నపూర్ణయ్యగారు తిరిగి మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు వాదులందే కొందరు ఉచ్యోగస్థికారమునకై ప్రత్యేకపక్షము నేర్పరుచుటకు గావించెడి ప్రయత్నములపట్ల విచారమును తెల్పుచు, ప్రభుత్వమునపై దండయాత్రనలిపి, అంత్యసందేశము లాసంగమమైన డా॥ వరదరాజులనాయకుగారిసంటి నాయకులు కాంగ్రెసు వైసే ధ్వజమెత్తు వివాదమున పరిస్థితిని తలపోసి చింతించిరి. నాయకు లెట్లున్నను, యువజను లెవ్వరును యిట్టి పుధా వాగ్వివాదములతో తమధర్మమును మరువకుండురగాక యనికొరిరి.

శ్రీ సోమయాజులు గారు పిదప మాట్లాడుటకు మొదలిడగానే సభలోని దుండగిండ్లు గోలచేయుచు మాకు స్వరాజ్య మవసరములేదనుచు కేకలు వేయదొడంగిరి.

అధ్యక్షులు సభను ముగించుచు సభలో కొందరు జూపిన ప్రవర్తన మిగుల గర్హ్యమనియు, ఇతరుల అభిప్రాయముల పట్ల సభ్యులు సహనము జూపుట భావ్యమనియు, గలభా జేయుట వివేకుల లక్షణము గాదనియు పలికిరి.

"మాయభిప్రాయముల దెలుపుటకవకాశ మొసంగెదరా" యని గలభా జేయువారలలో నొక రడిగిరి. అందులకు అధ్యక్షులు "ఈసభ కాంగ్రెసు ప్రచారమునకు గానే సమావేశపరపబడినదనియు" అందుకు వీలులేదనియు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

కొందరు:—కాంగ్రెసులో బాగుకంట్రాప్టును గూర్చి చర్చించుట.

అధ్యక్షులు:—ఎన్నటికినిగాదు. మన మందరము స్వరాజ్యముకొరకై గొప్ప సంరంభమందు యిమిడియున్నాము. నేడు మనలోమనమే పోరాడుకొనుచున్నాము.

యింతలో సభలోని దీపములుగూడ ఆర్పివేయుటచే అధ్యక్షు లంతటితో సభను ముగించిరి.

గాంధీమహాత్ముడు ఆల్మోరాలో

విశ్రాంతిగొనుట

అచట నన్నానము

మహాత్ముడు యూనెల 30 వ తేదీనరకును ఆల్మోరాలో విశ్రాంతి గొనుచుండును. మహాత్ముడు ఆల్మోరా రాగానే మృతినిపొలిపివారును జిల్లా బోర్డువారును భారత కై ప్రపంచము వారలును స్త్రీలును, పౌరులు వేరువేరుగా అయిదు సన్మానపత్రములను సమర్పించెదరు. మృతినిపల సంఘమువారి సన్మానపత్రమును అధ్యక్షుడగు ఐ. ఎస్. జి. అక్టేగారు (పాశ్చాత్యుడు) హిందీభాషలో చదువును ఇంతవరకు ఖద్దరు నిధికి 4550 రూపాయిలు లభించెను.

మహాత్ముని

మోటారుక్రిందబడిన యతడు మృతినొందుట

మహాత్ముడు మోటారులో పోవుచుండగా నొకవృద్ధుడుమహాత్మునిపాదములనుస్పృశింపబోయిమోటారుక్రిందబడినని యిదివరకే ప్రకటించబడెను. అతడు వైద్యశాలలో మరణించెను. దేవదాసు గాంధీ, గోకండవల్లభ పంతుగార్లును మరెక్కుమందియును అంత్యక్రియలకు శేవము ననుసరించి శ్రీశాసమునకు వెళ్ళిరి. మహాత్ముడు ప్రతిదినమును వైద్యశాలకు వెళ్లి అతనిని చూచుచుండెను. తన మరణమునకు తానే కారకుడనని అతడు చనిపోవుటకు పూర్వము స్టేటుమెంటు నిచ్చెను.

సంయుక్తరాష్ట్రములలో మహాత్ముని సంచారము సెప్టెంబరునెలలో జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

భారతీయులకు జర్జనీవారి విద్యార్థి

వేతనములు

ఒకటి వైద్యమునకు, ఒకటి ఇంజనీరింగు, ఒకటి అప్లైడ్ ఫిజిక్సుగాని, కెమిస్ట్రీగాని

అలహాబాదు, జూన్ 22:—డైరెక్షి అకాడమి, డైరెక్షి అకాడమి అన్ కండక్టర్ మ్యూనిస్ అను రెండు సంఘముల యాజమాన్యమున భారత యువకులకు 1929-30 సంవత్సరములో వైద్యశాస్త్రమున కొకటి, ఇంజనీరింగు కొకటి, అప్లైడ్ ఫిజిక్సుగాని, కెమిస్ట్రీగాని, ఒకటి, మాడు విద్యార్థి వేతనము లొసగుటకు నిశ్చయించబడె నని ఆ. భా. కా. సంఘ కార్యాలయమునకు తెలియవచ్చినది. భారత విశ్వవిద్యాలయములయందు జర్మనీదేశమునుండివచ్చినవారల కొసంగబడిన సౌకర్యములకు కృతజ్ఞతా పూర్వకముగానివి స్థాపించబడినవి. మ్యూనిచ్ విశ్వవిద్యాలయమునందును, మ్యూనిచ్ లోని హయ్యెన్ బెక్కిన్గ్ స్కూలులోను విద్య నభ్యసించువారికే యీ మాడు విద్యార్థి వేతనము లొసంగబడును. విద్యార్థి వసతిగృహములో డబ్బుపుచ్చుకొనకుండా గడులును, భోజనమును యివ్వబడునుగాని ఈ విద్యార్థి వేతనములు రొక్కరూపముననుండవు. (ఆ. ప్రెస్.)

నిర్బంధవిధానము నెదుర్కొనుటెట్లు?

డా॥ అన్నారెగారి హెచ్చరిక

లాహోరులో యువజనసభ

లాహోరు, జూన్ 24:—“నిర్బంధవిధానము ఉపై వలె పొంగిపొరలి విచ్చుచున్నది. 1919 సం॥ నందు నైతికశాసనము రోజులలో వలె దాని విజృంభణము నెదుర్కొనుటకు ప్రజలు సంసిద్ధముగ నుండవలెను. లేకున్నచో మీరు అందు మునిగిపోతుకొని పోయెదరు. నిర్బంధవిధానము అమలు జరుపబడినను లేకున్నను దేశంబరులో కాంగ్రెసు జయప్రదముగ యిదివరకు అమృతసరులోవలె జరుగునట్లు మీరు యత్నించవలెను. పంజాబు యువకులకు పరితాపముయము యేతెంచినది.” అని డా॥ అన్నారెగారు సేతు బ్రాహ్మణులనందు జరిగిన యువజనసభలో యువకులను హెచ్చరించిరి.

సాంఘికపక్షపాతములు

సాంఘిక అభిమానములు హెచ్చి ముఖ్యకర్తవ్యమును మరచుచున్నాము. సందేశోద్దేశమున స్వసంఘాభివృద్ధి యభిలాషకు బ్రాతీయన్వేషాప్రచారముయెడల అభిమానము లెక్కువయి దానిపట్ల భక్తికేంద్రము సన్నగిల్లుచున్నవి. ప్రస్తుతపరిస్థితులందు విషమసంఘటన మిదియే. దీనివలన కలుగు పరస్పర వైషమ్యములు దేశీయశాంతికి అశనిపాతముగ పరిణమిల్లి భారతదేశ రాజకీయాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకములగును. అభివృద్ధి నిరోధకయత్నములు యెవరికిని మేలుచేయజాలవు. దానికుదాహరణగ ఒక్కటి నూచింపవచ్చును. సాంఘికసమస్య లన్నింటిని పరిష్కరించుటకు ఉత్తమసాధనము నైహూనివేదిక. కొంతయు మార్పులతో సహేతుకముగ అన్వేష్యవాదముతో జూచినయెడల అంతకన్న మంచివిధానము, అందరిచే నంగీకరింపబడదగ్గది వేరొకటి లేదు.”

నైహూనివేదికకు

మహాత్ముడియుల ప్రతిహతము గూర్చి డా॥ అన్నారెగారు యిట్లు చెలిపిరి. మహాత్ముడియులకు తగినంతయున్నను యెక్కువ కోరెదరు. యెక్కువకోరులలో విపరీతముగ కోరుట ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది. ఈ విపరీతపు కోర్కెలను కోరువారు బ్రిటిషు రాయలు కమిషనునందు విశ్వాసము వీడనినాకే. హిందువులు మహాత్ముడియులు, సిక్కుల ప్రతినిధివర్గము లన్నియు గూడ కమిషనును బహిష్కరించియున్నను వీరికిమాత్రము విశ్వాసముపోలేదు ; సాంఘికహక్కులకన్న దేశస్వాంత్ర్యమును తక్కువగా జూచెడివారు. కావున సాంఘికవైషమ్యవిశాదమును హితమార్పులకు మారందరును పాటుబడవలెను. భారత బ్రాతీయజీవనమును సంరక్షించుకొనుటకును, ముందు రానున్న నిర్బంధవిధానమును ధీరత్వముతో నెదుర్కొనుటకును యియ్యది యెంతేని అవసరమిది. యువజన సంస్థలు కాంగ్రెసు యాజమాన్యమున ప్రవర్తించుచున్నందుకు సంతసించిరి.

సభలో చాల ఉత్సాహము చెలరేగెను. సభామండిక మంతయు నిండిపోయెను. జనమెక్కువై స్థలము చాలకుండుచే సభను విశాలమున బహిరంగ ప్రదేశమునకు మార్చవలసివచ్చెను. డా॥ ఆలం, డా॥ సత్యపాలు, డా॥కిన్లు, గోపచంద్రులు గాల్గవచ్చు సించిరి. (శ్రీ వెము.)

ఒక మోటారులారీ రైల్వే ట్రెయినుతో డీకొనుట

4 గురు మృతినొందుట, కొందరికి

తీవ్రమగు గాయములు

కలకత్తా, జూన్ 22:—యస్. డెబ్లియూ. రైల్వే యొక్క అమృతసరును, పతనకోటు శాఖయందు దారివాలుకు సోహోలుస్టేషనులకు నడుచు ట్రెయినును విచ్చుచుండ అచట రైల్వేనంతెనకును యాట్రెయినుకును నడుచు ప్రయాణికులతో సహా వచ్చుచుండిన ఒక మోటారులారీ డీకొని విషాదమును ప్రమాదము జరిగెను. అలాగే యాసంఘటనను గుర్తుని యలుగాబడెను. నలుగురు ప్రయాణికులు అంగచ్చేదమై మృతినొందిరి. 9 మందికి తీవ్రగాయములు తగిలినవి. (అ. వె.)

జ్యోతిషచంద్రము విడుదల చేయబడుట

రాజద్రోహనేరము చేసినట్లు తగినసాక్ష్యములేదని

కలకత్తా, జూన్ 22:—ఇదివరకు ప్రవాసమునందుండు బడినాడును చిన్మూరా కాంగ్రెస్ కమిటీ అధ్యక్షుడునునగు జ్యోతిషచంద్రముగారు జలియన్ వాలా స్మారకదినమున యిచ్చిన ఉపన్యాసము రాజద్రోహపూరిత మని 124 వి. పి. సి. క్రింద చార్జీచేయబడెను. ఈ కేసు విచారించుటకు గవర్నరు హుగ్లీ సబ్ జిడ్జిసతో మేజిస్ట్రేటును నియోగించెను. ఆ న్యాయాధికారి ముద్దాయి యిచ్చిన ఉపన్యాసము రాజద్రోహపూరిత మని తగుసాక్ష్యములేదను కారణముచేత ముద్దాయిని విడుదలచేసెను. (అ. వె.)

లాహోరు కుట్ర కేసు

ముద్దాయితో కిరణచంద్రదాసు, ముఖర్జీగారలు

సంప్రదించుట

లాహోర్, జూన్ 22:—లాహోరు కుట్ర కేసులో అరెస్టు చేయబడిన జతీంద్ర దాసుగారితో కిరణచంద్ర దాసు, ముఖర్జీగారలు గంటన్నరసేపు రైల్వేస్టేషను జెయిలో సంప్రదించిరి. ముద్దాయి అరెస్టి సహజముగ దేహదార్శన్యమును, మానసోల్లాసమును గోల్పోవకుండ నున్నాడు. అరెస్టికిచ్చు ఆహారము మునుపటికంటె యిప్పుడు ప్రత్యేకముగానున్నది. ఇందుకవసరముగ హెచ్చుభిర్యును ప్రభుత్వమువారు నుంజూరుచేసిన రని చెరసాలాధికారులు తామే ఆహారమును వార్చిరి. ప్రభుత్వమువారిట్లు మార్చినచో ముద్దాయి స్వయముగా ఈ భిర్యును భరించవలెను. మంచము యిచ్చుటనుగూర్చి యింక ఆలోచనలోనున్నది. పుస్తకములు ముద్దాయి కొనగబడుటకు ముందు యోగ్యమైనవా కావాయని పరీక్షించు అధికారికి పంపబడుచున్నది. ప్రతికలేమియు యాయబడుటలేదు. ఈ కేసులో ముద్దాయిని కఠిన ట్టుటకు పెరేతు జరుగలేదు. (శ్రీ. వె.)

సార్వభౌమని ఆరోగ్య స్థారకముగా విరాళము

ఖానుబహదూరు అల్లాడీను అను వర్తకుడు

1 లక్షరూపాయలు నొసంగుట

సెకండ్రాబాదులో నున్న ఖానుబహదూరు అల్లాడీను అను వర్తకుడు సార్వభౌమమును ఆరోగ్యముజెందినందులకుగాను అభినందనపూర్వకముగా 1 లక్షరూపాయలు నొసంగియున్నాడు. ఈధనము బీదమహాత్ముడియ బాలరకు విద్యార్థివేతనములనిచ్చి సహాయపడుటకు ఉపయోగపరపబడును. (అ. వె.)

విమానపు మెయిలు (టప్ప)

కరాచి, జూన్ 22:—విదేశీయ టప్పా తెచ్చునిమా నము 6 గంటలు ఆలస్యముగా కరాచి రాత్రిసమయమున చేరెను. బూషు రుద్రనంధు పోగంధు అడ్డపడిటచే యీ విమానము బయలుదేరుట ఆలస్యమై ఆటవిజన కరాచికి వచ్చెను. విమానము తేమముగా కరాచి చేరుటచూడ, ప్రస్తుతము క్రొల్లె గాస్టాడింపబడిన విమానపు సర్వీసుయొక్క సమర్థత తెలుపుచున్నది. (అ. వె.) ఇండియా ప్రభుత్వముయొక్క క్రొత్తముగమునకు యీ నెల 22 వ తేదీవరకు దాదాపుగా 32 కోట్లు ఐనూలైనదని తెలియుచున్నది.

తిపేరా వజ్రల సహాయ సంఘానికి గవర్నరును సర్వేన్టి జాక్సనుగారు 1000 రూప విరాళముసంగిరి. సర్ జాక్సనుగారు కోమిల్లకు జూలై నెల 22 వ తేదీ వెళ్లి చూచెదరు.

రాజప్రతినిధిగారు 500రూప విరాళము వజ్రల సహాయ నిధికిగాను అస్సాము గవర్నరుగారికి పంపియున్నారు.

మోహిని తైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0. పురుషులు వాటుటకు యోగ్యమైనది. అమ్మతాంజనంజీవో బాంబాయి-మదరాసు

భీమనిపట్టణము

(వీడ్కోల్పు టుత్సనము)

మ, రా. శ్రీ రావుచాహేబు చిలకాసంజీవరావు నాయుడుగారు బాల్ల నారాయణ రాజు గారి యాహ్వానమున శ్రీ పరస్వతీ సమాజ పరిషత్తునువచ్చునాజుభ్యున 19-6-29 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు వీడ్కోల్పుటుత్సనము జరిపిరి. ప్రజాసారాగము బడసిన మ. రా. శ్రీ వి. యె. కుద్వా దొర గారు (ఎం. పి. సి. యస్. సబ్ కలెక్టరు విజయనగరము) బలిగా బడిన సందర్భమున వారిగౌరవార్థము ప్రైసభ యెచ్చు చేయబడినది. మొదట విరివిగా సభ్యులను మిత్రహరములు ముగించుకొని, సభకు విజయనగరమునుండి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారును విశాఖపట్టణమునుండి పురపాలకసంఘాధ్యక్షులు రంగమన్నార బి. పి. గారును పురప్రముఖులు పలువురును దయచేసిరి. అతిథులు కిర్యాగమాలా లంకృతులయినపిమ్మట శ్రీ సంచీవ రావు నాయుడుగారు శ్రీవార గుణములను శ్లాఘించుచు సుపన్యసించిరి. శ్రీ శ్రీ శ్రీ బార్డింగ్ క్రెచ్చిగారికి చిరాయురారోగ్యములు కలుగ వ్రార్థనలుపబడెను. దొరగారిపై రచింపబడిన యాంధ్రపద్యములను, మ. రా. శ్రీ మద్దూరి కోదండరామ దీక్షితులు బి. పి. ఎల్.టి. గారు కడుత్రాన్యముగాజదివిరి. పిమ్మట సబ్ కలెక్టరుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తమకుగావించిన గౌరవాత్మ్యమున కెంతయు కృతజ్ఞుడననియు నెల్లపుడు భీముని పట్టణమును తిత్వేర్చుటకు యుండుననియు, మున్నగు ముఖ్య విషయములను సంగ్రహముగ జెప్పిరి.

అనంతరము అనుకరణ చక్రవర్తి బిరుదాంకితులగు శ్రీమాన్ సీతారామాచార్యులు గారు తమ యువార్యులొకజ్ఞా నానుభవమును సనేక బ్రాతీయముల తోడను నుదాహరణములతోడను, సభ్యుల పరిమితానందము నందునట్లు కాలక్షేపము గావించిరి.

విద్యా దేవరకొండ రామజోగిశాస్త్రి.

“కాకినాడ హిందీ ప్రచారము”

శ్రీ వెండా శ్రీరామకృష్ణయ్య, నెంకట నారాయణ సోదర జమిందారులవారి శ్రీ ఉచిత హిందీపాఠశాల వేసవి సెలవుల అనంతరమున ది 1 జూలై సోమవారమునంచి తెరువబడి హిందీభాషాభిమాను లెల్లరకు ఉచితముగ హిందీ నేర్ప సంసిద్ధముగ నున్నది.

సర్వసాధారణులకు ననువుగ నుండురీతిని హిందీపరీక్షమున ఉ. 7—11 గంటలవరకు, కాకినాడ చూర్పెట్టు వీధిలోనున్న శ్రీరామాలయమునను, జగన్నాథపురమున శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ ఆలయమునను, రాత్రి 9—10 గంటలవరకు హిందీ నేర్ప బడుచున్నది.

శ్రీ ప్రయాగ హిందీసమ్మేళనము వారియొక్కయు, మదరాసు హిందీప్రచారకార్యాలయము వారియొక్కయు పరీక్షునువరకు రాబోవు నెలైంబరు సోమవారమునను, 15 ఆదివారమునను జరుగవైయున్నవి. సదరు దరఖాస్తులు ది. 31 జూలై, 15 ఆగష్టులోపుగ వారికి చేరవలయును.

కావున సాధారణ సంభాషణావశ్యక హిందీ భాషాజ్ఞానసంపాదన చేయుటకేగాక, పై పరీక్షలయందు తీర్థులగుటకును, దేశీయభాషయైన హిందీభాషాభిమాను లెల్లరును శీఘ్రముగ నీ భాషాధ్యయనము చేయగలగుదురుగాక ! యని కోరుచున్నాడను.

పాఠ్యక్రమము మొదలైన వివరములు ఒక అణాబిళ్ల పంపించినచో తెలుపబడును.

కె. ఎమ్. క్రిష్ణమాచారి, విశాఖద్.

(హిందీ ప్రచారకు.)

కేధరిన్

గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి చౌదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనువాదము, లోకప్రసిద్ధుగు ఒక వీరమాలనిర్రము. అందరును చదువలెనది. నుభజైలిలో వ్రాయబడినది. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారి అమూల్యముగ పీఠిక గలదు. ధర 0-4-0.

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, మదరాసు.

దేశీయవార్తలు

తిరువాన్కూరు కొత్తదివాను

తిరువనంతపురము, జూన్ 22:— తిరువాన్కూరు దివాను వాట్సుగారు నేటిదినము ప్రధాన కార్యదర్శియగు జార్జి గారికి వార్తాపత్రము ఉద్యోగము వదులుకొనిరి. స్వేచ్ఛలు నెలకొని లో బొంబాయికి ప్రయాణమై వెళ్లిరి. 29 వ తేదీ రావల్పిండి స్త్రీమహాళా స్వీట్జరు లెడనకు వెళ్లెదను.

తిరువనంతపురము, జూన్ 24:— తిరువాన్కూరు హై కోర్టు జడ్జి బి. యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు నేటి దినము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు దివాను చార్జి వున్నకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

బహిష్కరణ కార్యక్రమమును తీవ్రముగ కొనసాగింపుడు

బెంగాల్ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షుని విన్నపము

కలకత్తా, జూన్ 22:— బెంగాల్ శాసనసభ ఎన్నికలైనది గనుక, కాంగ్రెస్ ఎన్నికల కమిటీవారు నిర్ణయించిన బహిష్కరణ కార్యక్రమము కేంద్రీకరించి కృషినిలువవలెనని బెంగాల్ రాష్ట్రీయ సంఘాధ్యక్షుడు డిగు శ్రీయుత సుభాష్ చంద్ర బోసుగారు కాంగ్రెస్ ప్రచారకుల కందనకు విన్నపము గావించినారు.

వర్కింగ్ కమిటీ తీర్మానము

మలబారు కవులుదారుల సంఘము

మోతీలాల్ గారికి పంపిన విన్నపము

కలకత్తా, జూన్ 22:— మలబారు కవులుదారుల సంఘము యొక్క కార్యనిర్వాహక వర్గములో తీర్మానింపబడినట్లు యీ క్రింది తీర్మానము ఆ. భా. కా. సంఘాధ్యక్షుని కంప బడినది.

“మద్రాసు శాసనసభా కార్యక్రమములో పాల్గొను నట్లు మద్రాసు స్వరాజ్యవాదులకు నెలవొసంగవలసినదని మల బారు కవులుదారుల సంఘమువారు ఆ. భా. కా. సంఘాధ్యక్షుని మరల ప్రార్థించుచున్నారు.”

సంఘకార్యదర్శి పండితమోతీలాల్ గారికి వ్రాసిన లేఖలో ప్రభుత్వమువారిచే నిర్మింపబడిన మలబారు టెన్సెన్సిబిల్లు చాల అనర్థదాయక మనియు, దానిని ప్రతిఘటించి, తగువిధమున మార్చినగాని మలబారు కవులుదారులకు మితిలేని నష్టము వాటి ల్లుననియు చెప్పబడినది. మలబారు కవులుదారుల విషయమై మాధవన్ నాయకుగారు బాగుగా తెలియున్నారనియు, వారి స్థానే యింకెవ్వరును పనిచేయ నమరులు కారనియు లేఖ తెలుపుచున్నది. ఇతర స్వరాజ్యవాదులు లేకుండుట గూడ చాల ప్రమాదకరము. (ప్రీ. ప్రెస్.)

బెంగాల్ మంత్రుల నియామకము

ఇద్దరు మహమ్మదీయులు, ఒక హిందువుడు

లిబర్టీ పత్రికావిలేఖరి పంపిన వార్త

కలకత్తా, జూన్ 24:— 24 జూలై 25 తారీఖున బెంగాల్ శాసనసభ సమావేశ మగుటకు ప్రాధ్వమీ మంత్రుల కేర్లు ప్రకటించబడునని లిబర్టీ పత్రిక డార్జిలింగ్ విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. ముగ్గురు మంత్రులందురనియు, అందులో ఒక హిందువును యిద్దరు మహమ్మదీయులు నుండురనియు తెలియుచున్నది. ఈ సందర్భమున స్వతంత్ర మహమ్మదీయపక్ష నాయకు డిగు ఫర్ఖిల్ హక్కు, ముస్లిమ్ శాసనకర్తల పార్టీ నాయకు డిగు మహమ్మద్ స్వతంత్రపక్షమునకు బెంజన్ బిశేంద్రలాల్ బెనర్జీ గార్ల పేరులు నూచింపబడినవి. (ప్రీ. ప్రెస్.)

విదేశవస్త్ర బహిష్కరణ ప్రచారము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కార్యదర్శిగా నియమితులైన శ్రీ బ్రహ్మజ్యోత్స్యుల సుబ్రహ్మణ్యంగారి యుద్ధోద్యమము

కాకినాడ, జూన్ 21:— విదేశవస్త్ర బహిష్కరణ సంఘ కార్యదర్శియగు డాక్టరు బ్రహ్మజ్యోత్స్యుల సుబ్రహ్మణ్యంగారు పత్రిక కీర్తింపి ప్రకటనము గావించినారు:—

విదేశవస్త్రములను బహిష్కరించుటకు అఖిలభారత విదేశవస్త్ర బహిష్కరణసంఘము చేత మంతటా కొనసాగించుచున్న కృషి యందరకును తెలిసిచేయున్నది. శ్రీయుత జయ రామ్ దాసు బోలత్ రామ్ గారు బొంబాయి శాసనసభ్యత్వమును మానుకొని తత్సంఘ కార్యదర్శిగా పనిచేయుచున్నారు వారి నిరంతర ప్రచారమునకు వివిధరాష్ట్రీయ సంఘములను దోహద మొసంగవలసియున్నది. ఈ ఉద్దేశ్యముతో ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘమువారు నన్ను ఆంధ్రరాష్ట్రీయనందు విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణమును కొనసాగించుటకు నియోజించినారు.

కలకత్తా తీర్మానముయొక్క ఫలితము

కలకత్తా జాతీయమహాసభాతీర్మానముయొక్క ఫలితములు ఖండంతరములయందును గాననయ్యెడివి. ఈ 5 మాసములలో విదేశవస్త్రబహిష్కరణమునకు భారతీయులు కొనసాగించుచున్న కృషి గూడ ఫలవంతమైనది. లాంక మైగలో ననేక ప్రతిఘోతాలయములు వారములో కొద్దిరోజులు మాత్రమే పనిచేయుచున్నవి. ఆ రోజులలోనూడ వానికి పూర్తిపనిలేదు. తొల్యంత్రాలయములకు వాశిపేటవను మనప్రయత్నములను ప్రతిఘటించుటకు సామకార్త సంఘములు స్థాపింపబడుచున్నవి. మనయాందోళన యిట్టిజరుగుచుండు నెడల నిర్మాణకార్యక్రమమునకు తగినపరిస్థితులు తప్పక యేర్పడును.

బహిష్కర కార్యక్రమమును సాగించుటకు సేను ఆంధ్ర దేశమునందలి జిల్లాలలో సంచారము జరుపగలను. ఈమధ్య జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శులు తమతమ రాష్ట్రములలో జరిగిన కృషిని, యికముందు వారలంబింపవలసిన విధానమును నూచించుచు నాకు లేఖలువ్రాయుచురగాక! అఖిల భారత సంఘమువారికి మనము నెలనెలకు నివేదికల నంపవలసియున్నది. జిల్లా సంఘములు నాకుతోడ్పడినగాని యీ పని సాధ్యముకానేరదు. (ప్రీ. ప్రెస్.)

అస్సాము వజ్రదలు క్రమేణ తగ్గుట

కలకత్తా, జూన్ 22:— అస్సామువజ్రదలు క్రమేణ తగ్గుచు వచ్చినది. ప్రతిదినమును ఆప్రాంతములో వజ్రదలవలన కలిగిన నాశనము జనులు అనుభవించిన కష్టములయొక్క వృత్తాంతములు వచ్చుచున్నవి. గ్రామాదులయందు నూర్లకొలిది జనులు మృతినొందిరిని తెలియుచున్నది. కాలరావాధి తీక్షణముగా చలరేగుచున్నది. ఆప్రాంతములనుండి పోష్టలునూ చారములు సరిగా వచ్చుటలేదు. టెలిగ్రామును వచ్చుటలేదు. కొన్ని రైలుబండ్లు మాత్రము సాగున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

నోటీసు

గుంటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 951/28.

వాది.—రామనాథం మల్లి కార్జనుడు యాదిరి

ప్రతివాదులు.—నీలి నాగభూషణం వగైరా యీ నెంబరులో 2 వ ప్రతివాది అయిన నీలి జగన్నాథం కుదావా నోటీసులు ముట్టనందునకోర్టు వారు 26-6-29 తేదీకి వాయిదా వేస్తూ పబ్లికేషను మూలముగా తెలియపర్చవలసినదిగా వుత్తర్వు అయి యున్నది గనుక అక్షేపాలున్నయెడల ఆ తేదీన హాజరయి తిరగ పర్చుకొనవలసినది.

సి. వెంకటేశ్వరరావు,

వాదితరపున ప్లీడరు.

భారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శి లేఖలు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యదర్శి వ్రాసిన లేఖకు ప్రత్యుత్తరము

ఆర్థిక విచారణ సంఘమున పాల్గొన అనుమతించుట

1

మీరు మీ కార్యసంఘములో చేయబడు రెండు తీర్మానములను పంపుచు యీ నెల 15-వ తేదీని వ్రాసిన లేఖ చేరినది. సే నీ విషయమున అధ్యక్షుని అభిప్రాయమును అవసరమైనచో కార్యసంఘము వారి అభిప్రాయమును గూడ తెలుసుకొని మీకు తెలియపరిచెదను. జూలై నెలలో భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సభను జరుపుట మిక్కిలి కష్టము. ఆహ్వానములను పంపినను సభ్యులందరును రాజాలరు. ఈసభను జూలై నెలలో జరిపినచో నిర్మాణకార్యక్రమమునకు గూడ అధికమగు సభ్యంతరము కలుగును.

(2)

సేను అధ్యక్షుని అభిప్రాయమును తెలుసుకొంటిని. జూలై నెల 15 వ తేదీలోగా భారతస్థాయిసంఘసభకు కష్టము నియే ఆయనగూడ తెలిసిరి. శాసనసభలో పాల్గొనుటయూ, వానిని బహిష్కరించుటయూ యను సమస్య చాల ముఖ్యమైనదనుట కెట్టిసంశయమును లేదు. ఆ సమస్యను భారతస్థాయిసంఘమువారే పరిష్కరింప నర్హులు. కాని బొంబాయిలో యీ సభ జరిగినప్పటికీ మరల నింతశ్రమముగానే జరిపినచో చాల చోట్ల సంఘ పున్నర్నిర్మాణకార్యమునకు నిరోధము కలుగక తప్పదుగాన చాలమంది సభ్యు లంగీకరింప రనియే తెలచెదను. ఈ విషయమును స్థాయిసంఘము మరొకతకాలము పోయినప్పటికీ చర్చించినను నష్టమేమియు కలుగదు. సాధారణస్థితిలో నెవ్వెంబరునెలలో స్థాయిసంఘసభ జరుగవలసియున్నది. దేశమున జరిగిన పనినిగూర్చి వారపుడు చర్చించెదరు.

ఈ విషయమున భిన్నాభిప్రాయములు కలుగుటచే కనీసము కార్యసంఘమువారి అభిప్రాయమునైన తెలిసికొనుటన సరమని అధ్యక్షుడు తెలచెను. కావున జూలై నెలలో కార్యసంఘసభను జరుపవలెనని ఆయన ఉద్దేశము. వారపుడు స్థాయిసంఘసభను జరుపగోరినచో అటుపిమ్మట ఆ సభగూడ జరుపబడును

గోదావరి కృష్ణాజిల్లాలలో కాంగ్రెసుసభ్యులు విచారణ సంఘములో పనిచేయుట కనుమతిసోపనలనె నని మీరు వ్రాసిన విషయమునుగూర్చి ఆ విచారణ బహిష్కరింపబడవలసినది కాదు. గాన యిటుపైని కార్యసంఘమువారు అనుమతినిబడయు పద్ధతిని వారిపు డా సంఘములో పనిచేయుచునేయుండవలెనని అధ్యక్షుడు నూచించెను. అని భా. కాం. కార్యదర్శి పండిత జనహరిబాబుగారు యీనెల 20 వ తేదీని అలహాబాదునుండి ఆ. కాం. కార్యదర్శి దేశభక్త నాగేశ్వరరావుగారికి వ్రాసిరి.

గుంటూరు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 781/28

వాది:—బదరి నారాయణజోషి.

ప్రతివాదులు:—1 సరబాదా శీతావతిరావు, 1 ప్రతివాది అవిభక్తకుమారుడు 2 యీ అప్పారావు.

వాది తరపున పంపించిన పబ్లికేషన్

యీ నెంబరు ప్రతివాదులమీద వాది ప్రతివాదులలో దావా దాఖలుచేసి యున్నాడు. సదరు దావాలో ప్రతివాదులకు యెన్ని పర్యాయములు నోటీసులు చేయించినను తీసుకొని యుండలేదు. యీ నెంబరు ప్రతివాదులు ఎప్పుట వున్నది తెలియనందున కోర్టు వారు ఆంధ్రపత్రికలో పబ్లికేషన్ చేయ మని వుత్తర్వు యిచ్చి యున్నారు. సదరు వుత్తర్వుప్రకారం 12/7/29 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. సదరువాయిదాకు పై కోర్టువారి యెదురు పగలు 10 గంటలకు స్వంతముగా గాని పట్టుకొని ద్వారా గాని హాజరయి మీకు గల ఆక్షేపాలు తెలియపర్చుకొనియెడల ఆసోజున యప్పుపార్టీ చేసి వాది పక్షము డిక్రి యివ్వబడునని యిందుమూలముగాని డిక్రి యివ్వబడునని తెలుసుకొనేది. మొరునుపల్లి హనుమంతరావు, బి.యే.బి.యల్. గార్లు

21-6-29

వాదితరపు వకీలు.

బొంబాయి కార్మిక ప్రతిఘటనము

ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయములను
కార్మికసంఘమువారు అంగీకరించుట

ఈచర్చనందర్భమున శాసనసభకు వెళ్ళుటకు
బొంబాయి కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు
కార్యసంఘము వారి అనుమతి కోరుట

బొంబాయి, జూన్ 22:— బొంబాయి కార్మికపరిషత్

కులను గురించి ప్రీ ప్రెస్ విలేజుకుడు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—
నేటిదినము సమైక్య అంతమొందించుటకై గవర్నరుగారి
అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశమున ప్రభుత్వము
వారు అవలంబింపవలసిన విధానమును వివరించుచు
గవర్నరుగారి ప్రకటనగావించిరి. ప్రభుత్వమువారి
విధానమును బ్రతిఘటనకు ఆహ్వానించుచున్నార. కాని,
కాంగ్రెసుపక్షమువారు మాత్రము ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయములను
అంగీకరించుటలేదు. ఈ విషయమై కాంగ్రెసువారి ప్రతిపాదన
ప్రాయములను వివరించుచు జమ్నదాసు మెహతగారి ప్రకటన
గావించియున్నాడు. కార్మికులు ఈ న్యాయములను పూర్తి
గ తిరస్కరించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి నిరోధనలకు కార్మికులు
ఎక్కువలమున కలుగజేయు నని వారు అభిప్రాయ
పడుచున్నారు. కార్మికసంఘములు ప్రేమ యూనియను
కాంగ్రెసుసభ్యులు ఈ నిరోధవిధానమును ఆహ్వానించుట లేదు.

పనులయందు ప్రవేశపెట్టకూడదని కార్మికులను బెదిరించుట
నేరమని ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించుటపై ఏర్పడు పరి
స్థితులను ఇంచుక పరిశీలించవలసియున్నది. గిర్మికుగారు యూ
నియనువారు ఆవిధమున కార్మికులను భయపెట్టుచున్నారనియు,
ఈ భయమున కొంతమంది కార్మికులు పనులకుపోవుటలేదని
యు, అందరకు తెలిపినవిషయమై యున్నది. ఈ విషయగ పని
వారలను నిర్బంధించుట నేరమని ఒక ఆర్డీ నెన్నున ప్రభుత్వము
వారు ప్రకటించిన కొంతమంది పనివారు మరల పనియందు ప్ర
వేశించెదరు. ప్రస్తుత శాసనముల ననుసరించి ఈవిధముగ భయపె
ట్టుట నేరముకాదు. కొంత ఆర్డీ నెన్నుననుసరించి పోలీసువారు
భయపెట్ట వారిపై చర్యలను లేవచ్చును.

ప్రేమ యూనియన్ చట్టము ననుసరించి ఈతగాదాను
భరిమగ్రింప ప్రభుత్వమువారికి విచారణకోర్టును నియమిం
చెదరని గవర్నరుగారు ప్రకటించిరి. ఇట్లు విచారణ ఆననర
మని మిల్లు యజమానులు ఇంకనుమందే తెలిపియుండిరి. కాని,
మిల్లు యజమానులు ఈ విచారణయందు పాల్గొనెదరు. గిర్మి
కమగారు యూనియనువారి చర్యలను ఖండింప నుద్దేశించియు
న్నారు. ప్రేమ యూనియను ఆట్ట ననుసరించి ఈ కార్మికసం
ఘము రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడినది. కాని ఈసంఘమువారు అన్ని
సాంప్రదాయములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుచున్నారని మిల్లు
యజమానులు అభిప్రాయ పడుచున్నారు. గిర్మి కమగారు
సంఘము వారు మాత్రము ఈ విచారణ ను తిరస్కరింప నుద్దేశించుచున్నారు. ప్రేమ యూనియన్ చట్టము ననుసరించి ఈసంఘమువారి కివ్వబడిన రిజిస్ట్రేషన్ ను సర్టిఫికేటును
రద్దుచేయవలయు నని మిల్లు యజమానులు కోరెదరు.

కమ్యూనిస్టు బాడ్డీలు

గిర్మి కమగారు సంఘమువారు సమైక్యతను కార్మికులందరి
కు కమ్యూనిస్టుబాడ్డీలను ఇచ్చియున్నారు. ఈబాడ్డీ బాడ్డీతో
చేయబడినది. ముఖ్యమంత్రిగారి ముత్తెయున్నది. "ప్రపంచము
నందలి కార్మికులందరినీ ఒకమత్యునుగలవాడై యుండువలయునను
వాక్యమును ముద్రింపబడినది. అట్టి చట్టమున్నది. కాని అట్లు
అంతయు ఎట్టొకటిలో చేయబడినది.

గిర్మి కమగారు యూనియనువారి ప్రకటన

గిర్మి కమగారు యూనియనువారి ప్రకటన గావించుచున్నారు:—5 మందికన్న ఎక్కువమంది ఒకటిగ చేరి సభ
జరుపకూడదను ఉత్తరువును ఖాయపరచ ప్రభుత్వమువారు

ఈవట్టణమునకు మా ప్రథమ ఆగమనము

ఇన్నాపురి శ్రీ కన్నయ్య కంపెనీవారు వారి సుప్రసిద్ధ మైన శశావతారనాటకమును ప్రతి
దినము రాత్రి 9 గం-30 ని 20-7-29 శనివారమునుండి 1 నెలవరకు, నూతనముగా నిర్మింప
బడిన బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరమున ప్రదర్శింతురు.

ప్రతి ఆదివారము మాత్రము సాయంత్రము 5 గం-30 నిమిషములకు ప్రదర్శింతురు.

ప్రవేశ కట్టములు:—ర్య. 3, 2, 1, 0-8-0.

సి. కన్నయ్య, ప్రొప్రైటరు.

తీర్మానించుకొన్నారు. సమైక్యతను సభలు జరుపకూడదను
ఉద్దేశముతో ప్రభుత్వమువారికి ఉత్తరువును గావించియు
న్నారు. బొంబాయి పౌరసభకు అట్టి గాంధ్ర ని
ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి. కాని ఇట్టి నిర్ణయము గిర్మి కమ
గారు సంఘమువారి పట్టుదలను దృఢపరు. కార్మికులకు స్వరాజు
ము కలుగజేయుటకై ఈసంఘమువారు ఎన్నికప్రయత్నముల నైనను
ఎదుర్కొనెదరు. కార్మికుల కోరిక లన్నియు సఫలమగునంత
వరకు సమైక్య జరుగుచునే యుండును. నిరోధమున కార్మికు
లు లొంగద రని తలచుట అవిశేషము. పోలీసువారి దౌర్జన్యము
ను ఒకవైపు అనుభవించుచు విచారణకోర్టు వల్ల న్యాయముకలు
గునని తలచుట ఆసంభవము.

శాసనసభలకు వెళ్ల కాంగ్రెసుసభ్యులు
ప్రయత్నించుట

పికటింగు నేర మని నిర్ణయించుచు దౌర్జన్యమొనర్చు
కార్మికులపై చర్య తీసికొనుటకు అనుగుణ్యముగ ఒకబిల్లును
ప్రభుత్వమువారు బొంబాయి శాసనసభ పూనా సమావేశమున
ప్రవేశపెట్ట నుద్దేశించుచున్నారు. కాంగ్రెసు కార్యసంఘము
వారి నిర్ణయము ననుసరించి కాంగ్రెసు సభ్యులు ఈసభకు
వెళ్లకూడదు. కాని ప్రభుత్వమువారి కిట్టి అధికారముల నొసగు
శాసనము ఆహ్వానింపబడిన ప్రజాస్వాతంత్ర్యమునకు భంగము
కలుగు నని కాంగ్రెసు సభ్యులు అభిప్రాయపడుచున్నారు.
సమైక్యతయమై శాసనసభలో చర్యపలిపి ప్రభుత్వమువారు అం
లంబింప దలచిన విధానమును తీవ్రముగ ఖండించుట అనవరమని
కాంగ్రెసు సభ్యుల అభిప్రాయమై యున్నది. ఈవిషయమై
కాంగ్రెసుపక్షపు శాసనసభ్యులు తమ అభిప్రాయములను తెలు
పవలయునని కాంగ్రెసుపక్షపు నాయకు డాక్ట. యస్. నా
రియసుగారు సర్కిలరు పంపియున్నారు.

పూన, జూన్ 22:—ప్రభుత్వ సభ్యుడగు సర్ గులాము
హుస్సేనుగారు నేటిదినము పూనాకు వచ్చిరి. సమైక్యతలో
అంతమొందు నను నమ్మకము వారు కనుపరచిరి.

బనిలలోయున్న కార్మికుల సంఖ్య

ప్రస్తుతము 78400 మంది కార్మికులు మిల్లులలో పనిచే
యచున్నారని మిల్లు యజమానుల సంఘమువారు ప్రకటించు
చున్నారు. (ఆ. వె.)

ఆయుర్వేద వైద్యులకు

కొన్ని సదుపాయములు—సుప్రసిద్ధ భస్మములు
తగ్గింపు ధరలు—కొద్దికాలమువరకే

అధిక భస్మము (శతపురము) తు 1 కి	2-4-0
కాంత భస్మము (ఆత్మ్యత్రయం, వారితరం)	1-12-0
లోహ భస్మము (100 పురములు)	1-12-0
మందూర భస్మము—ఉబ్బులకు	0-12-0
వంగ భస్మము—అపునర్వనం—మేహవ్యాధులకు	0-12-0
సీస భస్మము (అపునర్వనం—శ్రేష్ఠమైనది—60 పు	1-4-0
వైక్రాంత భస్మము—రక్తశుద్ధి—శ్రేష్ఠ ఉడుకులకు	1-4-0
చిత్త భస్మము—చిత్త శుద్ధి—చిత్తమునకు	2-8-0
తామ్ర భస్మము—మంచులలో కలపి వాడుటకు	1-4-0

చెరకొర్రము - (సి. వె. 3) నూజిము (కన్న.)

WANTED.

A Sanitary Inspector for a period of three
months from 1-7-1929. Applications stating
age, qualifications (educational and technical)
pay require etc., should reach the undersigned
before 30-6-1929.

Municipal Office,
Bimlipatam,
21-6-1929. CHAIRMAN, M. C.

తణుకు స్త్రీలు-మహాత్ముని విమర్శ

ఆవార్త అసత్యమని యిద్దరు విలేఖరులు
మహాత్మునకు వ్రాయుట

"తణుకులో స్త్రీలసభ జరిగినపుడు నాచెంత కూర్చుం
డిన యువతి నాచే పెంపబడుచున్న అంత్యజ యగు లక్ష్మి
యని యనుమానించి సభ కాగానే సభకు వచ్చినస్త్రీలు గోస్తనీ
నదిలో సచేలస్నానము చేసిరి" అని యొకవిలేఖరి నాకు వ్రాసిన
విషయమును నేను వెనుక ఎంగుయిండియాలో ప్రకటించితిని.
ఆవార్త కేవలము అసత్యమని ఖండితముగా స్థిరపరచుచు నాకు
పరల రెండు లేఖలు వచ్చినవి. గాన వానిలో నొకటిని నీదినన
ను ప్రకటించుచున్నాను.

"గత నెల 16 వ తేదీని వెలువడిన ఎంగుయిండియాలో
ప్రకటించబడిన వార్తను చూడగానే మా కత్తిరికమగు ఆళ్ళే
ర్యము కలిగినది. ఏలనగా ఆవార్త కేవలము అసత్యము. మీ
చెంత కూర్చుండిన యువతి మీ పెంపుడు కూతురు లక్ష్మీయని
యెవరైన ననుకొనిరేమో నాకు తెలియునుగాని ఆమె మీకు
ధనమొసంగినట్టియు మీ ఆశ్రయమున చేరగోరినట్టియు కన్పాయు
వతి యని కొందరు భావించిరని మాత్రము నాకు తెలు
సును. సభ కాగానే యాచన స్త్రీలందఱి స్త్రీలును
పిల్లలును గూడ గోస్తనీ నదిలో సచేలస్నానములను
చేసి రనువార్తకుదబద్ధము. నాకుంటుంబములోని స్త్రీలుగూడ
అసభకు వెళ్లియుండుటచే నేనుగూడ దానికి చేరుచనే యుంటిని.
నేను గూడ బ్రాహ్మణుడనై. మాయింటి స్త్రీలెవ్వరను స్నాన
ము చేయలేదు. మీ లేఖను నేను పూర్వచారపరాయణులగు
స్త్రీలకు చాలమందికి చదివి వినిపించితిని. వారికదియొక అద్భుత
మగు నీలివార్తలనే తోచినది. ఆనాడు ఒక చిన్నపూలలో
పెక్కుమందిస్త్రీలు గుమిగూడి చాలసేపటినుండి కూర్చుండి
యుండుటచే చెమ్మటలో మునిగియుండిరి. అందులన సభయైన
పిమ్మట కొంతమంది స్నానము చేసిరి. సాయంకాలమున మడిగట్టు
కొని నంటచేయుటకు మరి కొందరు స్నానముచేసిరి. అట్టిచో
ప్రాయశ్చిత్తార్థము స్నానముచేసిరిని వ్రాయుట వారిని దారుణము
గు నపనిందకు పాలుచేయుటకే యగును." అని ఆలేఖలో
నున్నది.

ఈ విలేఖరులిద్దరును గూడ తమ పేరులను తెలిపియు
న్నారుగాన నేను వారు వ్రాసిన విషయములను నమ్మకుండు
జాను. మొదటి లేఖను వ్రాసిన విలేఖరి గూడ తన పేరును తెలి
పియున్నాడు. కావున నేడనిపుడు మరల నతనికి వ్రాసితిని.
నే ననటి స్త్రీల మనసును నొప్పించినందులకు చాల చింతిలు
చున్నాను. వారు అస్పృశ్యతను పాటించిరని వ్రాయబడినందు
లకు నా రాగ్రహమును వెల్లడించినందులకు నేను చాల సంత
సింపచున్నాను. (మో. క. గాంధీ, ఎంగుయిండియా 20-6-29)

6-వ కమ్యూనిస్టు మహాసభ - బొంబాయి

19-6-29 ఆంధ్రప్రదేశ్లో శాసనసభ ప్రాసంగ్యము
మీమా ఇతరుల నీవభి యుగమునందరములను తిరుగుచు నని
వ్రాయబడియున్నది. అది సత్యము. ఈతెలుగులందఱు యుగ
కుంటు మీద సభలో పాల్గొనవచ్చునని తీర్మానింపబడినదే గాని
విశ్వాధిపత్యమున వారు మట్టియుండును. పాతకముహాళయు
లీసవరణను గనునింప వ్రాధికులు.

గొట్టిపాటి వేంకటేశ్వరరావు,
ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

ఆంధ్రనాట్యకళాపరిషత్తు

శ్రీ మనోవిలాసిని నాటకసభాధిపతి మైన గోవిందరావుగారు తెనాలియందు 19, 20, 21 వ తేదీలందు నాట్యకళాపరిషత్తుభను సమావేశము చేసిరి. గోవిందరావుగారు నాటకకళను వృత్తిగ నైకొని వారికుటుంబమును నీ వృత్తియందు బ్రవేశింపెట్టి జీవయాత్రను చక్కగా జేయుచున్నారు. గోవిందరావుగారి భార్య, పిల్లలు, పిల్లల పిల్లలు నాట్యకళాప్రదర్శనమునం దభినివేశమును గలిగి నాటకవృత్తి నవలంబించుచున్నారు. ఇది ప్రాచీన భారత సంప్రదాయముల కనురూపముగ నున్నది. పూర్వాచారమును పూజించెడివారలకు కుటుంబములు వృత్తిగా నవలంబించినపుడు సకలమును సహ్యముగ నుండును. గోవిందరావుగారు వృత్తిగా నాట్యకళ నారాధించుటవలన వైకల్యము స్త్రీలు నాట్యకళయందు పాత్రలను నైకొనుట కనకాళింగులు గలిగినవి. ప్రజారంజకమైన నాట్యకళను వృత్తిగ నైకొని యథాశక్తిని నాట్యకళ నారాధించుచున్న గోవిందరావుగారిని వారిస్త్రీలను నాటక కళాభిమానులు నాయకులు ప్రజలు గౌరవించుట ధర్మమై యున్నది. కాని విద్యావంతులు, నాట్యాచార్యులు, నాట్యకళాభిమానులు వారిస్వధర్మము నెఱులు నిర్వర్తించుచున్నదియను నాటకసభ్యులకు జూపుచున్న గౌరవాదరణములు విశదము చేయుచున్నవి. ఈ విషయమై వ్యాఖ్యాన ముద్రస్తుతము. మాటలయందును వాదములయందును సిద్ధాంతములందును మనకు గల యాసక్తి, పనులయందును కళలయందును వ్యవహారములందును సంతగా లేకుండుటకు మనయసహాయస్థితియే మూలముగ నున్నది. గోవిందరావుగారును లక్ష్మయ్యగారును శ్రమపడి ధనమును వ్యయముచేసి సభ్యులకు చూపిన సత్కారాదరణము లైనను నాట్యకళోపాసకులకు సత్యమైన నాట్యకళాస్వరూపస్వభావములను స్ఫురింపజేసి సభాప్రయోజనమును సఫలముచేసిన దని నమ్ముచున్నాము.

నాటకములు విశ్వనాటకమూర్తధారి యనంతనాటకమునాడించుచు నేకప్రయోజనమును సమకూర్చుచున్నాడు. విశ్వముకు నైపు నాటకసభకును దుఃఖినికాని భద్రాద్రి ప్రయోజనమునాటకరంగమునందు ప్రధానము, నటలు ధర్మరూపములను భిన్నరసములమూలమునను గసానం దమును గలుగజేయుచున్నారు. నాటకములు, రంగములు, సూత్రధారులు, నటలు వేర్వేర్లైనను ఆసం దము సకలమునకును సమాన ప్రయోజనముగ నున్నది. సవరసములను సకలకళలును సమస్త

శాస్త్రములను ఆచందసాధనములుగ నేర్పడినవి. శ్రీముత మహామహోపాధ్యాయ సాంఖ్యాయన శర్మగారు పండితులు, కవులు, నాటకకళాభిజ్ఞులు. వీరు రచించిన గ్రంథములు వారి ప్రజ్ఞాపాండిత్యములను విశదముచేయుచున్నవి. వారి యధ్యక్షోపన్యాసమును వారి ప్రజ్ఞాపాండిత్యములను చాటుచున్నది. నాట్యకళయం దాంధ్రలోకమునకు గల యభిరుచిని మూలమూలము వెలసిన నాటక సమాజములు వెల్లడిచేయుచున్నవి. ఆంధ్రుల సంభావనా సామర్థ్యము, కావ్యగానాభిమానము, స్వాతంత్ర్యప్రియత్వము, సాహసాదార్యములు, సరళస్వభావము నాట్యకళాపోషణమునకు దగియున్నవి. నాట్యకళ మానవజీవితమునకు ప్రతిబింబముగ నున్నది. సభాధిపతియును, ఉపన్యాసకులును భరతాచార్యులు నిర్ణయించిన నాటకభేదములను, రసభేదములను, నాటకప్రయోజనమును, పాత్రధారుల లక్షణములను వారియపన్యాసములందు విప్పి చెప్పిరి. కళావిహీనమైన దేశమునం దాలక్షణములు నిరర్థకము లైనను కళోపాసకుల కాధారములుగ నుండగలవు.

సంసారప్రవృత్తియందు మానవులను వెంటాడుచున్న గుణదోషములను విశదముచేయుటకును దోషములను విడుచుటకును గుణముల నారాధించుటకును నాటకములు మంచి సాధనములుగ నున్నవి. ఆంధ్రనాటకరంగమునందలివిషయములు సామాన్యముగ పురాణేతిహాసములకు సంబంధించి యున్నవి. సామాన్యప్రజాహృదయము నాకర్షించుట కీ పురాణకథలు తగియున్నను వర్తమానప్రవృత్తికి సంబంధించిన విషయములను నాటకరూపమునను ప్రదర్శించుట కళాభ్యుదయమునకును ప్రజావికాసమునకును సాధనముగ నున్నది. నాటకకళకు సహజవికాసము ప్రజాపోషణమువలననే రావలసి యున్నది. పురాణములలోని సీతారాములను, రామలక్ష్మణులను, రామరావణులను, రామాంజనేయులను, రామశబరులను నిర్మించుటకై శ్రమచేసెడి విధముననే నాటకకర్తలు వర్తమానకాలమునందలి పాత్రలను పోషించుటకై వారిప్రజ్ఞాపాండిత్యములను వినియోగించుట ధర్మము.

అభినయము రెండవదినమునందు నాటకమునకును అభినయమునకును గల సంబంధము చర్చింపబడినది. ఆసభకు విద్యావంతులును, నాటకకళాభిమానులును నైన పూర్ణయ్య పంతులుగారు రధ్యక్షత వహించిరి. నాటకాభినయములకు గల అన్యోన్యశ్రయము సర్వత్ర దెలిసియున్నది. నాటకప్రదర్శనమే మహాభినయము. అభినయమునకును, నటనమునకును, విశేషభేదము గలదు. అభినయమునందు సత్యస్వరూప్రదర్శనమును, నటనమునందు వేషధారిత్వమును ద్యోతకము లగుచున్నవి. భరతవర్షము నంగ, ఆఘోర శాస్త్రము ప్రత్యేకశాస్త్రముగ నభివృద్ధి పొందెనది. అగ్నితేజోవ్యాసమునందును, భారతీయవైకల్యమునందును, సి విషయము బాగుగ వివర్ణింపబడినది. ప్రస్తుతకాలమునందు నాట్యరంగమునందభినయము సహజాభినయమునకు మాత్రమే వినియోగపడుచున్నది. పాత్రస్వరూప స్వభావములను యథోచితముగ నిర్ణయించుట దుర్లభము. హిరణ్యకశిపుడు,

యమధర్మరాజు మొదలగు పాత్రలను ప్రదర్శించుట యందు చూపెడి చేష్టలు, చేప్పెడిమాటలు, వేసెడి వేషములు పాత్రపోషణమునకు నిరర్థకములై అస్సాభావికముగ నున్నవి. సాత్వికశృంగారవిలాసప్రదర్శనములందును, అసహజాభినయము గోచరముగ చున్నది. ఇట్టి యనుచితాభినయమును దుస్తరము చేయుటకే ప్రాచీన నాటకకర్తలు విష్కంభములనేర్పాటు గావించిరి. విష్కంభములందు నాటకప్రదర్శనములలోని దుర్లభాంశములును, దుర్గావ్యంశములును, నిష్క్రమించును. వర్తమానకాలమునందు విష్కంభములు తగ్గి విశేషాంశములు నాటకరంగమునందు ప్రదర్శింపబడుచున్నవి. ఆంధ్రనాటక రంగమునందు రాఘవాచార్యులుగారు నవీనాభినయమునకు మార్గదర్శకులుగ పరిగణింపబడుచున్నారు. నాటకమునందపద్యములకును, పాత్రపోషణమునకును, గానమునకును, గల సంబంధము వివాదగ్రస్తముగ నున్నది. రాగాలాపము పాత్రపోషణమునకు సాధనమైన యభినయమును దుర్లభము జేయుచున్న దని విమర్శకాభిప్రాయము ప్రబలుచున్నది. పద్యములకుతోడు పోషనాటకపాటలు ప్రబలినవి. అధికమైన రాగాలాపము, పాటలు, నాట్యకళాప్రదర్శనమునందు రసోదయమునకు బదులు రసాభాసము చేయుచున్న విధము నాట్యకళాపరిష్కర్తులు విశదముచేయుచున్నవి. నాట్యకళోపాసకులు కొందరు సంగీతాభినయములను సముచితరీతిని మేళగించి కళాప్రదర్శనమును గావించుచున్న విధము ప్రజాదరణమునకు పాత్రము గావలసియున్నది. ఈ విషయమును నాట్యకళాభిమానులు వారివారి స్కూరమున కనురూపముగ నిర్ణయించుచున్నను భావికాలము నిజస్వరూపమును నిర్ణయింపగలదు.

స్త్రీలు-నాటకరంగము

మూడవదినసభయందు నాటకములయందు సంసారస్త్రీలు పాత్రలను ధరించువిషయమై చర్చింపబడినది. ఈ సభకు నాగేశ్వరరావుగారు రధ్యక్షతవహించిరి. రాఘవాచార్యులుగారు స్త్రీలన నాటకరంగమునందు ప్రవేశపెట్టిన తరువాత సీవిషయమై దేశమునందు ప్రచండవాదము బయలుదేరినది. స్త్రీపురుషమయ మైన ప్రపంచమునంద పాత్రధారణమునందు పురుషులకు గల యభినివేశకారములు స్త్రీల కేల లేకపోవలయునో దురూహ్యముగ నున్నది. సగముభాగము వికసింపక సర్వము వికసింపదు. పాశ్చాత్యదేశములందు కులస్త్రీలు వేషములను వేయుచు గౌరవమును బొందుచున్నారు. రాజాధిరాజులు వారిని సందర్శించి ఆనందించుచున్నారు. స్త్రీలు శాసనసభలయందును విద్యాలయములయందును, కళాశాలలయందును న్యాయస్థానములయందును, వైద్యాలయములయందును ఉద్యోగములను సంపాదించి ప్రశంసలను బడయుచున్నారు. అట్టిస్థితిలో నాటకరంగమునం దేల ప్రశంసలను బడయజాలరో తెలియదున్నది. నాటకరంగమునందు పురుషులకు లేని దుర్విసితి స్త్రీలకు సౌక్రిమింపజాలదు. వేశ్యలపాలయన సంగీతనాటకకళలు దుర్విసితికి పాల్పడి సౌందర్యకళలు క్షీణించినవి. ఇప్పుడు సంసారస్త్రీలు గానము సభ్యసించుచున్నారు. ఆవిధముననే సంసారస్త్రీలు నాట్యకళల సభ్యసించదాని నుద్ధరింపగలరు. మృదుమధురస్వభావము గల

శ్రీలసాహచర్యము లేని నాటకకళ యభోచితముగ రసానందము గలుగజేయుటకు సాధనము గాదు. ఈ విషయమై పరిపత్తునందు తీవ్రమైనచర్య జరిగినది. శ్రీలు నాటకరంగములందు విద్యాస్వాతంత్ర్యములు వ్యాపించినతరువాత జేరవచ్చునని కొందరు వాదించిరి. ఒక కుటుంబములోని శ్రీపురుషులు చేరవచ్చునని కొంద రభిప్రాయపడిరి. కుల శ్రీలు వేషములను వేయుట నప్రదాయకమని కొందరు వాదించిరి. మొత్తముమీద శ్రీలు నాట్యరంగమునందు ప్రవేశించుట నాట్యకళాభివృద్ధికి ప్రయోజనకర మనుభావము ప్రబలినట్లు కనబడినది. ఈ విషయమై ప్రత్యేకతీర్మాన మేమియును చేయబడలేదు. నాట్యకళాభ్యదయము సిద్ధాంతములతోగాక ప్రయోగముతో గావలసియున్నది.

తెనాలియందు గూడిన నాట్యకలాపరీత్య మూన్నాళ్లమున్నట్లుగాక కార్యరూపమును దాల్చుట నాటకకళాభివృద్ధికి శుభసూచకముగనున్నది. నాట్యకళాభివృద్ధి జేయుట కేర్పడినసభ్యులును, కార్యదర్శియును, సభాధిపతియును, కార్యనిర్వహణమునకు బూనుకొని ఆంధ్రరంగభూమిని స్థాపించి నాట్యకళాభివృద్ధిని జేయుటకు ఆంధ్రలోకము సకలవిధముల సహాయము జేయునని నమ్ముచున్నాము. ఈ సభను సాధ్యముచేసిన గోవిందరావుగారు నాట్యకళాభిమానులప్రకంసలకు పాత్రులు.

గవర్నరుసభ - సమ్మెకట్టులు

బాంబయిగవర్నరు సమావేశము చేసిన సభ మిల్లుయజమానులకును, పనివాండ్రకును రాజీని కూర్చకపోవుట విచారకరముగ నున్నది. సభావ్యవహారములు ప్రభుత్వము యజమానులక్షతుమును బలపరుచుచున్న దని చింతించుట కవకాశములను గలుగజేయుచున్నది. గవర్నరు వర్తకవివాదశాసనమునుబట్టి ఒక విచారణసంఘమును నిర్మించునట్లు ప్రకటించెను. పనివాండ్రను భయపెట్టుకుండునట్లును గస్తీచేయకుండుటకును క్రొత్త శాసనమును నిర్మించుటకును సభలను నిషేధించుటకును నేర్పాటుచేయునట్లు గవర్నరు తెలియజేసెను. ఈ యుత్తరువు లన్నియును పనివాండ్రకు వ్యతిరేకముగను యజమానుల కనుకూలముగ నున్న పని, జమ్నాలాలు మెహతాగారు తెలిపినట్లు ప్రజలయందు సమ్మెకట్టు గలుగుచున్నది. సమ్మెకట్టుకు కారణములను యజమానులకును పనివాండ్రకును గల తగాదాలను తెలిసికొనకుండ కార్యవిధానమును నిర్ణయించుట యనుచితముగ నుండును. పనివాండ్రను సమ్మెకట్టుదారులు ఎంతవరకు భయపెట్టుచున్నారో నిర్ణయించుట దుస్సరముగనున్నది మొత్తముమీద సభాభిప్రాయము విచారణ సంఘము నేర్పాటుచేసి వివాదములను పరిష్కరించుట యుక్తమని నిర్ణయించినట్లుల తెలుచున్నది. సమ్మెకట్టు శిథిలమైన తరువాతను సమ్మెకట్టుదారులకు ప్రతిభుత్వము ప్రకటించెను. మోతాగుల మిల్లుయజమానుల గట్టిగా నున్నారని విశేషముచేసిరి. జమ్నాలాలు మెహతాగారు పనివాండ్రను పనిలో చేరుడని సలహానిచ్చుచున్నారు. గిర్నీ కామ్యూను సంఘము ప్రభుత్వ సభా నిర్ణయములు న్యాయవిరుద్ధము లనియును, సమ్మెకట్టు నెన్ని యవాంతరములు వచ్చినను సాగించెదమనియును ప్రకటించి

నది. బాంబయి దురవస్థయందు పనివాండ్రు మెహతాగారి సలహా ననుసరించి పనియందు చేరుట యుక్తమని తోచుచున్నది. గవర్నరు నూచించిన కార్యవిధానము శాంతిని గలుగజేయుటకు బదులశాంతిని పెంపొందించుట సహజము. బాంబయి కాంగ్రెసుసంఘము సమ్మెను నిలిపి శాంతిస్థాపనకై పనిబూనుట యవసరము.

గాంధీమహాత్ముడు-లాయడ్ జార్జిగారు

క్రైస్తవ ప్రదర్శనమునందు లాయడుజార్జిగారి లక్ష్యము గాంధీమహాత్మునిమీదను ప్రసరించుట విచిత్రముగనున్నది. గాంధీమహాత్ము డింతవరకును పుట్టిన భారతీయులం దుత్తమపురుషుడని జార్జిగారు కొనియాడిరి. హోమ్సుగారు మొదలగువారు మహాత్ముడు లోకోత్తరపురుషు డని కొనియాడిరి. లాయడు జార్జిగారు మహాత్ముడు హైందవులందుత్తముడని యెంచుట సాధ్యమైనదికాని మానవులందుత్తము డనుట సాధ్యముగాలేదు. భారతీయులు గాంధీమహాత్ముని క్రీస్తువంటివాడని చెప్పరు. క్రైస్తవమతస్థులు మహాత్ముని క్రీస్తుతో పోల్చుచుందురు. క్రైస్తవమతవ్యాసమునకు పాశ్చాత్యుల దురాశా ద్వేషములు సంగ్రామములు గారణములని లాయడుజార్జిగారు రంగీకరించుచున్నారు. మతప్రియులైన భారతీయులకు క్రైస్తవధర్మముట్లగల యభినివేశము నూరపియనులకు లేదని లాయడు జార్జిగారు గ్రహించుట వివేకోదయమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. క్రైస్తవ మతప్రచారము సార్థకముగాలేదని లాయడు జార్జిగారు గ్రహించిరి. భారతీయ క్రైస్తవులకు గల క్రైస్తవమతాభినివేశము పాశ్చాత్యులకు లేనపుడు మతబోధకులవలన భారతీయుల కేమి ప్రయోజనము గలుగును? పాశ్చాత్యులకు క్రైస్తవ మత లక్ష్యము భోగాధికారము లందును, రాగ ద్వేషములందును, పరాక్రమము లందును గోచరం బగుచున్నది. ప్రాచ్యులకు క్రైస్తవ మతలక్ష్యము త్యాగవైరాగ్యములందును ప్రేమానురాగములందును నిగ్రహమునందును గోచరం బగుచున్నది. లాయడు జార్జిగారు దురహంకారమును విడిచి ఆత్మ పరీక్షను జేసి కొనిన యెడలను క్రైస్తవ మతవ్యాసమునందు వలెనే రాజ్యాంగవిజ్ఞాన వ్యాసమునందును పాశ్చాత్యులు పరాజయమును పొందినట్లు గ్రహింపగలరు. అశోకచక్రవర్తినంటి కరుణామూర్తులు స్థాపించిన ధర్మవిజయములు విజయములుగాని పశుబలమున స్థాపించిన విజయములు పరాజయములుగాని విజయములు గావు.

కాంగ్రెసుప్రచారము : తిలకుఘాటునుహాసభ

తిలకుఘాటునందు భానువారము సాయంత్రము రెండు కాంగ్రెసుసభలు జరుగునట్లులు ప్రకటించబడినది. ఒక సభ కాంగ్రెసు ప్రచారమునకును, గాంధీ మహాత్ముని మోహనహంస ప్రసూనము గలిగిన హాని, హాని గృహము కలుగుటకు ప్రార్థించుటకును నేర్పడినది. రెండవది చెన్నపురి కార్యోరేచననందు బాగు తెండర్ల విషయమై జరిగిన యక్రమమును ఖండించుట కేర్పడినది. మొదటి సభ కథ్యక్షులుగ నున్న నాగేశ్వరరావుగారును కొలంబైగారును బాగు తెండర్ల విషయము

పర్చింపబడదని వ్యక్తముచేసిరి. అయినను కొందరు లేచి చేసిన యల్లరు లసభ్యముగనున్నవి. భిన్నాభిప్రాయములు గలవారు సభలను పాడుచేయుటకు బూనుకొనునపుడు సభానిర్వహణమును దేశోపకారజీవనమును దుర్లభమగును. నేడొక పక్షము వారి నల్లరి చేసిన పెద్దమనుష్యులు రేపు రెండవ వారిని సవమానించుట నిశ్చయము. దేశహితపరాధులు లందరును దేశము నిట్టి యుపద్రవమానుండి కాపాడుట ధర్మము.

శాసనసభాబహిష్కారము - ఆఖిలభారత

కాంగ్రెసుసంఘము ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహక సంఘము బహిష్కారవిషయమును నిర్ధారణ చేయుటకు ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమును సమావేశము చేయగోరినది. అధ్యక్షులు స్వస్తతము కాంగ్రెసు సంఘమును సమావేశము చేయుట దుర్లభమనియును కార్యనిర్వాహకసంఘమును జైమానమునందు సమావేశముచేసి కార్యవిధానమును నిర్ణయించునట్లును తెలియజేయుచున్నారు. ఈ లోపుగా రి సెటిల్మెంటు సంఘము యథాప్రకారము విచారణను సాగించుచుండవచ్చుననియును తెలుపుచున్నారు. ప్రతినియమమును నిషేధమును గలిగియుండుట సహజము. కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు నిషేధముల నంగీకరించుటవలన నియమమునకే భంగము గలుగుచున్నదిగదా!

మోటారుప్రమాదము-మహాత్ముని ప్రాయశ్చిత్తము

కుమాయూను పర్యతప్రాంతములందు మహాత్ముని మోటారువలన ప్రమాదము నందిన ముసలి మనిషి వైద్యాలయమునందు మృతినొందినందున విచారము గలుగుచున్నది. ఈ ప్రమాదము దయాశీలుడగు మహాత్మునకు పరిమవిచారమును గలుగజేసినది. కేసియూ మహాత్ముని మూకుచు ఉక్రమనాము మహాత్ముని మూకుచు ప్రాయశ్చిత్తమును జేసికొనడి మహాత్ముని కీయవరాధము మహావరాధముగను దోచుట సహజము. ధర్మరాజునకు ధర్మముల నుపదేశించుటకు శ్రీకృష్ణ పరమాత్ముడే సమర్థుడు. భారతసోదరుల ప్రార్థనలు గాంధీ మహాత్మునకు చిత్తశాంతిని గలుగజేయు నని నమ్ముచున్నాము.

విద్యాభివృద్ధి విచారణసంఘము

సిల్హాలో సమావేశమగుట

సిల్హా, జూన్ 22 :—ఇండియా ప్రభుత్వమువారి పరిపాలనలోబడిన ప్రదేశములందు విద్యాసౌకర్యములను అధికముగ కలుగజేయుటకై ఒక విచారణసంఘము నేర్పరుపవలయునని హరివిలాసశాసనగారు భారతశాసనసభలో ఒకతీర్మాన ముపపాదించిరి. ఆ తీర్మానము ఆమోదించబడెను. ప్రభుత్వమువారు ఈ తీర్మానమును అంగీకరించి ఈ దిగువ కేంద్రానవారిని ఈ విషయమై విచారణసభల ఒక సంఘముగ నియమించిరి :—లిటిల్ హిల్సుగారు (అధ్యక్షులు) హరివిలాసశాసన, రెవరెండు జె. సి. చటర్జీ, డర్ ఆర్థులకయాం, ప్రొబ్బిష్వర్థ సతిగార్లు ఈ సంఘమునకు లిటిల్ హిల్సుగారి అధ్యక్షతను నిన్ను వదిలము సిల్హాలో సమావేశమైరి. కిరు జులై నెల 17-న తేది భిల్లికిచ్చెల్ల అచ్చు పాతకాల నన్నిటినిమాచ కొంతమంది సాక్షులనువిచారించెదరు. ఆగష్టునెల 1-న తేదిమొదలు 12-న తేదివరకు అశ్మీరులో ఇట్టి విచారణ జరిపెదరు. ఆగష్టు నెల 26-న తేది పీరు సిల్హాలో సమావేశమై అవసరమైనచో అంతరకు జరిపినవిచారణపై తమ అభిప్రాయములను తెలుపును ఒక నివేదికను తయారుచేసెదరు. ఓక్టోబరునెలలో సహిష్టురాష్ట్రములకువల్లి విచారముగని పూర్తినివేదికను తయారుచేయెదరు. (ఆ. ప్రె.)

తల్లి వాలను
 నృద్ధి చేయును
 ఆయుర్యరాలయము, బెజవాడ.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ జూన్ నెల 24-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో సగటు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము
గోపాల్ పూర్	90	82	...	5.5	+ 1.7
విశాఖపట్టణం	88	79	0.1	11.5	+ 7.5
కాకినాడ	93	77	0.8	8.7	+ 5.0
మచిలీపట్టణము	99	81	...	2.1	+ 1.6
కర్నూలు	96	79	+
బళ్లారి	93	77	...	0	+ 1.5
అనంతపురం	0.4	+ 1.3
కడప	102	82	...	0.9	+ 1.5
నెల్లూరు	105	83	0.2	0.4	+ 0.7
మద్రాసు	103	83	...	1.4	+ 0.2
కడపూరు	97	73	...	3.5	+ 2.5
నెల్లూరు	99	81	...	0.7	+ 1.4
సేలము	98	75	...	1.7	+ 0.8
కోయంబతూరు	88	71	...	2.5	+ 1.1
తిరుచనాపల్లి	99	78	...	0.1	+ 1.0
నాగపట్టణము	100	81	...	1.7	+ 0.8
మధుర	100	80	...	1.3	+ 0.3
పాంబన్	90	82	...	0.1	0
పాలంకోట	0.4	+ 0.1
తిరువేండ్రము	82	74	0.9	15.5	+ 4.1
కొచ్చిన్	86	74	2.5	31.1	+ 7.5
కాలికట్టు	90	74	1.4	38.7	+ 4.8
మంగళూరు	84	74	1.6	44.8	+ 13.6
బెంగళూరు	86	68	...	0.9	+ 1.6
మేర్కాడ	70	63	0.8
కొడైకనాల్	67	54	...	4.0	+ 0.7
కూనూర్	72	57	...	3.3	...

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.8" విశాఖపట్టణము 0.1" వర్షించెను. మిక్కిలి వర్షముగ నున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగానే యున్నది.

డక్కన్:—కర్నూలులో చినుకులు పడినవి. నిన్న కడపలో 102 డిగ్రీల ఎండగా నెను.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో 0.2" వర్షించెను. నెల్లూరులో 105 డిగ్రీల ఎండగా నెను.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యర్లు,
హామనాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

నోటీసు

ఈ దిగువ తెలుపబడినవారి స్థానే ఐదుగురు బ్రట్టిలను ఎన్నుకొనుటకై 9-7-29 తేది మంగళ వారంనాడు మధ్యాహ్నము 3 గం 30 ని విక్టోరియా పురమందిరమునందు ఎత్తరలు బహిరంగసభ జరుగును.

1. మ. రా. రా. శ్రీ దివాన్ బహదూర్ జ. నారాయణస్వామిచెట్టిగారు సి. ఐ. ఇ.
2. మహమెద్ మూసా నేట్ ఎస్టేట్.
3. ఏ. ఇ. రెక్కర్ట్టి ఎస్టేట్.
4. జె. కె. మెటెరెల్ ఎస్టేట్.
5. జె. ఇ. హెన్రీమన్ ఎస్టేట్.

వీరు హైకోర్టు సి. ఎస్. నెం 263/1921 డిక్రీ ననుసరింపబడిన బ్రట్టు డిక్రీ 17 వ క్లాసు ప్రకారము వరుసక్రమముగా బ్రట్టి పనిచేయుచు చాలించు కొనెదరు.

వి. పి. హాల్ } ఎ. సంబంధం. }
22-6-29. } చేర్చుక.

ఆరుంధతీయ కేంద్రసభ

కార్పొరేషనుసభ్యునికి ఆభివందనము

మద్రాసు, జూన్ 24:—అభిలభ్యార ఆరుంధతీయ కేంద్రసభవారి యాజమాన్యమున నిన్న సాయంత్రము పెరంబూరు హై రోడ్డు నందు గల బాలికా పాఠశాల యందు హా. ఎం. జగన్నాథం గారు మద్రాసు కార్పొరేషను కౌన్సిలు సభ్యులుగ నామినేటు చేయబడినందు లకు వారి నభినందించుట కొక బహిరంగసభ జరుపబడెను. ది. బ. జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు అధ్యక్షతవహించిరి. అధ్యక్షులు లుపన్యసించుచు ప్రభుత్వమువారు ఆరుంధతీయల హక్కులను గమనించుచున్నారనియును అందులకు ఆరుంధతీయ సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారి యెడల కృతజ్ఞత గలిగి యుండవలెననియు చెప్పిరి.

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు రుపన్యసించుచు నిట్లు నుడి విరి. ఆరుంధతీయు లందఱును తెలుగువారే. వారెల్ల నున్నను తెలుగుభాషనే మాట్లాడెదరు. వీరిని అస్పృశ్యులని చెప్పుట పాపము. దైవస్పృహయందు అస్పృశ్యతయననది లేదు. ఇప్పుడు ఆంగ్లేయులు భారతీయుల నెట్లు జూచుచున్నారో పూర్వమి దేశమును జయించిన ఆర్యులమాడ యీదేశనివాసులను ఆరుంధతీయుల నట్లే జూచుచుండిరి. క్రమేపి వారు అంటరానివారని భావించబడుచున్నారు.

ఆరుంధతీయులు తదితర హిందూసంఘములవలె నభివృద్ధి గాంచి సమానస్థానమును బడయుటకు ఒకరిపై నాధారపడి యుండినందువలన ప్రయోజనము కలుగదు. ది. బ. జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారిపైనిగాని ఎ. రామస్వామి మొదలియారు గారి పైనిగాని ఆధారపడి యున్న ప్రయోజనము లేదు. వారు స్వార్థపరులు. ఈ సంఘమునకు మేలు చేకూర్చుద మని వాగ్దత్తులను చేయుదురు. గాని వారు నిజముగ కార్పొరేషను వరణమునకు ఎదురైనందున ఈ సంఘము వారు స్వతంత్రులై ననే యాధారపడి చుండుట మేలు. కొందరు వ్యక్తు లీసంఘమునకు కొంత మేలు చేయవచ్చును. కాని యీ సంఘము సర్వతోమఖాభివృద్ధి గాంచుట నన్నచో స్వయంసహాయమే యత్యవశ్యకము. వ్యక్తులు మంచినడనడికలిగియున్నచో సంఘమును మంచినడనడి యును, సుశీలమును కలిగియుండును. నే నెల్లప్పుడును అందరిని సమానముగానే చూచుచుందును. నేను పురాణములను తదితర హిందూశాస్త్రములను కొంతవరకు చదివియుంటిని. దేవాలయములను విధ్వంసము గావించుటకు నేను సమ్మతించను.

ఇప్పుడు జగన్నాథంగారు మద్రాసు కార్పొరేషను సభ్యులుగ నామినేటు చేయబడుటకు కారణము యీ సంఘము వారి కృషియే కాని తదితర వ్యక్తుల కృషిగాదని యెఱుంగవలయును. జగన్నాథంగారు వారి సంఘాభివృద్ధికి కార్పొరేషను సభ్యులుగ నుండి పాటుపడవలయును.

పిదప వచ్చునాథంగారు తెలుగున నొక యభివందన పత్రమును చదివిరి.

తదుపరి రి.పు.సా.హెచ్ శ్రీనివాసన్ గారి క్రిందివిషయము ముప్పటిచిరి. జగన్నాథంగారు చిన్న వారైనను తమ విధులను ఎక్కడ నెరవేర్చెద రనుటకు సందియములేదు. కార్పొరేషను సభ్యులుగ నుండి వీరు చదివించినట్లె తమ సంఘాభిప్రాయము లను వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించువారుగాక.

తిరునాథ వి. వాసుదేవస్వామిగారు జగన్నాథంగారి నభినందించుచు మాట్లాడిరి.

జగన్నాథంగారు సభవారి యభివందనములకు వారి కృతజ్ఞతను తెలుపుచు మాట్లాడిరి. స్వసంఘాభివృద్ధి విషయమున నగ రాభివృద్ధి విషయమున కార్పొరేషను కౌన్సిల్లకు తాను తోడ్పడెదననియు కత్తి నంచనచేక రెవవిధులను తాను నెరవేర్చెదననియును జగన్నాథంగారు నుడివిరి.

పిదప అధ్యక్షునికిని జగన్నాథంగారికిని నందనములతో సభ ముగింపబడెను.

బర్మా శాసనసభయొక్క ఆగస్టు 5 వ తేదీన సమావేశమగును

రంగూను, జూన్ 22:—బర్మా శాసనసభయొక్క రిపోర్టు సమావేశము ఆగస్టు 5 వ తేదీ సోమవారము నాడు ప్రారంభమగును నేటి బర్మా గవర్నరు తెలుపుచున్నది. (అ. ప్రె.)

ఫో. పి. త. ము 1893

నీమకమలములు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి న్యాయమైన ధర

వీకెన్సి చబిల్ దాన్ అందు సన్స్

రత్నాలు, బంగారు, వెండినగలు వర్తకులు

112, 113 చైనాబజారురోడ్, మద్రాసు.

గౌ. వి. యస్. శాస్త్రి హృదయనాథ కుంజ్రాగార్లు బొంబాయికివచ్చుట

తూర్పుఆఫ్రికా పరిస్థితులపై కుంజ్రాగారి అభిప్రాయములు

బొంబాయి, జూన్ 22:—గౌ. వి. యస్. శ్రీనివాస శాస్త్రి: కోడండరావు, పండిత హృదయనాథ కుంజ్రాగార్లు తూర్పుఆఫ్రికానుండి యస్. యస్. కారగోలా అనుష్ఠితమగునందు చురలిచ్చిరి. వీరేబరి శాస్త్రిగారి అభిప్రాయములను తెలియగోగగా తెలుపుటకు వారు నిరాకరించిరి. హృదయనాథ కుంజ్రాగారు మాత్రము తూర్పు ఆఫ్రికా భారతజాతీయ కాంగ్రెసు ప్రతినిధిసంఘమువారు అచటి పరిస్థితులను సర్ సామ్యము విల్లుచుగారికి తెలియపరచిన విషయములను విశదపరచిరి.

వారు సమర్పించిన విజ్ఞప్తిలో ఓటర్ల జాబితాను కెనియా శాసనసభకు రాజకీయ ఆర్థిక సమితిని భారతీయులకు ఉన్నతోద్యోగముల నొసంగుటను గూర్చి నివరింప బడెను. సర్వ జనులకును యేకముగా ఓటర్ల జాబితాను ఏర్పరచు విషయమునుగూర్చి మరల ఆలోచింపకుండుటకే కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. అని వినినగాని తెలుపగా ప్రతి నిధులకు చాల ఆశ్చర్యమును ఆకాశంగమును సాద కలిగెను. ఈ ప్రధాన విషయమునుగూర్చి మరల ఆలోచింపకుండుటకే బ్రిటిషు దొర తన ము వారు నిశ్చయించియుండినచో విల్లుచు గారి తో మాట్లాడుటకు ఒక ఏజంటును తూర్పుఆఫ్రికాను పంపవలసిన దని అధినివేశనముల మంత్రి ఇండియా దొరతనమునకు ఏలవ్రాసెనో నేను గ్రహింపజాలకున్నాను. అత డెటుల వ్రాయుటచే విషయము ఇంకను స్థిరపరుపడలే ఎని భారతదేశమునందును కెనియోలోను గూడ మనవారు భావించుట కవకాశ మేర్పడినది. కెనియా శాసనసభలో ప్రభుత్వోద్యోగులు కాని పాశ్చాత్యులను హెచ్చుగా చేర్చుకొనుట అన్యాయమని ప్రతినిధులు చాల మారము చెప్పిరి. శాసనాధికారముతో ఫెడరల్ కౌన్సిలును ఏర్పరచిన యెడల అర్థిక విషయములందు సహకారము చేయుటకు ఇదియర కేర్పరచవలసి యుండిన ఆలోచనసంఘమును నిశామించు ప్రయత్నములు ప్రభుత్వంపకుట యగునని ప్రతినిధులు ఫెడరల్ కౌన్సిలువిర్పాటు చేయగూడవని వక్కాణించిరి. కెనియాలో శాసనసభను విద్యా సౌకర్యములు నైద్యసౌకర్యములు చాల ముగగా నుండుటచే యావిషయములనుగూర్చి శాస్త్రిగారును ప్రతినిధులును నొక్కిచెప్పిరి. భారతీయుల విశ్వరూపు 1924 తో అచటి దొరతనమువారు వ్యయపరుచుచుండిన ధనముగూడ ఇప్పుడు వ్యయపరుపబడుట లేదు. ఇప్పుడు ప్రభుదేశమందు కార్మికప్రభుత్వ మేర్పడినది గాన ఇండియా దొరతనమువారు యీ సదుపాయము మిక్కిలి బాగుగా నుపయోగించుకొన దగును. ఈవిషయముల నన్నిటిని కార్మికప్రభుత్వమునకు విన్నవించుటకు ఒక ప్రతినిధిసంఘము ప్రభుదేశమునకు పంపించవలెనని తూర్పుఆఫ్రికా కాంగ్రెసుసంఘమువారు శ్రద్ధగా నాలోచించుచున్నారని కుంజ్రాగారు చెలికిరి. శాస్త్రిగారు బొంబాయిలో నున్న ఇండియన్ ఇండియన్ సిటీజన్స్ అసోసియేషనువారితో నేడు ఆలోచించిన విషయము నేటిరాత్రి పూనాకు బయలుదేరి వెళ్లుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

సానికవార్తలు

మద్రాసు యువజనసమితి:—ఈసమితివారి యజమాన్యమున మైలాపూరునందు నచ్చికుప్పములో నొక మద్యపాన నిషేధకసభ జరుపబడెను. టి. పి. వెంకటరామన్ ఎ. ఆర్. వి. ఆచారి బి. పి. రామస్వామిగారు ధ్వజపరిచిరి.

మద్యపాన నిషేధకసభ:—మద్రాసు యువజనసమితివారి యజమాన్యమున యూనెల 25 తేదీని సాయంత్రము 6 గంటలకు తిరునెల్లీలో మణిఅయ్యరు హాలునందు బహిరంగసభ జరుపబడును. శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు మద్యపాన నిషేధమునుగూర్చి యువస్వస్థిం చెదరు.

ఒక విందు:—ఈ నెల 25 తేదీని సాయంత్రము 5 గంటలకు పీపిల్స్ హార్సునందు మూరపందిలిలో ఖాటిబ్ మహమ్మద్ అబ్దుల్ రహీమ్ సాహెబ్ గారికి సి. అబ్దుల్ హాసీం సాహెబ్ గారు టీపార్టీ నొసగెదరు.

జిల్లా జడ్జిలు:—ఈ క్రిందివిధమున జిల్లాజడ్జిలు నియమింపబడిరి. వి. పి. రావుగారు గంటూరు, కె. ఎన్. రామస్వామిశాస్త్రిగారు చిత్తూరు, వరసింగరావుగారు గంటాం, ఎన్. చంద్రశేఖర అయ్యరుగారు తిరునల్వేరి.

రాకపోకలు:—కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నిన్న ఉదయము, ఎ. రంగనాథం మునల్వారు, పి. సి. జాను సి. అబ్దుసాలిగారు నేడుదయము విచ్చేసిరి.

తాడులింగం మునల్వారు కోయంబుత్తురునకు నేయర్స్ పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు వాల్తేరునకు, కస్టమ్స్ కలెక్టరు వాట్సన్ గారు ఉదకమండలమునకు నిన్న రాత్రి బయిరి. కో ఆపరేటివ్ రిజిస్ట్రారు హుడుగూరు ఉదకమండలమునుండి నేడుదయము వచ్చిరి.

“మిత్రభవనము”

పూనమల్లిలో వై. డబ్ల్యూ. సి. ఎ. హాస్టలునకు ‘మిత్రభవనము’ అను నేరుపెట్టబడెను. ఈ హాస్టలునందు ఇది నగకు విద్యార్థినులుమాత్రమే చేర్చుకొనబడుచుండిరి. ఇట్లుపైని విద్యార్థినులేగాక, ఉద్యోగముచేయుచున్న స్త్రీలు, అతిథులు మున్నగు స్త్రీలుహాడ యిందుండవచ్చును. ఈహాస్టలు జూలై 1 తేదీని తెరవబడును. ఇందు చేరగోరుస్త్రీలు హాస్టలు వార్డు నునకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలయును.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో

కాంగ్రెసు ప్రచారము

34 జిల్లా సంఘము లేర్పడుట 10 వేల సభ్యులు చేర్చబడుట

కాసి, జూన్ 22:—సంయుక్త రాష్ట్రములలో 46 జిల్లాలయందు కాంగ్రెస్ సంఘము లంగీకరింపబడినవనియు, 10,000 సభ్యులు కాంగ్రెస్ సంఘములో చేర్చబడినవియు ఆరాష్ట్రమునందు ప్రచురించబడిన కాంగ్రెస్ నివేదిక తెలుపుచున్నది.

బొంబాయిలో జరిగిన అ. భా. కా. సంఘ తీర్మాన సుసారముగా శ్రీయుత పండిత బహదూర్ నెహ్రూగారు, శ్రీ ప్రకాశ్ గారు, పండిత గోవింద వల్లభ పంతుగారు ముఖ్యము లో నల్లడల తిరిగి ప్రచారము చేసిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘపక్షమున శ్రీయుత పి. రంగస్వామి అయ్యంగారు లెక్కలను పరీక్షించి, తృప్తికరముగా నున్న నని యభిప్రాయ ముసంగిరి.

జాతీయ సేవాసమితి

రాష్ట్రములో ప్రచారముచేయుటకై శాశ్వత చుగు జాతీయ సేవాసంఘమును స్థాపించుటకు పండిత బహదూర్ నెహ్రూగారు రాష్ట్రమునందు సంచారమున త్వరలో ప్రారంభింతురు.

(అ. ప్రె.)

ఎసంబ్లీ బాంబుకేసు

ముద్దాయి లిరువురును ఆహారనిరసనదీక్ష బూనుట

ఆపీలు యేర్పాటులు

లాహోరు, జూన్ 22:—ఎసంబ్లీ బాంబుకేసు అపీలు మైకోర్టులో దాఖలుచేయవలసి యుండెను. కాని డిల్లీ నుండి కానిస్టేబులు కొన్ని రాసంకున ఆలస్యమయినది. అసఫాలిగారు విచారణసమయమునకు వత్తురు.

భగతునింగు ఆహారనిరసనము

భగతునింగు మియవాలి జైలులలో ఆహార నిరసన వ్రతము బూనెను. ఆహారజాలయినది. ఆతని తండ్రి కిసన్ సింగు జైలులు నూపర్చింటికి కుమారుని జూడ అ ను జ్ఞ కోరు చు తంజివార్తపంపగా యిప్పటికి యింకను జబాబురా లేదు.

దత్తుకూడ 8 రోజులనుండి తినలేదు

లాహోరు, సెంట్రలు జైలులలోనున్న ఎసంబ్లీ బాంబు కేసు ముద్దాయి భుక్తేశ్వరదత్తును వకీలు విశ్వనాథుగారు నేడు జూచిరి. కిసన్ సింగుగారిని జైలులలోనికి పోనీయలేదు. విశ్వనాథుగారిని ప్రతికాప్రతినిధి సందర్శింపగ యిట్లు చెప్పిరి. “సెషన్స్ జడ్జిగారి తీర్పుపైని మైకోర్టులో అపీలు జేయుటకు వకాలత బొందియున్నందున నేను ముద్దాయి దత్తుని చూడవలె నిన జైలులు నూపర్చింటుగానికి వ్రాయగా వారంగీకరించిరి. నేడుదయము నన్ను గొంపోయిరి. జైలులలో గది యివలె నుండియే దర్శించుచి మాట్లాడితిని. నాపని యెరిగింపగా నీరసముగానున్నందున గట్టిగ మాట్లాడలేను. లోనికి రావలసిన దని కోర్కె తలుపుతీయించి కొట్టులోనికి బోతిని. దత్తుచేతులకు అరదండాలు బిగించియుండెను. భోజనము బాగులేనందున నిరాకరించినందున, పనిచేయుచున్నందుకు తనకు అరదండాలు విధించినవియు, రాజకీయతైదీలకు పనిచేపురనియు, మంచి భోజన మొసంగెదరనియు నమ్మియుంటిననియు దత్తుచెప్పెను. అట్లు జరుగనందున ప ని చే య లే క భోజన ము సహించక 8 రోజులనుండి ఆహారనిరసనవ్రత మవలంబించి మంచి స్థితికొనక యింకేమియు బుచ్చుకొనలేదనియు దత్తుచెప్పెను. దత్తు చాల చిక్కిపోయి నీరసముగా నుండెను. భోజనము మాని వేసినచో ప్రాణాపాయము గల్గునని నూచింపగా తాను చచ్చి నచో యితర రాజకీయతైదీలకు మేలుకలుగగలదని దత్తుఅనెను” (ప్రీ ప్రెసు.)

ధనమల్ అనునతని యిల్లు శోధింపబడుట

ఢిల్లీ, జూన్ 21:—ఈ రోజు ఉదయము ఢిల్లీ పోలీసులు, పంజాబు పోలీసులతోకలిసి రోడ్ పురాలో ధనమల్ అనునతని యిల్లును సోదాచేసిరి. ధనమల్ గారు యిటీవలే చని పోయిరి. పోలీసులవెల్లి యతని ముడుగుభార్యను భగత్ సింగు దత్తుగార లాయంటిలోనుండిరాయని ప్రశ్నించిరి. కాని తృప్తి కరమగు ప్రశ్నోత్తరములను వారుసాందలేదు. ఆక్షేపణీయమగు వస్తువులుగూడ ఆ యింటిలో దొరకలేదు. లాహోరు కుట్రసం దర్భమున పోలీసులు యిద్దరు హిందూపాఠశాలయలను అరెస్టు చేసిరిని తెలియుచున్నది. వారిపేర్లు చందాసింగు రెండవవాడు ఢిల్లీ వాణిజ్యపాఠశాలలో ఉపాధ్యాయుడు రాజబత్ సింగు, ముద్దాయిల ప్రకటన ననుసరించి యీ అరెస్టులు చేయబడినవని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రెస్.)

డాక్టరు శివరామ్ గారి విదేశయాత్ర

డాల్ హంగల్ శివరామ్ ఎమ్.ఎ.సి.ఎన్.డి.గారును వారి సరి శ్రీమతి వాణీబాయి శివరామ్ బాయిఈ నెల 30 తేదీ మద్రాసు నుండి బయలుదేరి బొంబాయికిచేరి అక్కడినుండి “క్రొత్తి యా” స్త్రీ సురుచైన జూలై 3 వ తేదీని ప్రయాణమయి యూరపుకు వెళ్లెదరు. డాక్టరు శివరామ్ గారు “నిఖిలహిందూదేశ ఉపాధ్యాయసమాజము” తరపున జనివాపట్టణ “సకలప్రపంచ విద్యాసమావేశము” నకు ప్రధానప్రతినిధిగా వెల్లి అప్పలనుండి హాల్లెండులోని హేగ్ పట్టణమున కరిగి, “అంతర్జాతీయ వ్యాయ శాస్త్రకళాశాల” యందు ఉపవాగ్యసములచేసి ఇంగ్లాండుకు వెళ్లెదరు. ఇంగ్లాండునుండి అమెరికాలోని యునై టెడ్ స్టేట్స్ లు మొదలగు ప్రదేశములకు వెళ్లెదరు. శ్రీమతి వాణీబాయిగారు కొంతకాలము ప్యాంసిసుపట్టణము దుండి పాశ్చాత్యగానము నభ్యసించురు. ఈమెగారు కర్ణాటక సంగీతమునందు నిపుణురాలు. ప్యాంసిసుపట్టణమునుండి ఇంగ్లాండుకు వెల్లి భర్తగారితో కలిసి ప్రయాణము చేయుదురు.

(ఒక విలేఖరి)

మీ ర టు కు ట కే ను

యూరపు చీనా దేశములనుండి సాక్షులు

సెషన్స్ లో 6 మాసములు విచారణకాగలదు

మీరటు, జూన్ 24:—నే డుదయము 10-30 గ. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు మేజిస్ట్రేటుకోర్టు లోనికి వచ్చి డిఫెన్సు వకీళ్లస్థానములో కూర్చునిరి. 32 ముద్దాయిల విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. (అ. ప్రె.)

మీరటు, జూన్ 22:—పదిరోజులు వ్యవధి గడచినపిదప మీరటుకుట్రకేసు విచారణ తిరిగి నేడు మిల్నరు వైటుగారి యెదుట ప్రారంభమయ్యెను.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు సిగ్నాకొండలు దిగివచ్చిరి. రెండురోజులలో ముగింపనున్న కేసు ప్రారంభోపవాస కేసుమున తయారు జేయుచున్నారు. ముందుగ పశ్చిమ సముద్ర పరిసర దేశముల కార్యాలయమువారు ఇండియాలో జేయుచున్న పని గూర్చి తెలిపి పిమ్మట ముద్దాయిల జేయుచున్న పనిగూర్చి ముచ్చటించురు. 26 వ తేదీనుండి సాక్షులు మైకోర్టుకొనబడును.

సుమారు 600 సాక్షులను ప్రాసిక్యూషనువారు పిలువ నున్నారు. ఇంగ్లాండులోని సి. వి. డి. ఉద్యోగులు, జర్మనీ, ఫ్రాంసు, ఇటలీ దేశముల ప్యాసుపోర్టు ఉద్యోగులు, చీనానుండి కొందరు సాక్షులు రప్పింపబడుదురు. ముద్దాయిలు ఆయాదేశములలో చేసినపనిగూర్చి యీ సాక్షులు చెలిపెదరు.

మేజిస్ట్రేటుకోర్టు విచారణ నాల్గునెలలను పిదప ఒక నెల విశ్రాంతియు, తరువాత సెషన్స్ కోర్టులో 6 నెలలును జరుగునని ప్రాసిక్యూషనువారు దలంచుచున్నారు. డిఫెన్సు వకీళ్లు చాగ్ల, వెలింకరు గార్లు ముసోసిరినుండి నిన్నవచ్చిరి. ఇతరులు సోమవారమునాటికి వత్తురు. (ప్రీ ప్రెసు.)

రాజప్రతినిధి మన రాయబారిగా

పనికిరాదు

సమస్యాపరిష్కారమునకు తగిన రాజనీతిగాని, సానుభూతిగాని యితనికి లేవు

లీడరుపత్రిక వ్యాఖ్య

అలహాబాదు, జూన్ 22:—రాజప్రతినిధియొక్క ఉపవాగ్యసము ప్రస్తుత రాజ్యాంగవిధానమును సమర్థించునదియు, ప్రభుత్వమువారి నిరంకుశవిధానమును గూడ సమర్థించునదియు నై యున్న దని లీడరుపత్రిక తలచుచున్నది. భారతదేశము యొక్క రాయబారిగా నంగీకరించుండుటయే జాతీయవాదులకు శ్రేయస్కరమనిగూడ పత్రిక తలచుచున్నది. మ రి యు పత్రిక యీ విధముగా వ్రాయుచున్నది:—క్షిప్తమున రాజ్యాంగనిర్మాణ సమస్యలను పరిష్కరించుటకు ధైర్యమున రాజనీతి పరిజ్ఞానముగాని, భారతీయుల ఆశయములయెడల సానుభూతిగాని, వారికి లేవు. భారతవ్యవహారములను యింత అధమముగా నిర్వహించిన రాజప్రతినిధి తన లోటు బాటు ను గ మనించి తిరిగి యీదేశమునకు రాకుండినచో సామ్రాజ్యమున కం తటికిని చాల మేలుచేసిన వాడగును. నవీన భారతదేశము యెడల సతని కేమియు సానుభూతి లేదని రాజప్రతినిధి తెలియజేసి నాడు. దేశహితాభిలాషులతనికి వ్యతిరేకముగా నుండునట్లతడు చేసినాడు. భారత రాజకీయాభివృద్ధినికోరి, ఆంగ్ల దేశమునకు వచ్చిన స్నేహితులగువారి మాటల సతమి పెడచెవిని వెట్టినాడు. దీని ఫలితమేమి? ప్రస్తుత దుస్థితియే. ఇంత అధమముగా నున్నట్టియు జడాత్మక వైనట్టి ఇర్విను ప్రభువుయొక్క ప్రభుత్వమున సెన్సరీ లాభమో మాకు తెలియుటలేదు. (ప్రీ ప్రె.)

సార్వభౌముడు స్వస్థత జెందినందులకు

అభినందనప్రార్థన

సిల్వా, జూన్ 22:—రాబోవునెల 7 వ తేదీని “వెస్టు మినిస్టరు అల్బే”యందు మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు రాజుగారు అభినందన ప్రార్థన జరిపెదరని రాజప్రతినిధిగారికి తెలిపియున్నారు. ఆనాడు భారతదేశమం దంతటను ఆదేలాగున ప్రార్థనలు జరుపవలెనని సార్వభౌముని అభీష్టము. (ప్రీ ప్రె.)

వ్యతంతరేఖలు

బెంగళూరు వార్తలు

బెంగళూరు ఎమెడ్యూర నాటకసంఘమువారు, కీర్తి శేఖర కళాప్రపూర్ణ శ్రీవేదము వెంకటరాయశాస్త్రిగారి మరణమునకుగాను, గౌరవచిహ్నముగ, తమ సంఘ కార్యక్రమమును 19 వ జూను బుధవారమునాడు ఆపుచేసిరి. ప్రస్తుతము బెంగళూరునందున్న, విఖ్యాతనటుల లగు శ్రీహన్ బర్బారి రాఘవాచారిగారు, శ్రీశాస్త్రిగారి జ్ఞాపకార్థము మద్రాసు నందుగాని లేక విజయవాడయందుగాని ఒకనాటకమును ప్రదర్శింపనున్నారు.

శ్రీశాస్త్రిగారిచే రచింపబడిన సుప్రసిద్ధ నాటకరాజమును ప్రతాపరుద్రయమున యుగంధర పాత్రధరింప, శ్రీరాఘవాచార్యులవారిని ఈవర కెందరో తోరియుండిరి. కాని తామటి ఘనకార్యమునకు అర్హులు కారని సవినయముగా ఆచార్యుల వారు నుడువుచువచ్చిరి. ఈమధ్యనే శ్రీ ఆచారిగారు యుగంధర పాత్రను, తత్ నాటక కర్తయున శ్రీ వెంకటరాయశాస్త్రిగారి సమక్షమున ప్రదర్శింప దలచియుండిరి. శ్రీ శాస్త్రిగారి ఆకస్మిక మరణమువలన ఆచార్యులవారికి అవకాశమును గోలు పోయినందులకు మిక్కిలి వగచుచున్నారు. ఆంధ్రలోకముయ నను ఆచార్యులవారి యుగంధర పాత్రను త్వరలో తిలకించు గాక!

(ఒకవిశేషిరి)

నెల్లూరు

బ్రహ్మశ్రీ వేదం వెంకటరాయశాస్త్రిగారి

నిర్యాణము

పౌరసభ

బ్రహ్మశ్రీ వేదం వెంకటరాయ శాస్త్రిగారి నిర్యాణము నలన ఆంధ్రలోకమునకును, విశేషించి నెల్లూరు మండలమునకును ఘటిల్లిన యపారసప్రమునకు తమ విషాదమును దెలుపుకొను లుకు పౌరులు (19-6-29) తేదీ సాయంకాలము నెల్లూరు కళాశాలలో సమావేశమైరి. సభ విద్యద్విద్యార్థిబృందముచే క్రిక్కిరిసి యుండెను. శ్రీయత తూములూరు శివరామయ్య బి.వి. షి. యల్. గారు, శ్రీయత మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య యం. యే. గారిని సభాధ్యక్షత వహింప ప్రార్థించిరి. శ్రీ వంశీలు వెంకటరంగయ్య పంతులుగారు ఈక్రింది తీర్మానము నుపహరించుచు చెప్పిన పెక్కు విషయములలో, సర్వతంత్ర స్వతంత్రవిరుదము తా నెఱిగినంతలో శ్రీ మన్మంకర భగవత్పాదులకును, వేదాంత దేశికల వారికిని వేంకట మఖికిని దక్కనితరుల కెవ్వరికిని లేదనియు, ఈనాటి కది శాస్త్రిగారికి అభింతుల వారి ప్రభావమునకు దార్పణమునియు ప్రశంసించిరి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువా రొసగిన “కళాప్రపూర్ణ” విరుదము. యం. వి. అనుదానికి బర్యాయపదము కానచ్చును గనుక, అది శాస్త్రిగారి మహిమకు దగినది కాదని పలికిరి. అందరు నెఱిగినవికాక, శాస్త్రిగారు చిరకాలముక్రింద రచించిన చిదంబర మాహాత్మ్యము మొదలగు ఒండు శండు గ్రంథములు తమకు దెలిసియుండు లును బ్రస్తావించిరి. బ్రహ్మశ్రీ దుర్భా సుబ్రహ్మణ్యశర్మ గారు తీర్మానమును బలపఱచిరి. వారు గావించిన ప్రశంసలో శాస్త్రిగారు తలపెట్టి నిర్వహించిన ప్రతికార్యమును అల్పమ తులకు భాగ్యముగాని గరిమ కలదియనియు, వారి వ్యాఖ్యలు వారి కజలీమరమైన కీర్తిగలిగింపగలవనియుఁ జెప్పిరి. శాస్త్రిగారు దొల్లి శ్రీవాధునివలెనే చరమగతను దారిద్ర్యదశాచన్నులుకాగా, దాని నపనయించిన విద్యాప్రియులు మనముండలమున రెడ్డిప్రభులు నందనీయు లనిరి. అంత్యకాలమున నర్కశులం గూర్చిన చింత మెండుకొనియుండును గావున, శాస్త్రిగారి ఋణశేషముందీర్చి, వారి పాత్రులకు గతికల్పించుట ఆచుహా శయ్యలకే కర్తవ్యమనియు, శాస్త్రిగారి కింక మనము నేయ గలిగిన నేన యదియే యనియుఁ బలికిరి.

అనల బ్రహ్మశ్రీ గాజులపల్లి హనుమచ్ఛాస్త్రిగారు, శాస్త్రిగారి భావంతురకరణ నైపుణ్యమును నుంచించెప్పి యుట్టి పండితులు ఆరుదరిరి.

బ్రహ్మశ్రీ కాదాసు వెంకటసుబ్బాశాస్త్రిగారు “మనమండలమునకు మూడునిఘంటులైననీ, రెండుపొయినవి, కడమదియు నేడు పొయినేయని, కీర్తి శేఖర ల ను వేదమును బ్రహ్మణ్య సోమయాజులు గారిని అన్నవరపు రాఘవశాస్త్రిగారిని, వెంకటరాయ శాస్త్రిగారిని వరుసగా తేల్చొనిరి.

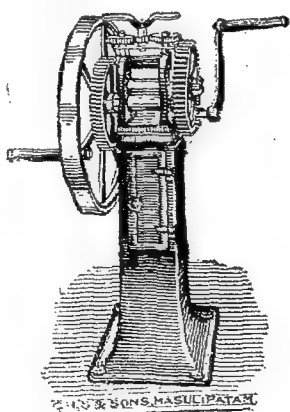
శ్రీమాన్ నెల్లూరు రామదాసయ్యంగారు, “శాస్త్రిగారు చేసిన పనిం దలచికొని పాడిపాడి యేడ్చినారు. నాకు ముందర మాటాడినారు; శాస్త్రిగారు అకృతముగా అర్థకృతముగా పదలినవానికై నేనును ఏడ్చి చూచెదనుగాక” అని యువక్రమించి—“ఇదిగో లేఖ-భగవద్గీత తెనిగింతు మని వ్రాసినారు. వారే ఆపనిచేసిన నెల విలక్షణముగా నుండునో, వేదాంతశాస్త్రమున శంకరాచార్యుల నాటినుండి క్రొత్తసృష్టి నిలిచిపోయినది. శాస్త్రిగారు ఆచార్యుల బోయిన నవత్వము నెల చూసియుందు రో! ఏ కలవ్య మర్యాదగానేని కొంతకాలము వారికి శిష్యత్వము నెఱపిన, భాషాప్రపంచమున నట్టివారి యభిరుచులే నేలు; జిలేవి, మైసూరుపాక్ రుచిగొన్నవారు, చియాశిక జేయి జాతురా ?

నాటకశ్లోకముల యర్థములగూర్చి సంహేమలలో వ్యాఖ్యానము లూరక స్రుష్టిపాతముచేసి పండితుల బోల్తాకొట్టిం చుటకు నాకు గల సాధనము, సిబ్బంది—శాస్త్రిగారి యాంధ్రీ కరణములే—; లేదు భాగ్యమా వెంకటగిరిప్రభువులకు—శాస్త్రిగారి వారిచే “కాదంబరి” తెనిగించి కీర్తి నడయుటకు; ఎవరెవరో, యెట్లెట్ల చేయుదురుగాక! ఇవన్నియు, తెనుగు వ్యాకరణము ఒరుగు సాధ్యమా—మాగురు లకు గాక, ‘అని శాస్త్రిగారు తొడంగని’ ముగింపని రచనలకు విషాదము నెలిబుచ్చిరి.

శ్రీ గునుపాటి యేనాదిరెడ్డిగారు “మేము పదివేలరూ ప్యముల ప్రాసజేసి ఆడుమానమున నున్న శాస్త్రిగారి గృహమును విడుదలచేసితిమి. అదస్తావేజు నావద్దనేయున్నది. వేసవి వేగము కొంత తగ్గినదడ, ఇంక కొంతచేర్చి శ్రీ శాస్త్రిగారిని నెల్లూరికిరప్పించి మహాకవిప్రభావగా సమర్పింపదలచుకొనియు న్నందుకు, ఇంతలోనే దైవము చిన్నచూపుచూచెను. ఇట్టి ప్రతిభావంతులు మఱియొకరు పుట్టుట ఎన్నిపురుషాంతరముల కోకదా! అని తమ హృదయపరితాపమును వెలిబుచ్చిరి.

అధ్యక్షులు యీక్రింది తీర్మానమును “సింహపురి పౌర పతంసులును, కళాప్రపూర్ణ మహాపాధ్యాయ ఇత్యాది చిరు వాంకితులు అయిన బ్రహ్మశ్రీ వేదము వెంకటరాయశాస్త్రిగారు స్వర్గస్థులైనందుకు నెల్లూరు పౌరులకు కలిగిన దుఃఖమును ఆంధ్రవాజ్ఞయమునకు కలిగిన తీరనికష్టమును ఈసభవారు ఇందు మూలమున తెలియజేయుచు, వారికుంబమునకు ‘దమసంతాప ము తెలియజేయుచున్నాము’ అని చదవగా సభ్యులు గౌరవ పూర్వకముగా లేచి నిలిచి ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించిరి.

(స్వకీయవిశేషిరి)

రేకులమిషనులు

ఇది నగల పనిచేయువారి కు పయోగపడును. రూల్స్ కెంప రుకాంతి విశేషకాలముపయోగించినను తగ్గనెరదు. ప్రతిపట్టణ మందును యేజంట్లు కావలెను.

సి. హెచ్. శోభనాచలం,

అండ్ సన్సు.

చిలకలపూడిపాస్టు, మచిలీపట్నం.

TEXACO

మేలైన రకము

మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పారిశ్రామిక చమురులు, గ్రీజులు, జిన్నింగ్ చమురులు, ఇంజను చమురులు ప్రతి పనికి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు.

THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd.,
Bombay, Madras, etc.,

టి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తర నర్సాపల్లంకు సోల్ ఏజంట్లు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ జూన్ నెల 24-వ తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు

దియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది ,, ప 42 కలవిరు	18 0 0	18 8 0
నెల్లూరిది ,, డిటో	18 8 0	14 8 0
గిల్లి ,, డిటో	15 8 0	17 0 0
రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
నవ్వులు ,,	21 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర:205	16 0 0	17 0 0
సెనగలు ,, డిటో	16 8 0	18 0 0
పెసలు ,, డిటో	16 0 0	17 8 0
మినుములు ,, డిటో	17 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	9 8	10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	140 0 0	150 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	15 0 0	19 0 0
వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	46 0 0	47-0-0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర:104 మిషకనూనె 98		
అముదము బా 1-కి	98 0 0	100 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి,	100 0 0	105 0 0
కూరపసుపు ,,	55 0 0	65 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	91 0 0	94 0 0
దనియాల ,, బా 1-కి	42 0 0	49 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఘన 1-కి ర 40 50		
బెల్లము బా 1-కి	28 8 0	49 0 0
అస్కా-చక్కెర బస్తా 1-కి	26 0 0	26 4 0
చింతపండు బా 1-కి	85 0 0	50 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	88 0 0	84 0 0
చదరం	27 0 0	24 0 0
రవుండు	82 8 0	85 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహంయూటె	ర 7 15 0	
నెం 6 ,, కటారి	5 0 0	
నెం 24 ,, లాకి	5 10 0	
నెం 40 జామ్యర 10 పా	11 0 0	
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	7 8 0	
నెం 40 రాడి	10 1 0	
నెం 4 బెన్ని మనీదు	4 12 8	

7. లోహములు

నెండి 100 తులం 1-కి	ర 57 0 0	ర 60 0 0
బంగారుతులం 1-కి	21 0 0	21 2 0
సవరను 1-కి	18 10 8	
ఇత్తడి బా 1-కి	248 0 0	
రాగి బా 1-కి	280	

8. రంగులు

అలిమేలు స్విట్జరులాండు అలిజరయక్ సింహంయూర్

పివా 1-డిగ్రీలు 200 కి ర 47 0 0

,, నీలిరంగు 1 రతి	1 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 0	
,, 28 రతులు	1 9 0	
,, 56 రతులు	1 8 0	
,, 1 అందరు	1 8 0	

వర్మలు పాన్డుస్కా-వ్ టెట్ ఆనగా (బల్బి-రెడ్డు) 8 4 0

రాంగ్ 8 0 0

పదరు 4 8 0

ఎఫ్. సేయర్సుగారు

మదరాసు ఉత్తరభాగము పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగ నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

ఊమతి డి. కమలరత్నంగారు

అనంతపూరుజిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యురాలుగ నియమింపబడిరి. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

ఎఫ్. ఇ. జేమ్సుగారు ఎం. ఎల్. సి.

మదరాసు కార్పొరేషను కౌన్సిలరుగ నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

మోతీలాల్ గారు మీరట్ ముద్దాయిల న్యాయ

వాదులతో సంప్రదించుచుండుట

అలహాబాదు, జూన్ 22:—సంయుక్త రాష్ట్రముల

కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యక్రమమునందు పాల్గొనుటకు శ్రీయుత మోతీలాల్ నైహాగారు నేడు లక్నోపురమునకు బోయె దురు. ఆక్రమించి వారు కుట్ర కేసు విచారణ ఉపక్రమణిక సమయమున నుండుటకు మీరట్లు వెళ్లెదరు. మీరట్లులో పండితుడు ప్రతివాదుల న్యాయ వాదులతో సంప్రదించుదురు. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

అన్నామలై విశ్వవిద్యాలయము ఉపాధ్యక్షులుగ నియమింపబడిన ఎస్. ఇ. రంగనాథంగారికి మదరాసులో కొందరు పెద్దలు విం దొసంగుట. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

అన్నామలై విశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రారు

డబ్ల్యు. విశ్వనాథయ్యగారు అన్నామలై విశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

లేబరు ప్రభుత్వము: భారతీయ నాయకులు

పార్లమెంటుసభ్యుల సంభాషణలు

లిబర్రేషన్ లండను విలేజ్ లి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. భారత జాతీయ నాయకులతో సంప్రదించుటకు లేబరు ప్రభుత్వమునా రాలొచ్చుచున్నాడు. భారతజాతీయవాదు లెట్టి రాజకీయ విధానముతో సంకల్పిస్తే చెందెదరో యనునదియే ముఖ్యమస్యగా నున్నది. భారతరాజకీయనాయకులు లండనున కేగునట్లు చేయుటకు తగినవిధానము ననుసరించుటకే పార్లమెంటు లేబరు పార్టీవా రాలొచ్చుచున్నాడు. భారతనాయకులతో కలిసి సంప్రదించు విషయమున లేబరుప్రభుత్వము వా రేమి చేయుదురో యింకను స్పష్టముగ చెప్పజాలము. వెడ్జివుడు బెక్ గారితో కలిసి మాటలాడిన శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు తమకు గలిగిన యభిప్రాయములను పూర్తిగా పండిత మోతీలాలు నైహాగారికిని మహాత్మాగాంధీ గారికిని తప్పక చెబువచ్చును. భారతశాసనసభాభిప్రాయములను జాయింట్ సెలెక్షన్ కమిటీవారి కెరింగించుటకు శాసనసభాప్రతినిధులను కొందరిని ఆహ్వానింపవచ్చునని బాల్బులిమగారు మాచించిన నూచనప్రకారము మక్దనాట్లగారు మాడ అట్లు చేయవచ్చునని లైబర్రేషన్ వ్రాయుచున్నది. సెంట్రలు కమిటీసభ్యులప్రస్తుత స్థితి వారికే తెలియవచ్చున్నది. వారు తయారుచేయు నివేదిక ఏకాభిప్రాయమును కలిగియుండదు. నైమనుకమిషను ఎట్టినిర్ణయములను గావించునో సెంట్రలు కమిటీవారికి ఇంకను స్పష్టముగా తెలియునని సర్. పారిసింగుగారు చెప్పుచున్నారు. నైమను కమిషనువారి నివేదికకంటె సెంట్రలు కమిటీవారి నివేదిక ముందు కేంద్రాంగున గాన నైమను కమిషను ఎట్టి నూచనలు గావించునో యిప్పుడు చెప్పుట అసంభవమని నవాబ్ ఆలీఖాన్ గారు నడుపుచున్నారు. సెంట్రలు కమిటీసభ్యులు

నియోజకవర్గముయొక్క అర్హతలను గురించి వాదులాడుచున్నారు. ఏవిషయమును గురించియైనను చెప్పుటకు తాను అధ్యక్షులుగ నుండుటచే బీబీ తే దని సర్ శంకరన్ నాయకుగారు నడుపుచున్నారు.

బ్రిటిషు జనరలు ఎలెక్షను

అమితమగు ఖర్చులు

దురాచారముల చట్టము గావించబడినప్పటికి ఇటీవలు జరిగిన బ్రిటిషు జనరలు ఎలక్షనునందు అమితమగు ధనము వ్యయముచేయబడెను. ఇంత ధనవ్యయమునకు ముఖ్యమగు కారణములు రెండుగలవు. అందొకటి పూర్వపు ఎన్నికలలోకంటె 800 మంది అభ్యర్థులు హెచ్చుగానుండుట. రెండవది 7,000,000 వోటర్లు పూర్వముకంటె హెచ్చుగట.

ప్రతి అభ్యర్థియు కాంటిలలో వోటరు ఒక్కంటికి 10 పెన్సెల్ చొప్పునను, బరోలందు 5 పెన్సెల్ చొప్పునను ఖర్చుచేయుట కనుమతిగలదు.

40 వేలు వోటర్లుగల యొక కాంటిలందు ఒక్కొక్క అభ్యర్థి వేయిపానులను ఖర్చుచేయవచ్చును. 80 వేల వోటర్లుగల యొకబరోలందు ఒక్కొక్క అభ్యర్థి 625 పానులను ఖర్చుచేయవచ్చును. 75 పానులు ఒకకాంటి ఎలక్షను ఏదెంటు క్రిందను 50 పానులు ఒక బరో ఎలక్షను ఏదెంటు క్రిందను ఖర్చుచేయవచ్చును. అభ్యర్థులు స్వంతఖర్చులను ఎన్నికలలో నూరుపానులు ఖర్చుచేయవచ్చును.

రిటర్నింగు ఆఫీసర్లు ఖర్చులు పోలుగుమస్తాల ఖర్చులను ప్రభుత్వమువారు భరించెదరు. పోలింగుస్టేషనులకు వోటర్లను గొలిపేవుట కగుఖర్చులనుగూడ ప్రభుత్వమే భరించును. ఈవిషయములకు ఖర్చులనిమిత్తము యీసంవత్సరము రెండులక్షల ఏబి దివేల పానులు ప్రత్యేకింపబడెను.

1880 సంవత్సరము జనరలు ఎలక్షనులలో పా.1786781లు ఖర్చుఅయ్యెను. 1888 లో దురాచారముల చట్టము గావించబడినప్పటికి పదిలక్షల పానులు ఖర్చుఅయ్యెను. 1922 జనరలు ఎలక్షనులలో పా.1018196 లను 1928 లో 982340 పానులను 1924 లో 921165 పానులను ఖర్చుఅయ్యెను. (నండేటైముస్)

విజయనగరం ఫౌంటెన్

రాండుతాణా దగ్గరనుండి తొలగించుట

హుంటురోడ్డునందు (ట్రాఫిక్కు) అధికముగ నుండుటచేత రాండుతాణాకు చేరువగున్న విజయనగరం ఫౌంటెనును తీసివేయుటకు మద్రాసు కార్పొరేషనునా రాలొచ్చుచున్నాడు. ఈ విషయమున విజయనగరం రాజావారి యనుమతిని మాడ సొందిగని తెలియుచున్నది. గత శనివారమునా దుదయమున కార్పొరేషను చీఫ్ ఇంజనీరు, ఎలెక్ట్రిక్ ఇంజనీరు, పోలీసు డిప్యూటీకమిషనరు ముత్యురెమ ఆస్థలనును పరీక్షించిరి. కొలదిదినములలో నై విషయమునుగురించి స్పష్టముగ ఏర్పాట్లు తెలియగలవు. రిప్పన్ విగ్రహమునుగూడ కొంచెము దూరముగ నుండునట్లు చేయవచ్చును.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(24-6-29)

సీమజవులి దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు	రు.అ.పై
కారికంముల్లు—22 X 22 మంగిసమార్కు— (బి)	8-4-0
సరాసరికము	7-6-0
కారికంముల్లు—22 X 22 రాలీ "లయన్" (బి) రు	8-0-0
తెలుపుముల్లు—1708 (సెట్) రు 12-3-6 గ్లాస్ 9000	
రు.12-3-6 ఎత్. ఎత్. 78, రు 8-3-0 88/888	
రు 11-10-0; 1702 రు 10-14-0 9041 (సెట్)	
రు 10-6-0, 80 (సెట్) రు 8-8-0 వైట్ వర్మింగులు	
బి. బి. బి. రు 15-4-0 సి. 40000 రు 21-0-0	
గోమల్లు—58" "క్వీన్ మార్కు" 2424 రు 12-7-0; 2222	
రు 11-4-0; బంగారు దుప్పి 22 X 22 (బి) రు 8-4-0;	
సామాన్యరకం రు 7-4-0	

నూలు

40 సెంటరు (సీమ 5 పాకట్టులు)—టూక్రి రు 5-4-6 చలువ (కొంగ) రు 7-8-0; చలువ (ఎనిటిక్స్) రు 6-8-6 చలువ (నాగకన్యక) రు 6-10-6 చలువ (గుప్తి) రు 6-11-0 చలువ (గ్రద్దజెండా) రు 6-12-0 పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 7-8-0 టి. రెడ్ సిక్స్టీన్ అనాని రు 8-8-0.

40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు రు 11-10-0 కలర్ బాత్ రు 11-9-0, సెమిలి రు 11-8-6.

60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతైర రు 14-12-0 బి. (ఎర్ర) "పాట్టెలుతల" మార్కు—రు 11-10-0 రాట్టుము (ఎర్ర) రు 11-0-0; ఏ రుదుకారము రు 8-11-0 ఎరుగడియారము రు 7-14-0; కంగారు మార్కు—రు 8-13-0

హల్లుజల్లు రు 8-8-0

గడ్డిబండి మార్కు—

పెన్నిల్లు రు 8-6-0

సిరాబుడ్డి రు 8-7-1

తెల్ల "కంగారు"

ఇండియా బ్రిటానియా మార్కు—తెల్ల రు 10-3-0

ఇత్తడికేకులు—(డిబ్.మేన్) రు 250

డిబ్. (క్రూసామర్) రు 245

రంగిలకు రు 282

సిమెంటుపిపా వెల:-

గిల్ హెమ్ ("చెయ్యి") రు 11-4-0

జర్మన్ "ప్లాగ్" రు జర్మన్ "ఎవర్" రు 8-1-1

చక్కెరమూటయొక్క ధర:-

బావా "రెసి" రు 26-0-0 బాక్ రు 26-0-0

జాలై రు 25-0-0. ఆగట్టు, సెప్టెంబరు రు 24-12-0.

వేరు సెనగ నూనె

పీపాలలో రు 93-0-0

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 96-0-0.

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

ఆవుతోలు (7 టు-9) "ఆఫ్ కంట్రిన్" రు 0-18-6 టు 0-15-0

" (తేలిక) " రు 1-1-3 టు 1-1-9

" (7-8½) రెండు నూపు రు 0-14-5 టు 1-0-0

" (తేలిక) " రు 1-1-6 టు 1-2-0

" 8½ టు 8½ రెండు నూపు రు 0-14-3 టు 0-15-9

" (6½ టు 7½) విజయనగరము రు 0-14-11 టు 1-0-0

" (7 టు 7½) ఏలూరు రు 0-15-3 టు 0-15-6

గోదతోలు రు 0-9-6 టు 0-10-8

గోదనూడతోలు రు 1-0-0 టు 1-1-6

ఆవునూడతోలు రు 1-9-6 టు 1-10-6

పదునుచేసిన మేకతోలు మొదటిరకం రు 2-10-0 టు 2-12-0

" మధ్యరకం రు 2-6-0 టు 2-10-0

" గొట్టెతోలు మొదటిరకం రు 2-8-0 టు 2-10-0

" " మధ్యరకం రు 2-4-0 టు 2-9-0

లాహారు కాంగ్రెసు

సమావేశ స్థానిర్యము

లాహారు, జూన్ 21:—లాహారునందు కాంగ్రెసు నాయకులు రాబోవు కేసెంటరు సెలవులో జరుగుచున్న కాంగ్రెసు సమావేశమునకుగాను తెసిన స్థలమును సంపాదించియున్నారు. యింతవరకు యీ స్థలము ఏదని తెలుపక రహస్యమునందు కొనియున్నారు. అయితే ఈ స్థలము షాహదారా ఆసుఫులయి గాని, ఇబ్రా ఆసుఫులయిగాని, యుండవలెనని దృఢముగా తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ స్థలముయొక్క నీలు కాంగ్రెసు కేర వ్రాయించుకొనక ఏదో ఒక మనుష్యునికేర వ్రాయించుకొని యున్నారు. అతడు యీ స్థలమును కాంగ్రెసునకు యిచ్చును. యన్. డబ్ల్యు. రైల్వేకి కేరెన షాహదారా అను రైల్వే స్టేషను ప్రాచీనమయినది. జహంగీరు రాజయొక్కయు నూర్జహానురాణి యొక్కయు సమాధులు అటు నున్నవి. యిబ్రా అను గ్రామము ఒక రహస్యపుయిన గ్రామమై లాహారునకు మాడు మైల్ల సమీపమున నున్నది. (సీ. తె.)

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE
Nai Sarak, Delhi

బ్రిటిష్ గుడ్ రిచ్ మీకొనం

గున దెద్దియన, ఒత్తిడి తక్కువలో సాఖ్యమును, ఎక్కువదూరమును గొంపోవ గలుగుట. రోడ్డునకు అంటిపోవును. విరపాయకరమే నిశ్చయము. మిత్రస్వయమును చేకూర్చును.

ధర సరసము! నమ్మకమైన సరకు!!

స్వదేశాభిమానులారా! స్వదేశీ పరిశ్రమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగి, ఉత్సాహమును గలిగింపుడు !!

అన్నిరకముల పప్పురమెట్లు హిందూదేశమునందే హైందవ పారిశ్రామికలచే చేతితో యకబడక తయారుచేయబడినవి. వివరము కుల ఈ దినపత్రికమునకు వ్రాయాలెను. 55

తంతి విలాసము
"ప్రేరణ"

ది ఈస్టరన్ కన్వెక్షనరీ మార్కు,

16, ఆదియప్పనాయకపేర్, జి. టి., మద్రాసు.

ఇది వరకు మా వద్ద బేరము చేసిన

వారందరూ తృప్తికెందుట మాత్రమే గాక, పడేపడే ఆర్డరులను పంపుటయే మానముకము కున ప్రబలివిద్యనము. మేలైన ఆనలు పుష్కరాగములు నగలు కావలసినవా రందరూ ఈదిగున విలాసమునకు దయచేయ గోరెదము, లేక ఉత్తరము వ్రాసిన పంపబడును.

శ్రీమతాళ:-

జలగం స్త్రుప్తాణ్యం నాయుడు అందు కో.

96, నరదాముత్తియప్ప వీధి, మద్రాసు; పోస్టాం:-చైబాబాబురోడ్డు (పూలలింగడికి ఎడట) మద్రాసు.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్, బందరు, మచిలీపట్టణము.

మూలధనము రు. 10,00,000

బాకీచేయబడినటువంటిన్ని,

వసూలుచేయబడినటువంటిన్ని,

మూలధనము.

కరెంటు ఆకౌంట్లపై రోజు

వారి నిలువమొత్తములకు వడ్డీ యివ్వబడును.

అన్ని విధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారముచేయబడును. వివరములకు బ్యాంకుకేర వ్రాసిన బహుగళరు.

గజ్జల శ్రీరామమూర్తి

కార్యదర్శి.

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లపై

5, 6½, 0% వడ్డీ

నేనింన్న బ్యాంకు ఆకౌంట్లపై సెలసరి

కనీసపు మొత్తములకు 4 0% న్ను

2½ 0% న్ను

భో! పట్టాభినీతారామయ్య,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

88

కర్నూలు జిల్లా
అర్చకమహాజనసభ-సంద్యాల

శ్రీమాన్ డి. హెచ్. వి. రంగారావులుగారి
అధ్యక్షోపన్యాసము
(మొన్నటి తరువాయి)

దానపత్రములు

అర్చకులకు భూమిలిచ్చినపుడు దాతలు, దానపత్రములు, కాసములు, సన్నదులు వ్రాసియిచ్చిరి. అతిపురాతన మగుటచే నన్నియు నశించిపోయినవి. అయితే యిప్పటికిని సకృతుగా అచ్చటచ్చట యుండియున్నవి. అవియు అగమశాస్త్రమును అనుసరించి స్వామివారిశ్రేణితో వ్రాయబడి, అందు హక్కులన్నియు అర్చకులకే సంక్రమింపజేయబడినవి అయియున్నవి. నిదర్శనమునకు యొకదానిని మనచేయుచున్నాను. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుదయశాలివాహన శేకవర్షంబులు ౧౮౫౬ అనెడి పరిధానినామసంవత్సర మార్గశిర బహుళదశమి గురువారము, కొమరగిరిపట్నం, శిరిగట్లపల్లి, గొడిమొగల్లమారిలోనున్న శ్రీ వత్సనాయి తిమ్మరాజులంగారు వ్రాయించియిచ్చిన భూదాన ధర్మశాసనపట్టా...చెర? ఏడుపుట్ట పన్నిద్దము భూమిన్నీ మీకు సాలాబాదు నిత్యనైవేద్యానకు నమస్తాపున్నది గనుక మేమున్ను యీ భూమిని శివార్పణంగా మీసన్నిధి అర్చకులైన క్రొత్తలక మృత్యుంజయునిగారి పుత్రశాత్రపారంపర్యా యమున్ను యీ భూమిల ఫలితములు మీకు నైవేద్య దీపారాధనలకు సమర్పిస్తూ వారసభుంజేయగల యీ శోభన వారికి ధారాదత్తముగా సమర్పిస్తామి. కనుక సుఖానందనందనధరింపవలెను. కాసములు, సన్నదులు, దానపత్రములుగూడ అర్చకులభూమి లని చాటుచున్నవి.

ఈనాంట్టేటుమొట్టు - రిజిస్టరు

ఇక మన ప్రభుత్వమువారివల్ల తయారుచేయబడిన, ఈనాంట్టేటుమొట్టును రిజిస్టరును మనచే చేయుచున్నాను. ఈ రిజిస్టరు, స్టేటుమొట్టు, అగమశాస్త్రమును అనుసరించుచేయుచున్నది. అర్చకుల భూమిలనే చాటుచున్నది. విప్పి చెప్పుచున్నది. ప్రతిగ్రహితుని తెలియజేయు కలములలో స్వామివారి శ్రేణి వ్రాయబడి, హక్కుదార్లును తెలియజేయు కలములలో అర్చకులశ్రేణి వ్రాయబడియుండుట, ఈనాం రిజిస్టరు అగమశాస్త్రమును అనుసరించినందుకు ప్రబల నిదర్శనము. హక్కుదార్లవలన స్టేటుమొట్టును తీసికొనవలసినవియు, తదితరులవలన తీసికొనరాదనవియు, ఈనాం రిజిస్టరు నిబంధనలు, అప్పట్లోయిచ్చి లెక్కదాఖలప్రకారము అనుభవదాఖ్య ప్రకారము హక్కుదార్లుగ తేలికనవారి వల్ల స్టేటుమొట్టును తీసుకొనియున్నారు. అర్చకుల స్వాధీనభక్త కమలలో మన్నభూమిలకు అర్చకులు హక్కుదార్లుగ తేలియుండుటచేతను స్వామివార్లు హక్కుదార్లుగ తేలకయుండుటచేతను, బ్రష్టిలను వరలి అర్చకులవల్ల స్టేటుమొట్టును తీసికొనియున్నారు. స్వామివార్లు హక్కుదార్లుగ తేలినచోట్ల బ్రష్టిలవల్ల స్టేటుమొట్టును తీసికొనియున్నారు. ఇట్టిచోట్ల అర్చకులవల్ల స్టేటుమొట్టును తీసుకొనియే యుండలేదు. ఇపుడర్చకుల స్వాధీనభక్త కమలలో మన్న భూమి లన్నింటికిని అర్చకులవల్లనే స్టేటుమొట్టును తీసికొని యున్నాడు. బ్రష్టిలవల్ల స్టేటుమొట్టు తీసికొనియుండలేదు. అర్చకులభూమిలు అయినందుకు ఇది యొక ప్రబల నిదర్శనము. ప్రతి ఈనాంట్టేటుమొట్టుయొక్క ప్రయోంబులు హెచ్చించుచు ఈనాందార్లు శ్రీస్వామివారి అర్చకులు ఫలానావారు వ్రాయించిన స్టేటుమొట్టు అని వ్రాయబడియున్నది. హక్కుదార్లు గానివారిని ఈనాందార్లు అని వ్రాయుట, వ్రాయుట కనకాశములు లేవు. అర్చకులకు ఈనాందార్లు వ్రాయు హక్కుదార్లు అర్చకులైనందుకు వేరొకరి నిదర్శనము స్వామివార్ల భూమిలైన అర్చకులవల్ల స్టేటుమొట్టును తీసికొనరు. ఒకవేళ తీసికొనిన అర్చకు లనెడి హోదాతో తీసికొనరు. మేనేజరులు అనెడి హోదాలతో గాని తీసికొనెడి వారు. ఇట్టి హోదాలతో తీసికొనక అర్చకులనెడి హోదాలతో తీసికొనుట అర్చకులభూమిలు అయినందుకు ఇదొక నిదర్శనము. ఈనాము లభ్యమైన వివరమును ఈనాం స్టేటుమొట్టు యొక్క 6-వ కలము తెలుపును. ప్రతి ఈనాం స్టేటుమొట్టులోను ఈ 6-వ కలములో నిర్వచన వేద్యదీపారాధన కనియు లేదా భూప సీపనై వేద్యమున కనియు వ్రాయబడియున్నది. ఇందుకు మినహా ఇతర యేమియు వ్రాయబడలేదు. అర్చకులభూమి లైనందుకు

ఇది మరొకనిదర్శనము. ఇక ఈనాం రిజిస్టరును మనచేయుచున్నాను. మతసంబంధమైన గృహసంబంధమైన కట్టడములు, అనగా, దేవస్థానములు, మఠీదులు, విద్యాశాలలు, సత్రములు, సర్వజనోపయోగములైన కట్టడములు, వీటి సంగతులకై యిచ్చబడ్డ ఈనాములన్ను వాటిలోని, నాకరి నిమిత్తము యిచ్చబడ్డ యీనాములన్ను, సదరు దేవస్థానములు వగైరాలపేర నమోదై యున్నాసరే, లేదా, వాటిలో నాకరిలు చేసేవారిపేర నమోదై యున్నాసరే ప్రకృతమునందు యేవరిపేర జరుగుతూ వున్నదో, వారిపేర నున్న వారి తదనంతరపుకర్తల పేరనున్న జరిగించుతూరావడమవును. దేవస్థానము వగైరాలను, చక్కనినీతిలో వుంచుకొని వాటిలో చేరిన నాకరిలకు ఈనాంవరతులప్రకారము, చేయుచూ వున్న పర్యంతము, గవర్నమెంటువారు, అయినాముల జోలికి పోరు అని ఈనాం రిజిస్టరుమొట్టుయొక్క నిబంధనలలో మూడవ నిబంధన చెప్పుచున్నది. దీనివలన తేలిక పర్యవసానము నాకరి ఈనాములు దేవునిపేరినను, నాకర్ల పేరినను గూడా యుండవచ్చునని తేలినది. ఇందుచేతనే, మద్రాసు హైకోర్టువారు 1920-వ సంవత్సరపు 59-వ నంబరు కేసులో..... ఈనాం రిజిస్టరులో దేవాదాయమునియు ప్రతిగ్రహితునియు వారు అనియు వ్రాసియుండినను దేవాలయపుభూమిలు గావనియు అర్చకభూమిలనియు సబుజుడి తీర్మానించుట న్యాయమని తలచుచున్నా మని తీర్మానించుచున్నారు. గనుక ఈనాం రిజిస్టరులో దేవునిపేరు వున్నంతమాత్రమున దేవాలయపుభూమిలనిచెప్పుటకు అవకాశపడదని తేలినది. ఇక చర్చనీయాంశము, మరతు, అయియున్నది. ఈనాం యెందుకొరకు పుట్టబడ్డ ఈనాం రిజిస్టరుయొక్క 8-వ కలము తెలుపును. చూచి సంవత్సరము ప్రతి ఈనాంరిజిస్టరులో ఈ 8-వ కలములో అర్చకత్వం నాకరిచేయుటకనియు, దేవునిపూజకనియు, నిత్యనైవేద్యమునకనియు, నాకరికనియు వ్రాయబడియున్నది. ఈనాం రిజిస్టరుయొక్క 10 వ కలము ఈనాముగావుండుట యెంతవరకు అనువిషయమును తెలుపును. ఈ 10 వ కలములో, ప్రతి ఈనాం రిజిస్టరులో, నాకరిజరుగుతూ వున్నంతవరకునియు, కొన్నింటిలో, తెలియదనియు వ్రాయబడియున్నది. ఈనాం డిప్యూటీ కలెక్టరు యొక్క ఫోర్ము ఈనాం రిజిస్టరు యొక్క 21 -వ కలము తెలుపును. ప్రతి ఈనాంరిజిస్టరులో యీ 21 వ కలములో నాకరి సరిగా

జరుగుచున్నంతవరకు ఈనాము ఖాయపరచవచ్చునని సిఫార్సు చేసియున్నారు. 22 వ కలముకమిషనరుగారి పైసలాయతీడ త్తరువును తెలుపును. ప్రతి ఈనాం రిజిస్టరులో ఈ 22-వ కలములో ఖాయపర్చడ మయినదని వ్రాయబడియున్నది. ఈనాం రిజిస్టరునుబట్టిగూడా అర్చక ఈనాములే యని స్పష్టపడుచున్నది. అయితే దేవాలయ సంవత్సరకొరకు అని 8 వ కలములో వ్రాయబడియున్న ఈనాం రిజిస్టరు లేవాయని కొందరు ప్రశ్నించిన ప్రశ్నింపవచ్చు. నేను చూచినంతవరకు కనుపడవు. ఒకవేళ యెచ్చట నైనా వున్నయెడల దేవాలయ సంవత్సర అనగ దేవాలయమునకు ఆచార్యపురుషునివలన చేయబడు నాకరి సంవత్సర కొరకని మద్రాసు హాయికోర్టువారు అర్థం చేసి చెప్పినారు. 2 లా పీజీ 32 వ పేజీలో తెలియగలదు. గణపతయ్యరు హిందూ మహమ్మదన్ రిలిజియన్, యండొమెంటు అను గ్రంథములో The mere fact of Preceeds of any land being used for the support of an idole may not be proof that those lands formed an endowment for the purpose But it is a fact that may well be taken into consideration when the intention of the founder has to be gathered from an ancient document expressed to say the best in ambiguous language in order to determine whether a transaction which purports to create a religious or charitable endowment is real or nominal several tests are to be found in the judicial decisions. It is too difficult however to lay down general rules on a question of fact which must be left more or less to be decided by the court upon a Consideration of the circumstances of each case one strong test considering whether an endowment is bonafide or nominal is to see how the property has been enjoyed and how its income has been utilised, how the founder himself and his decendants have dealt with the same manner in which the property is held and enjoyed, is always an important point for consideration. సంవత్సర అనుపదమునకు, అనుభవమే ప్రాధాన్య మని చెప్పినారు. అనుభవము అర్చకుల దగుట లోకవిదితము. ఇందుచే అర్చక ఈనాము లగుట నిర్వివాదాంశము, నిస్సందేహము.

ఆంధ్ర - కృష్ణాపత్రికల సన్మాననిధి

జూలై నెలలో జరుగు సన్మానోత్సవమున అభినందనపత్రము, ఉపన్యాసములు, పద్యములు, విందు, గానము, నాటకము, వీరుల్లకథలు మొదలగునవి ఏర్పరుపబడును.

మీరు వెంటనే సన్మానసంఘమున జేరి, మీన్నేహితులను ప్రేరేపించి, మీమీ విరాళములను సంపగోరెదము.

కార్యదర్శులు,

ఆంధ్ర-కృష్ణాపత్రికల సన్మానసంఘము, బెజవాడ.

లాటరీ - ఆదృష్ట బహుమాన చీటి

శ్రీ వీరరాఘవస్వామి మంటప పునరోద్ధారణ ధర్మ కైంకర్యం లాటరీ తిరువల్లూరు. లాటరీవేయు తేది 15-9-1929 టిక్కెట్టు 1-కి ధర రూ 1. వసూలు కావలసిన మొత్తము రూ 100000, ఖర్చులకు నిర్ణయించబడిన మొత్తము రూ 10000, పునరోద్ధారణ ఖర్చులకు అవసరమైనది రూ 50000, బహుమతుల నొసంగుటకై విధించబడిన రూ 40000.

1 వ బహుమానము	రూ	5000	5000
2 వ	2500	2500	
3 వ	1500	1500	
4 వ	750	1500	
5 వ	500	2500	
6 వ	250	2500	
7 వ	100	5000	
8 వ	180	4500	
9 వ	500	5000	
10 వ	1000	5000	
మొత్తము బహుమానముల సంఖ్య	1850	రూ	40000

టిక్కెట్లు లాటరీ ఆఫీసు ప్రెజరు, కార్యదర్శులు, సభ్యుల వద్ద దొరకును.

వి. వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగార్ పోషకులు.

రావుసాహెబ్. వి. వి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు బి. ఏ. అధ్యక్షులు. మణియార్దరులు లాటరీబోర్డు ప్రెజర్ట్ విలాసమునకును ఉత్తరములు లాటరీబోర్డు కార్యదర్శులకును పంపవలెను.

CALCUTTA

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి స్థూలముగలిగి సువాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజవం, మంకుసుత్ర త్రవ్వ, మొనలన నప్రత్యక్షముగా తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక అశీర్వము, నాయువ, జల్మబు, శైత్యము, జ్వరము, నల్లని పాతము, బాలింతనగుము, చిన్న బిడ్డ గుణము అన్ని మాంద్యము, అశీర్వ భేదము, దస్య, ఉబ్బడము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను శుంశించుటలో రామ బాణమునంటివి. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినవి. పరీక్షించ వలెనవి.

300 మాత్రలు గల పీసా 1 కి రు. 9-4-0

12 పీసాలు రు. 2-8-0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. పి. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, చెరిదేపి, నెల్లూరు జిల్లా.

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

మానసోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెల సులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గణ మధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగెడి వైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము, అశీర్వము, అరుచి, ఆపులంతలు, అగ్ని మాంద్యము, అతివాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలత్వము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రేక్ష, అసలు మొదలగునానియందు గలిగెడి నొప్పులను బోగొట్టి హేమమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఔషధములు చేరినవి. అనభవముగల జ్వరభగ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్కర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

గట్టిచాయరంగునూలు

పూర్వమునంచి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తోగరుమడుచాయ నూలురంగునూలు నూతన కలరకముల కలరు నూలునూలు, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 వర నూలువరకు తయారుచేయవచ్చును. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు పరసముగాన గట్టి చాయలుగాన పంపించబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు.

132

యల్. కే. మినాక్షి ఆయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు విప్రవివృతారం, మహాలింగి, మధుర.

బెరింగెము, నరమల లలిహామ

రక్తశోభి

మొదల వాటి.

Deschiens' syrup

విరళము ఉపయోగించుము

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, విద్యుత్కావలము, 30,000 వైద్యులచేత ప్రశంసించబడును. దెన్సిఫై, బాబు తమ మామూలు, గమించుము. ఎక్కడను దిక్కుకు

to be had of Chemists C. T. PARK, 145 Broadway, Madras.

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

శ్రేష్ఠ ఔషధములు, ఔషధములు, ఔషధములు మొదలగునవియి యు కమిటీచూ జవాబువ్యక్తింద ను ప్రవేశింపబడున వైద్యులన లన తమిళమునయింపబడి నీడముగానున్నవి. కేవలము ఉచితము.

ప్రెసిడెంటు పి. రాజగోపాలాచారి బి.వి. బి.యల్. కె. దత్తవరమయ్య బి.వి. బి.యల్. బి. బెకలప్పయ్య రిజిస్టర్డ్ ఎజిల్.

ఇంజనులలో భూములకు నీరుతోడే యంత్రము

లోకప్రసిద్ధిచెందిన రస్టన్ హార్వర్లు యింజనులలోనుండు

నెం 1. దినముకంటేకి షుమారు 3 యకరములు తమిళులకు పరి

పోయిన యింజనుపంపు గొట్టములు డ్రైవ్తోకలిసి రూ 475.

నెం 2. దినముకంటేకి 5 యకరములు తమిళే యింజను, పంపు, గొట్టములు డ్రైవ్తోకలిసి రూ 600.

నెం 3. దినముకంటేకి 7 యకరములు తమిళే యింజను, పంపు, గొట్టములు, డ్రైవ్తోకలిసి రూ 875.

యీవిధమున కంపెనీవారికి వ్రాసిన లెక్కలచిత్రా దొరుకును.

గాలి కంపెనీ, మిమనరీవ్యాపారులు 164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

వనోపధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకావ్యము. 85,000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. కృతికావైదు వెల రూ. 3-4-0 ల.

ఇందు కనుప్రసాదములు ముద్రించి భాష్యములచేయు యానాని ఆయుర్వేదసాధనములు గలవు. నెం 1-కి రు 500 ల కిమ్మగలవు, భాష్యములు ఉచితము. కృతికావైదు వెల రూ. 2-0-0

98

శ్రీ శ్రీ సోదరులు, రాయవరము గోదావరి.

సిల్కీ ఖద్దరు

ఈ వేస్తు సిల్కీనూటింగులు నాణ్యమైనవి. చౌకధర లో పొందవచ్చును. ఉత్తరమున బాగుగానుండును. అందమైన ప సుపు పచ్చరంగుగా కేలును.

7 గజములు X 27 అం. 1 నూల్, 2 కోట్లకు పరిపా వును. ధర రు 6/2 పోష్టుఖర్చులు ఉచితము నచ్చనియెడల సా మ్మ వాపసుచేయబడును. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయుడు.

Jagannath Chanan Ram,
Choura Bazaar, Ludhiana,
Upper India.

కృష్ణా ఫార్మసీ, బెజవాడ

శ్రీపాద. కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే ఆయుర్వేద్యోగ భములన్నియు విరివిగా తయారుచేయబడి మునిసిపాల్టీలు, తాలూకాబోర్డులు మొదలగు నొప్పునొప్పు సంస్థలకు సప్లయచే గుంటుకు సిద్ధముగ నున్నవి.

10-1